Regd. No. H| 18

విడిపత్రిక 30 పైసలు

శుక్రవారం 8-9-72

యేషియన్
పెయింట్సు కంపెనీ
ఆఫ్‌వైట్ రంగులు అన్నియు
కంపెనీ వెలలకే మావద్ద
లభించును.
మద్రాసుకు పోనవసరంలేకుండానే!
మాదాల బాలతిమ్మయ్య,
సంతపేట — నెల్లూరు

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 44 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 36

11-9-72 సోమవారంనుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో
The Horse Men
ది హార్స్ మెన్
ఒమర్ షరీఫ్ నటించిన బ్రహ్మాండమైన గుర్రపుస్వారీలుగల చిత్రం.
కలర్.

ఇస్మాయిల్ ఇంటికి పోవల్సినఅవసరం తప్పేనట్లేవుంది!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు శ్రేణులలో ఎన్ని కలు జరుగుతవి వరి పోరు మక్కలా దివ్వెన ఎగసి రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో దగద్ధగాయమానంగా మెరిసిపోయిన ఇస్మాయిల్ భవిష్యత్తు ఏమిటి అనే విషయం ఇంకాకి అగమ్యగోచరంగా వుంది.

చల్లపోయిన కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సంజీవయ్యగారి ధర్మమా అని వీరు దూకలేకుండా అనుకోని ఇస్మాయిల్ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు రథసారధి అయారు; ప్రధాని ఇందిరాగాంధి పుణ్యమా అని ముఖ్యమంత్రి పి. వి. నరసింహారావు రథికుడు అయాడు; కాంగ్రెసు ఎన్నికల రథం శ్రేయ మీద బండిలా పరుగులెత్తి పోయింది; రాజకీయ ప్రత్యర్థులందరూ హతాశులైనారు.

మర్యాదనుండి కీచులాటలు ప్రారంభమైనాయి వహారధులకు, సారధికి మధ్య. ఈ విజయానికి ఎవరికి వారే కారకులమనుకున్నారు. కనీసం ఉపముఖ్యమంత్రిగానైనా కావాలనుకున్నాడు ఇస్మాయిల్ తర్వాత కాబోయే ముఖ్యమంత్రిత్వానికి నాందిగా. రాజస్థాన్‌లో అనుకోకుండా బర్కతుల్లాఖాన్ కాలేదా?

తాపక్రింద నీరుగా, ప్లోపాయిజాలా పనిచేసుకుని పోయాడు ముఖ్యమంత్రి. చివరిసారి ఇస్మాయిల్ మద్దతుండి పి.వి. మంత్రులు ఎన్నికల్లో అధికార కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వ్యతిరేకంగా పనిచేసినట్లు తనకు రిపోర్టులు చేరాయి'- అని తర్వాత మరి నోరు తెరవలేదు; నోరుపడిపోయింది.

అంతవరకు ఉపముఖ్యమంత్రి కాకపోతే మాని పోయే రెవెన్యూ మంత్రిని అయి భూసంస్కరణ తెర్పిన ఘనతనైనా దక్కించుకోవాలని మహా ఉబలాటపడ్డారు. ముఖ్యమంత్రి అసలు మంత్రిత్వం మాట అటుండగా రాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకత్వం కూడా అయనకు దక్కనిచ్చేట్టు లేదని తెల్సుకోవడానికి చాలా రోజులు పట్టింది.

అందుకని మౌనంగా రాజీకొని దేనికైనా సిద్ధంగా కూర్చున్నాడు ఇస్మాయిల్. వాడుగను తీసుకున్న రాజనరసింహా కల్లు అచ్చిరాలేదనుకున్నాడు. కల్లు మారాలనుకున్నాడు; కల్లే మారితే ఊరే మారాల్సి వస్తుందనుకున్నాడు.

రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షత్వం ఎవరికియివ్వాలనే విషయంలో ముఖ్యమంత్రి ఏ నిర్ణయం చేసినట్లు కాదుగాని ఇస్మాయిల్‌కు స్పష్టి చెప్పడానికి నిశ్చయించినట్లు తెలుస్తుంది.

అయితే ఇస్మాయిల్‌ను తనపదవినుండి దిగిపోనివ్వడానికి మాత్రం సిద్ధంగా లేడు. ఎందుకంటే ప్రధాని ఇందిరతో తనపై చాడీలు చెప్పే 'మిత్రుల' సంఖ్యను పెంచదల్చుకోలేదు; అలాగని రాజకీయాలలో ఉండనివ్వదల్చుకోలేదు.

పర్యవసానంగా రైల్వే పరిభాషలో చెప్పాలంటే ఇస్మాయిల్ బండిని 'లూప్' లైనులో పెట్టాలనుకున్నాడు; అంటే రాజకీయంగా హత్యయేనన్నమాట అవసరం

—తరువాత 7 వ పేజీలో

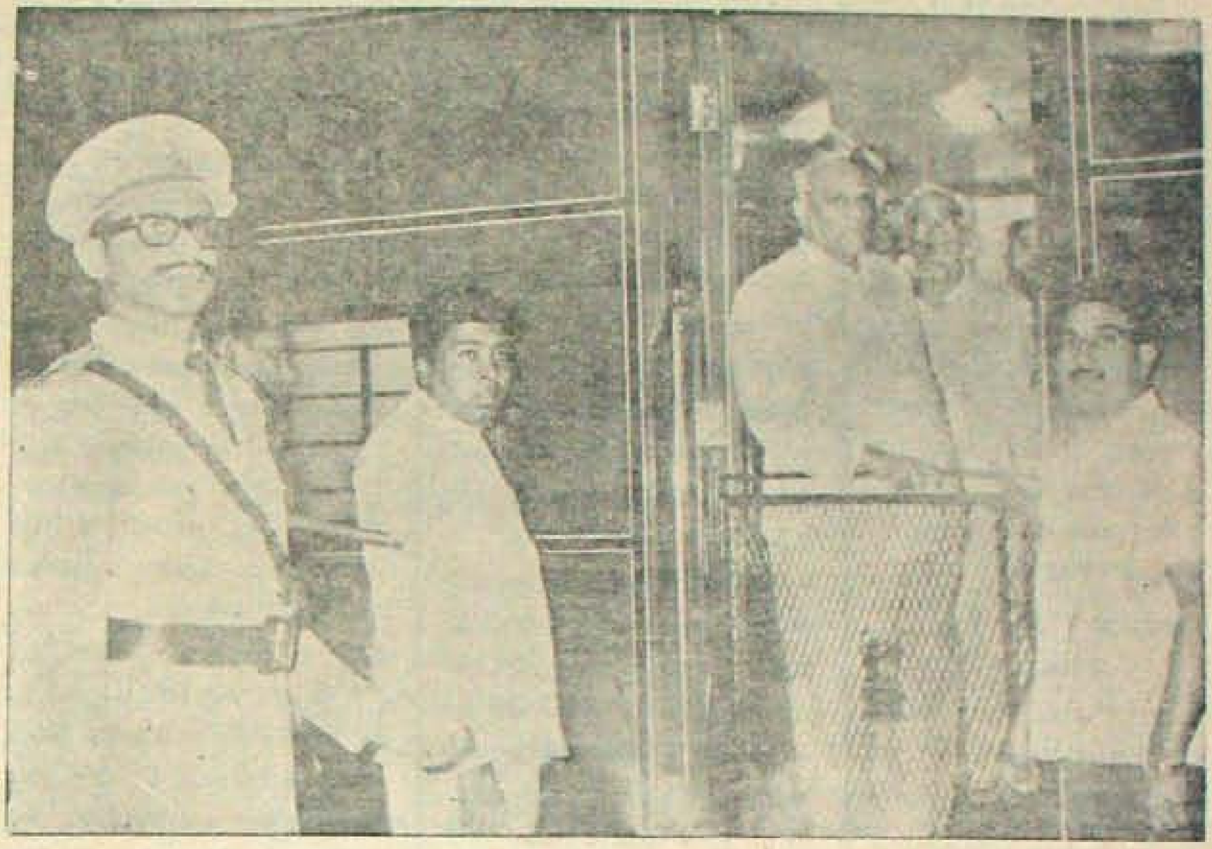

రాష్ట్రపతి శ్రీ వి. వి. గిరి 4 వ తేది స్పెషల్ రైల్లో మద్రాసునుండి వెళ్తూ నెల్లూరుస్టేషనులో కాసేపు ఆగారు. చిత్రంలో శ్రీ గిరి గారితో పార్లమెంట్‌లో వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, ప్లాట్‌ఫారంమీద డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ మునివెంకటప్ప, ఎస్. పి. శ్రీ శ్రీకాంతరెడ్డి

పి. వి. వ్యతిరేక వర్గం బలపడబోతున్నదా?

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిత్వాన్ని "త్యాగం"చేసి సంవత్సరం కావస్తున్నది.

అదే లెక్క ప్రకారం ముఖ్యమంత్రిత్వానికి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావువచ్చి ఏడాది అవుతోంది. సరిగ్గా చెప్పాలంటే పదకొండుమాసాలు దాటింది.

త్యాగం చేసిన బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఆనందంగా "ఇందిరాప్రస్థం"లో ఆస్థాన విద్వాంసుడుగా కాలక్షేపం చేస్తున్నారు.

హైదరాబాదు లేఖ

రాష్ట్రంలో మాత్రం ముఖ్యమంత్రికి ఇంకా బలం చిక్కడంలేదు. కాంగ్రెసు అయితే 219 సీట్లను గెలుచుకున్నదిగాని ఆయనమాత్రం "నీరసం"గానే వున్నాడు. ఎన్నికలముందు ఆయన ప్రభుత్వం వీరుచేసిందని అధికారానికి కాలవ్యవధి తక్కువని అన్నారు; ఎన్నికల తర్వాత ఆయన నడవడనే భావమే చాలామంది కల్పించారు. కొందరు పెద్దలు అవకాశాలానికి ఎదురుచేసిన విష్ణుచక్రం తిప్పుతున్నారు.

"ఎక్కిపాయుసేవకలు" వర్గం అరిగాక పక్కా పి.వి. నే ముఖ్యమంత్రి అర్హుడిగా కాంగ్రెసు నాయకులు ప్రకటించారు. పల్లి ముఖ్యమంత్రి అయిన పి. వి. మైస్యంగా 18 మంది మంత్రుల పెద్ద దశలవారికి కాకుండా ప్రకటించేవ్యక్తికి 'హామ్మయ్య పి.వి. కి నాయకత్వ శ్రేణి వచ్చింది' అనుకున్నాం.

—తరువాత 7 వ పేజీలో

రావు సన్సు
ట్రాక్టరు, స్కూటరు డివిజన్,
ఉయ్యాలకాల్వరోడ్డు - నెల్లూరు.
అడ్రసు మార్పు
3-9-72 తేదినుండి క్రింది అడ్రసుకు ఆఫీసు మార్చబడినది.
దయచేసి మా ఖాతాదారులు గమనించప్రార్థన.
నెం. 6 పాత పోస్టాఫీసురోడ్డు,
(జిల్లాపరిషత్తు గెస్టుహౌసుకు ఎదుట)
నెల్లూరు.
టెలిఫోను : 634

ఫోన్ 922.
శ్రీ రామకృష్ణ
యాత్రాస్పెషల్ సర్వీసు
7/21 గోపురంవీధి, రంగనాయకులపేట,
నెల్లూరు
రామేశ్వరంతో సంపూర్ణ దక్షిణదేశయాత్ర
మైసూరు దసరా మహోత్సవములకు
స్పెషల్ ప్రోగ్రాం
22 రోజులు ఎయిర్‌బ్యాండు టిలక్సు బస్సు, 2 పూటల భోజనంతో
సీటు 1-కి రూ. 220-00, 18 రోజులు ఆర్డనరిబస్ భోజనం
లేకుండా సీటు 1-కి రూ. 110 లు మాత్రమే.
11-10-72 బుధవారము పంచమి అనూరాధ శుభముహూర్తమున
మా స్పెషల్‌బస్సులు నెల్లూరునుండి బయలుదేరును.
మా స్పెషల్ 73 సం. జనవరి, ఫిబ్రవరినెలలో
సిలోనుయాత్రకు బయలుదేరును.
వివరములకు పై అడ్రసువారితో సంప్రదించండి.
కె. జి. కృష్ణమూర్తి, అర్గనైజరు.

సర్టిఫికేటు పోయినది

29-8-72 తేది నెల్లూరు, ట్రంకురోడ్డు చంద్రబింబం దగ్గర వి. బ్యాలనరసింహం, రిజిష్టరు నెం. 56733 గల 10th class సర్టిఫికేటు పోయినది. దొరికినవారు ఈ క్రింది అడ్రసుకు చేర్పించ ప్రార్థన.

ప్రిన్సిపాల్,
శ్రీనివాస ట్యుటోరియల్ కాలేజి
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

వేలం ప్రకటన

నెల్లూరు జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటికి చెందిన "ఆల్టో వెరైటి స్పేరుపార్టులు" టీవు, లారీగార్డ్ విడిభాగములు కొట్టయిందుటకు సీలువేసిన టెండరులు రూ 500/- లు ధరావత్తు చెల్లించి 29-9-72 తేది ఉదయము 11 గంటల లోగా క్రింది అడ్రసుకు పంపుకొనవచ్చును. టెండరు షెడ్యూలు సొసైటి పనిచేయు కాలములో ఉదయం 10 గంటల నుండి సాయంత్రం 5 గంటలలోగ (స్టోన్‌హౌస్ పేట)లో బిజినెస్ మేనేజరుగారివద్ద 1 రూ చెల్లించి పొందవచ్చును. పై సామానులు ఆఫీసు పనిచేయుకాలమందు క్రింద అడ్రసు వద్ద తనిఖీ చేసుకొనవచ్చును.

ఆనం భక్తవత్సలురెడ్డి,
ప్రెసిడెంటు.
నెల్లూరుజిల్లా కోఆపరేటివ్‌మార్కెటింగ్
సొసైటి లిమిటెడ్,
స్టోన్‌హౌస్‌పేట - నెల్లూరు-2.

అకౌంటెంటు కావలెను

సివిల్ ఇంజనీరింగు కాంట్రాక్టుపనులు చేయు ఒక ఫరమ్‌కు తగిన అనుభవము విద్యార్హతలు కలిగి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎక్కడైనా పనిచేయగు ఉద్దేశమున్న వుండి అకౌంటెంటుగా పనిచేయుటకు సిద్ధముగా వున్నవారినుండి వయస్సు విద్యార్హతలు తెలియచేస్తూ అప్లికేషను కోరబడుచున్నది. బి.కాం. డిగ్రీవారికి ప్రాధాన్యత యివ్వబడును. అర్హతలనుబట్టి వేతనము నిర్ణయించబడును.

Apply to,
ADVT. BOX NO. 192,
Zamin Ryot,
Nellore.

నెల్లూరు డి.ము. కోర్టులో

E. P. 117 of 72
G. D. M. C O. S. 148 of 59

చదలవాడ రమణయ్య -డి. హో. పిటిషనర్.
నవ్వూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి -జె.డి. రెస్పాండెంటు

Notice under order 21 Rule 37

పైనెంబరు ఇ.పి. లో డి.హో. డిక్రీ బాకీ నిమిత్తం రెస్పాండెంటును అరెస్టుచేయించమని పిటీషను పెట్టినందుకు రెస్పాండెంటు నోటీసు నిమిత్తం 14-9-72 తేది వాయిదా వేసియున్నది. సదరు తేదిన ఉదయం 10-30 గంటలకు రెస్పాండెంటు అక్షేపణలున్న తెలుపుకోవలయును. లేనియెడల సదరు పిటిషను రెస్పాండెంటు పరోక్షముగా తీర్మానించబడునని యిందుమూలముగా తెలుపడమైనది.

—ఇండ్ల సుబ్బారావు.
డి హో. అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

జమీన్ రైతు

శ్రీ పరీధావి భాద్రపద శుద్ధ పాడ్యమి శుక్రవారం 8-9-1972

బ్రతకలేక కాదు...

'బ్రతకలేక బడిపంతులు' అన్న సామెత కిప్పుడు కాలదోషంపట్టినా, వెనుకటి రోజుల్లోలాగా ఉపాధ్యాయుల జీవితాలు అంత దుర్భరంగా, వ్యధాభరితంగా, బాధాకరంగా లేక పోవడం వాస్తవమే అయినా-వారి సమస్య లెప్పుడూ రావణాసురుడి కాష్ఠంలాగా కాల్తూనే వుంటాయి. ఆందోళన చెలరేగినప్పుడో, సమ్మెకు పూనుకొన్నప్పుడో ప్రభుత్వంలో కాస్త కదలిక రావడం, అప్పటికప్పుడు తాత్కాలిక నివారణోపాయాలతో సమస్యను కొంత పరిష్కరించి, మరికొంతవాయిదా వేయడం జరుగుతూ వస్తూంది. ఉపాధ్యాయుల జీవితాలు నిత్యం సమస్యలతో సమ్మెలతో వెళ్ళబుచ్చాల్సిందేనా అన్న నిర్వేదంకూడా వ్యక్తమౌతూ వుంది.

ఈ పరిస్థితుల్లో, ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఉపాధ్యాయులందరికీ పెన్షన్ పథకం విస్తరింప చేయబోతూందని ఉపాధ్యాయ సంక్షేమ వారోత్సవాల సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి చేసిన ప్రకటన హర్షనీయమైంది. ఒకే వృత్తిలో వున్నవారిపట్ల ప్రభుత్వం విభిన్నవైఖరులు, తారతమ్యాలు చూపడం సమంజసంకాదని; ప్రభుత్వ సంస్థల్లో పనిచేసేవారికి మాత్రం పెన్షన్ సౌకర్యాలేర్పరచి మిగతావారికి నిరాకరించడం నిరాదరణకు నిదర్శనమని ఉపాధ్యాయుల్లో చాలా కాలంగా వుండిన అసంతృప్తి అలజడి ఈ ప్రకటనతో తీరగలదని భావించవచ్చు. ప్రభుత్వ సంస్థయినా, ప్రభుత్వేతర సంస్థయినా ఒకేరకం పనిచేసే వారందరికీ ఒకే న్యాయం, ఒకే సౌకర్యం ఏర్పరచడం న్యాయం. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం టీచర్ల విషయంలో ఆలస్యంగానైనా ఈ వాస్తవాన్ని గుర్తించినందుకు అభినందించవలసిందే!

అయితే, యీ పెన్షన్ పథకం 1973 ఏప్రిల్ 1 తేదికిగాని అమలులోకి రాదట. ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులతో ఒప్పందం కుదుర్చుకొన్న 1969 మార్చి 19 తేది నుండి ఈ పథకాన్ని అమలుపర్చడానికి ప్రభుత్వపు ఆర్థికపరిస్థితులు అడ్డంవస్తున్నాయని విద్యామంత్రి అన్నారు. న్యాయసమ్మతమని, ధర్మబద్ధమని భావించిన ఒక మంచిపని చేయడానికి, రెండేళ్ళుగా నానుతున్న ఒకసమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకొన్న తర్వాత అది అందరికీ తృప్తికరంగా, సమగ్రంగా వుండేట్టు చేయాలి. కొన్ని వేలమంది ఉపాధ్యాయులకు పెన్షన్ పథకం విస్తరింప చేయడానికి వున్న ఆర్థికపరిస్థితి, ఒక్కరెండేళ్ల ముందునుండి అమలుపరపడానికి లేకపోయిందంటే ఆ వాదం అర్థరహితమనే చెప్పాలి.

ఇక ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులు కోరుతున్న యితర కోరికలుకూడా సమంజసమైనవి, సానుభూతితో పరిశీలించదగినవి. అందరి బిడ్డలనూ విద్యావంతులను చేయడమే వృత్తిగా వున్న ఉపాధ్యాయుడు, తగిన ఆర్థిక స్తోమత లేనికారణంగా కన్నబిడ్డలకు చదువు చెప్పించుకోలేకపోతే అది నిజంగా దారుణమే! నిజానికి యీ రోజుల్లో బిడ్డలను ఉన్నత విద్యలకు పంపలేక సతమతమవుతున్న మధ్యతరగతి కుటుంబాలు ఎన్నిలేవు! కాలేజి చదువులు సామాన్యులకు భరింపరానివిగా తయారవుతున్నాయి. ఇక చాలిచాలని జీతాలతో జీవితాలు లాక్కొచ్చే టీచర్లు తమ బిడ్డలను ఉన్నతస్థితికి తెచ్చుకోగలగడం దుర్లభంగానే కనపడ్తూంది. అందరికీ విద్యాదానం చేసే ఉపాధ్యాయుడు తన బిడ్డలకే సున్న చుట్టవలసివస్తూంది. ఈ పరిస్థితుల నుండి టీచర్లను తప్పించి, వారి బిడ్డలకు ఉచిత ఉన్నతవిద్య లభించే సౌకర్యం ఏర్పరచడం ప్రభుత్వవిధి.

పోతే, గృహనిర్మాణ పథకాలు తమకు కూడా అన్వయింప చేయాలని టీచర్ల ప్రతినిధులు కోరుతున్నారు. ఇటీవల రాష్ట్రంలో గృహనిర్మాణ కార్యక్రమాలు, ఇండ్ల స్థలాలకు పట్టాలివ్వడం ముమ్మరంగా సాగుతున్నాయి. అందులో టీచర్లనూ భాగస్వాములు చేయడం ప్రభుత్వానికి తలకుమించిన పనికాదు.

ఇటీవల పురపాలక విద్యాసంస్థల్లో పనిచేసే టీచర్లకు ఒక పెద్ద చిక్కు వచ్చిపడింది. ఒక మునిసిపాలిటీనుండి మరొక మునిసిపాలిటీకి టీచర్లను బదిలీ చేయవచ్చునంటూ క్రొత్తగా ప్రభుత్వం చేసిన ఉత్తర్వును వారు తీవ్రంగా నిరసిస్తున్నారు. అంతంతమాత్రం జీతాలతో కాలం వెళ్ళబుచ్చుతూనే టీచర్లకు యీ ట్రాన్స్‌ఫర్లు కంటకప్రాయం కావడం సహజమేకదా! టీచర్లు రాజకీయాల్లో జోక్యం కల్పించుకొంటున్నారు గనుక ఈ కొత్త పద్ధతి అమలుచేస్తున్నామనడం అర్థరహితంగా వుంది. ట్రాన్స్‌ఫర్లు చేయడమే టీచర్లను శిక్షించే విధానమని ప్రభుత్వం భావిస్తే అది అధికార దుర్వినియోగ మౌతుంది; అందువల్ల అమాయకులుకూడా బాధపడవలసివచ్చే ప్రమాద మూ వుంటుంది. బాధ్యతారహితంగా వ్యవహరించే ఉపాధ్యాయులపై, కర్తవ్యం విస్మరించి తిరిగే టీచర్లపై కఠినచర్య తీసుకోవల్సిందేకాని అందుకిది మార్గంకాదు. ట్రాన్స్‌ఫరు అన్నదే లేకుండా ఒకేచోట పాతుకపోవాలని మా వుద్దేశ్యంకాదు. పాలనబాధ్యత వున్నవారికది అవసరంకాని, విద్యాబోధన తప్ప యింకేమీ బుద్ధిలేని టీచర్లకు ఆ విధానం అన్వయించడం అనవసరం, అసంగతం. ఉపాధ్యాయ సంక్షేమాన్ని కోరే ఈ సమయంలో ఈ సంక్షోభాన్ని ప్రభుత్వం తొలగించడం మంచిది.

ఈ పెన్షన్ పథకం విస్తరణ ఒక్క ఉపాధ్యాయులవరకే పరిమితం చేయకుండా కళాశాలాధ్యాపకులకు కూడా అందుబాటయ్యేట్టు చూడవలసిన అవసరముంది. ఇప్పుడు ప్రైవేటు కాలేజిల అధ్యాపకులకు జీతభత్యాలు బాధ్యత ప్రభుత్వమే వహిస్తూంది. ప్రభుత్వం మంజూరుచేసే గ్రాంటుమీదనే ప్రైవేటు మేనేజ్‌మెంటు కాలేజిలు ఆధారపడి వుంటున్నాయి. జీతాలు ప్రభుత్వం యిస్తుండగా, యితర సౌకర్యాలుకూడా ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో పనిచేసే అధ్యాపకులకు వలెనే తమకూ లభ్యంకావాలని వారు కోరుకోవడం అనుచితమేమీ కాదు.

ఈ ఉపాధ్యాయ సంక్షేమ వారోత్సవాలను పురస్కరించుకొని, సమంజసమైన వారి కోర్కెలను ప్రభుత్వం తీర్చి వారి అసంతృప్తిని ఆందోళనను శాశ్వతంగా రూపుమాపి; 'బ్రతకలేక బడిపంతులు' కాదు 'బ్రతకడానికి బడిపంతులు' ని నిరూపించగలదని ఆశిస్తున్నాము.

——

★★★ జనవాణి

నారపరెడ్డి పద్యం- ఒక అవిమృశ్యకారిత

గతవారం ఒక పత్రికలో మోనాగారి వ్యాసం చూశాను. అందులో 'కొన్ని ముఖ్య విషయాలు' అని చెప్పదల్చినవి అసలు విమర్శకు ప్రత్యక్షంగా సంబంధంలేనివి ఎక్కువ. వాటిని స్పృశించడం అసంగతం; అవి వ్యక్తిగత విషయాలు.

పోతే, తగినంత పరిశీలన పరిశ్రమ చేయకుండానే కేవలం ఊహాగానాలతో కొట్టుకరావడం సమంజసంకాదు. మోనా వగైరాల వ్రాతలలో యిదే జరిగిందని చెప్పవలసి వస్తున్నది

ఉదాహృత పద్యం నారపరెడ్డిగారి అంతిమపద్యం మాత్రంకాదు- అని పరిశీలకులన్నారు. ఐతే యిది అంతిమ పద్యమని యెవరన్నారు? నారపరెడ్డిగారి వేంకటేశ్వర శతకంలోని ప్రారంభ పద్యాల వరుసలోది అని ఒకసారి చెప్పదల్చిరి. ఉదాహృత విప్లవగీతం అంతిమమని 'మాటకచేరి' రచయిత వ్రాశారు. ఆ విప్లవగీతానికి ఉపోద్ఘాత ప్రాయమైన పద్యాన్ని 'మాటకచేరి'లో ఉదాహరించారు. నారపరెడ్డిగారి వేంకటేశ్వర శతకంలోగూడా అభ్యుదయ, విప్లవభావాలు ఉన్నాయని, మొదటినుండి ఆయనకు అలాంటి అభిప్రాయాలున్నాయని - అనడానికి సదరు పద్యం ఉటంకించబడింది. అంతేగాని ఆ పద్యం అంతిమమని యెవరూ అనలేదు.

ఉదాహృత పద్యం యతిగణ భంగాలున్నందువల్ల చెత్తబుట్టలో పారేసిందై వుండొచ్చు- అని పరిశీలకులు వూహిస్తున్నారు. గణయతిభంగాలు పడితే, వాటిని గుర్తించినకవి చెత్తబుట్టలోనే పారేశాడో; లేకవాటిని సవరించుకొని తనకృతిలోనే చేర్చుకున్నాడో ఎట్లాచెప్పగలం? ఈ విషయాన్ని గురించి వూహించడంగాదు; నిజమేమిటో- అది చెత్తబుట్టలోనిదా, శుద్ధప్రతిలోనిదా- 'మాటకచేరి' రచయితను ఎవరైనా సంప్రదించారా?- కనుక్కోవాలగదా? ఈ ప్రయత్నమేమీ లేకుండానే అలాటిపద్యం నారపరెడ్డివారిది లేదని వైఎయస్సార్, రామలింగారెడ్డి, మోనాగర్లు అనడమంటే విచిత్రంగావుంది.

నారపరెడ్డి కవిత్వం దోషాతీతమైందేమీకాదు- అని అన్న పరిశీలకులు, రెండు మూడు దోషాలను సవరించి చదువుకోలేక గుండెలు బాదుకోవడమెందుకు? దోషాలు అంటే ఒక్క వ్యాకరణదోషాలేనా లెక్క? గణయతి భంగాలుండే పద్యాలు లేవా?

గోపి గారుదహరించిన పద్యంలోనివి ముద్రణాయంత్ర ప్రమాదజనితాలు మాత్రం కావు- అని అంతా దగ్గరుండి చూచినట్లు బలకొట్టి చెప్తున్నారే పరిశీలకులు- వారికెట్లా తెలుసునో?

అంటే యీ ప్రమాదాలు 'మాటకచేరి' శీర్షికాకర్తవనకద! అనగా అసలుపద్యంలో యీ ప్రమాదాలు లేవనికద! అలాంటప్పుడు నారపరెడ్డిగారు సదరు పద్యాన్ని చెత్తబుట్టలో పారవేయవలసిన అవసరం లేదుగద! ఐతే అది వేంకటేశ్వర శతక వ్రాతప్రతిలో వుండవచ్చుగద! వున్నప్పుడు అది పద్యం కాకుండాపోదుగద! దాన్ని 'పద్యం' అని వైఎయస్సార్, రామలింగారెడ్డిగార్లు ఒప్పుకోకపోతే వారికి ఛందస్సు తెలియదనేగద! ఇంక పరిశీలకుల తాత్పర్యమేమిటి?

మీరు చెప్పున్నదంతా అశాస్త్రీయం, ఆలోచనా రహితమని మనకు బోధపడుతున్నది. సదరు పద్యాన్ని వైఎయస్సార్ సవరించి ప్రకటించివుంటే చాలా బావుండేదని పరిశీలకులు వాపోయారు. చేతులు కాలింతర్వాత ఆకులు పట్టుకొని లాభంలేదు. ఆ తెలివి మొదటే వుండాలి అందుకు సామర్థ్యంకావాలి.

అదిసరే, ఆ పద్యాన్ని 'మాటకచేరి' శీర్షికాకర్త ఉదాహరించక పోయినట్టే చాలాచాలా బావుండేది అని అనడానికి పరిశీలకులు యిష్టమేమిటి? ఒకవేళ ఛందస్సు తెలియనంతమాత్రాన విషయ ప్రాధాన్యాన్నిబట్టి పద్యం ఉదాహరించకూడదా? ఏమిటండీ యీ అన్యాయం!

నారపరెడ్డి పద్యాలు కవిమర్శకుల చేతుల్లోబడి 'అజ్ఞానతారాలు' పొందుతున్నవని పరిశీలకులు వ్రాస్తున్నారు. ఈ దోషమే సదరు పరిశీలకులకు, తమ్ములకు అన్వయించకుండా చూచుకోవడం మంచిదని కోరుతున్నాను.

కోట — బండి నాగరాజు

(ఇక ఇతర పత్రికల్లో వచ్చిన రాతలకు ఇక్కడ సమాధానాలివ్వడం సరి —తరువాయి 12 వ పేజీలో

జె. వి.

సౌజన్యశీలి, నిరాడంబరుడు, సంస్కారి శ్రీ జె. వి. కన్నుమూశారు. వ్యాధిగ్రస్తుడై హాస్పిటల్లోచేరి, చిన్న ఆపరేషన్ చేయించుకొని, అదే ప్రాణాంతకంకాగా పరిస్థితి విషమించి స్పృహలేకుండా వుండి, 4 తేది అర్ధరాత్రి మాజీ ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు మరణించారు.

శ్రీ నరసింగరావు ఎంతశాంతస్వభావం కలవాడో అంత పట్టుదల వున్నవాడు. మనస్సు, మాటలు ఎంతమెత్తనో కార్యదీక్ష అంత గట్టిది. ఆలీఘర్ యూనివర్శిటీ ఎం. ఏ. డిగ్రీ, కాశీ విశ్వవిద్యాలయం లా డిగ్రీతో హైదరాబాదుచేరి, న్యాయవాదిగా పేరు ప్రఖ్యాతలార్జించి, రాజకీయరంగాన ప్రవేశించారు జె. వి. విద్య, అనుభవం రాజకీయరంగంలో ఆయనకు బాగా ఉపకరించాయి. ఏ సమస్యనైనా కూలంకషంగా అర్థంచేసికొని పరిష్కారమార్గం వెతకడం ఆయనలోని విశిష్టత.

రాష్ట్రం విచ్ఛిన్నం కావడం అనివార్యమని తలపడిన రోజుల్లో జె. వి. లాంటి తెలంగాణా నాయకుడు సమైక్య రాష్ట్రంకోసం ధైర్యసాహసాలతో నిలబడటం సమైక్యతావాదులకు నైతికబలాన్నిచ్చింది. స్వార్థ రాజకీయాలే భవిష్యత్తును నిర్ణయించే స్థాయిని అనుకొనివుంటే ఆనాడు జె. వి. కూడా ఆ ఉద్యమంలో కలిసిపోయి వుండవలసింది. కాని జె. వి ఆ దారి తొక్కలేదు; కాబట్టే తెలంగాణావారికేగాక ఆంధ్రప్రాంతీయులకుకూడా ఆయన సన్నిహితుడయ్యాడు

నెల్లూర్లో వి. ఆర్ కళాశాల, దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి హెడ్‌క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ భవననిర్మాణాల్లో జె వి. సహకారం, మాటసహాయం వున్నాయి. నెల్లూరు రోడ్ల విషయంలోనూ ఆయన శ్రద్ధ కనపర్చేవాడు.

జె. వి. కి 58 ఏళ్ళకే నూరేళ్ళు నిండడం విచారకరం. ఆయన మరణంలో ఒక మంచిమనిషిని, సంస్కారహృదయుణ్ణి కోల్పోయాము.

చైనా వీటో— రష్యా ఆక్షేపణ— జపాన్ కథ

అమెరికా అంతర్జాతీయ రాజకీయాల్లో Completely nonsensical గా తయారైనది. పొత్తుగా అర్థ రహితం. సిగ్గు సిగ్గూ లేదు, నాకు ఎగ్గు లేదనే ధోరణి విస్తరించింది. అర్థరహితం అంటే నీకూ, నాకూ అర్థ రహితం. రాజ్యాలు నడిపేవారికి అర్థవంతంగానే వున్నది స్వార్థమే వాళ్ల అర్థానికి మూలం. అది నవ స్వార్థం.

ఒక రాజ్యం ఏ సిద్ధాంతాలపై ఆధారపడి నిర్మాణమైనా, దేశంలో అవి కొంత వరకు చలామణి అవుతున్నవేమోగాని, ప్రపంచరంగాన ఆ సిద్ధాంతాలు మందుకైనా కన్పించవు.

స్నేహంగా వుండవలసినవారు విరోధులవుతున్నారు. విరోధులుగా వుండవలసినవారు స్నేహం నటించి సర్దుకుపోతున్నారు.

ఒక వ్యక్తి తన పరిమిత కుటుంబంలో నిస్వార్థంగా వుంటాడు. మిగిలిన వారిపట్ల స్వార్థమే అతడి నడకను సాగిస్తుంది. ఒక రాజ్యం అంతరంగికంగా సరిగా ప్రవర్తించవలెను; ప్రవర్తించకపోతే దాని ఫలితాన్ని అనుభవిస్తుంది. కాని అంతర్జాతీయంగా ఆ రాజ్యం ఎటువంటి పోకడపోయినా అదొక గొప్ప తంత్రంగా, మహాగొప్ప యుక్తిగా వర్ణించబడుతుంది. స్వదేశీయులు ఆక్షేపించరు. ఇతర దేశీయుల ఆక్షేపణలను లెక్క చేయవలసిన పనిలేదు.

> వారం...వారం
> ★ ★ ★
> చుండి జగన్నాథం

చైనా వీటోను రష్యా ఆక్షేపించిన వైనం, పూర్వం రష్యా వినియోగించిన వీటోల సంఖ్యను చైనా పేర్కొన్న వైనం విన్నారుగా!

ఇక జపాన్ కథ వినండి. చైనాతో తాను సమాధానపడటానికి పూనుకున్నా, అది అమెరికాకు అపకారం కలిగించదని జపాన్ నిగ్సన్ మహాశయునికి నచ్చచెప్పింది. జపాన్ - చైనా పొత్తు మంచి లాభసాటిబేరం— ఉభయులకు. అందువలన తాయ్‌వాన్‌తో సంబంధం తెగినా జపాన్ బాధపడదు.

అదేసమయంలో రష్యా జపాన్‌తో సత్సంబంధాలనే వుంచుకోవాలని తాపత్రయ పడుతున్నది.

అనగా జపాన్‌తో నెయ్యం రష్యా, చైనా, అమెరికాలకు కావలసివచ్చింది.

ఐతే మనమెక్కడ వున్నాం? రష్యా మనతో, చైనా పాకిస్తాన్‌తో దగ్గరి సంబంధంతో వుంటుంది. రష్యా పద్ధతి మనకు గిట్టదనీ మనపద్ధతి రష్యాకు రుచించదని మన వుభయులం ఎరిగే, లేనాలను విస్మరించినట్లు వికేవాలను అవరించినట్లు ప్రవర్తిస్తున్నాం. ఎందువల్ల? మన ప్రధాని అన్నట్లు ఒకరితో ఒకరికి అవసరం వున్నది.

ఈ అవసరం చైనా-పాక్ సీమలకు మరింత ఎక్కువ. అందువల్ల ఆ పొత్తు మరింత దృఢంగా వుంటుంది.

ఐతే విప్లవాలు ఇకరావా? సోషలిజం, కమ్యూనిజం, ఎరటి పెత్తనంలో నుంచి విమోచనోద్యమం వికమైపోయినవి? అంతర్జాతీయంగా కొత్తశక్తులు విప్లవాలు వస్తేనేమో చెప్పలేముగాని ఇంతలో ఇవన్నీ ఎక్కడికక్కడ సాధించుకోవలసిందే, విప్లవాలైతే నెగ్గడం లేకుంటే అణగిపోవడం.

నట్టనడుమైనవారికి ఈ ప్రపంచంలో దారి? పరిస్థితులను వీలకించి, వాస్తవంగా ఏ మార్గం విమోచన ప్రదమో దానినే చేపట్టవలెను.

ఐతే, భావుకులైనవారు అనేక దేశాలలో ప్రపంచరంగాన ఆలోచిస్తూ వున్నారు. వీరో ఒక వెలుగుబాట అందులో నుంచి రాకపోదు.

· · ·

చదరంగాన అమెరికన్ ఆటగాడు గెల్చినాడు. రాజకీయ చదరంగాన రష్యా గెలుస్తాదా? గెల్చినా నిగ్సన్ చేయగలడా? ఒక్కసారిగా, రష్యా-చైనాలతో పొత్తులు నడిపి, ఉత్తరోత్తర పైచేయి తన దేశానికి తెప్పించవలెనని నిగ్సన్ కోరిక.

వియత్నాంపై ఇంత హడావిడి జరుగుతున్నా, ఎర్రటివారు దారికిరానంతవరకు బాంబులవర్షం ఆగదని తెల్పేశక్తిని నిగ్సన్ సంపాదించుకున్నాడు, గమనించారా? ఇది రష్యా - చైనాల అంతఃకలహమిచ్చిన వరప్రసాదం కాదా?

· · ·

భాషానీ బంగళాలు రెండూ ఏకం గావలెననడం చైనా పాక్‌సీమకు అనుకూలంగా వీటో చేసిన సమయంలో జరుగుతున్నదని విషయజ్ఞులు భావించినారు. అది

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

40 ఏళ్లనాటి 'జమీన్‌రైతు'లో

జస్టిస్‌పార్టీ విధానంలో వచ్చిన పెద్దమార్పు

జమీందార్ల, భూస్వాముల రాజకీయ కూటమిగా వుండిన అనాటి జస్టిస్‌పార్టీ (ఇప్పుడు సదరు స్వాములందరూ కాంగ్రెస్వాసాములైపోయి, ఇటీవల మరి సోషలిజం కాముకులుగా అవతారాలు దాలుస్తున్నారనుకోండి!), ఆ పార్టీ రాజకీయ ధోరణులు, బ్రాహ్మణద్వేషం, ఎలక్షన్ ఎత్తుగడలు —వీటిని గురించి విమర్శిస్తూ 22-6-1930 'జమీందారీరైతు' లో 'జస్టిసుపక్ష నూతనాదర్శము' అనే శీర్షికతో సంపాదకీయం వెలువడింది. అందులో కాంగ్రెసు పార్టీకూడా స్పేర్ చేయబడకపోవడం గమనించదగివుంది. అర్హులుకానివారిని— ఇప్పటిలాగానే— కాంగ్రెసు గద్దె ఎక్కించడం ఈ సంపాదకీయంలో విమర్శనీయమైంది. రైతుల శ్రేయస్సుదృష్ట్యా కాంగ్రెసు పార్టీని హెచ్చరిస్తూ ఓటర్లను జాగృతంచేసే ఆ సంపాదకీయం చూడండి—

"నేటి తీవ్ర సంచలనానుగుణ్యముగ జస్టిసు పక్షముగూడ తన క్రియను మార్చుకొనుట శుభసూచకము. సర్మాతఃబ్ద మనాశయములతో దీనిని ప్రారంభించినను రాను రాను అధికారవాంఛా పరాయణులవరమై జస్టిసు పక్షమున్న మన అవసరములపేర స్వకార్యములు సాధించుకొను సంఘముగ వ్యాఖ్యానమైపోయినది. బ్రాహ్మణ జాతి నిరంకుశను సమయించుటయే పక్షహృదయమని చాటుచుండిన వీరు ఏ విధముగనైనను బ్రాహ్మణేతరజాతి పురోభివృద్ధికి పాటుబడరైరి. మొన్నమొన్న అన్నగారపోద్యమమును లేవదీసిన రామస్వామి నాయకరు కాంగ్రెసును పరిత్యజించియుండు వరకు సాంఘిక విషయవాసనలే యీ పెద్దలెరుగరు. సతతము ఉపన్యాస వేదికలపై నిఃస్వార్థోద్యేశముల మరుగుపరచుటకై సంఘనిర్మాణము, జాతిగౌరవ ప్రతిష్ఠాపనంగూర్చి నాలుక కొనల నుండి వీరు గ్రామఫోనుప్లేటు అయిపోయిన మహోత్సవాల భాషణముల గావించెదరు.

దీనికితోడు ఇది నేటివరకాయపంటి ప్రజాపక్షము సామాన్యప్రజలకు జన్మాదిని ఎట్టిమేలును యొనర్చియుండకపోవుట లోకవిదితము. ప్రజలను పీడించి, ప్రజాభిప్రాయమును తృణీకరించి, ప్రజల రక్తమును పెద్దల్లు జమీందారులు అనంతుని వలె యీ పక్షకార దూర్వపాలు. ఈ

—తరువాయి 11 వ పేజీలో

శూద్రునితో లేచిపోయిన బ్రాహ్మణ వనిత— చెన్నపురి విద్వన్మండలి వెలి ఉత్తరువు!

ప్రౌన్ లేఖల సంపుటాల్లో కనిపించే రకరకాల చారిత్రక పత్రాల్లో, కేవలం వ్యక్తిగతమైన విషయాలు మొదలు అనాటి పరిపాలనకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి సంబంధించిన అనేకానేక సంగతులను వివరించే వాటిల్లో — ఒక ప్రత్యేకతకల్గిన, వైవిధ్యం వున్న చారిత్రక పత్రాన్ని ఈ వారం యిస్తున్నాను. ఇది అనాటి కుల వ్యవస్థను విశదీకరించే పత్రం. బ్రౌనుకు ఎవరోవ్రాసుకున్నలేఖకాదు; అసలు ఆయనకు సంబంధించిన విషయమేకాదు. చారిత్రక దృష్టితో బ్రౌన్ సేకరించి పెట్టిన పత్రం. ఒక బ్రాహ్మణస్త్రీ తాళికట్టిన భర్తను, సంసారాన్ని వదలిపెట్టి ఒక శూద్రునితో లేచిపోయిన సంఘటనకు సంబంధించింది. ఆ సంఘటన ఎప్పుడు జరిగిందీ తెలియదు. తేదీగీది అందులో లేవు. కాని బ్రౌను కాలంనాటి సాంఘిక స్థితిగతులు, కులవ్యవస్థ, కట్టుబాట్లు, వాటిని అతిక్రమించిన వారిపట్ల కులపెద్దల వైఖరి, విధించే శిక్షలు — వీటన్నిటికీ ఈ పత్రం ఒక దాఖలాగా వుంది.

ఈ పత్రంలో పేర్కొనబడిన ఊళ్ళ పేర్లను వుంచి, వ్యక్తులపేర్లు మటుకు తీసేశాను. వ్యక్తులెవరైనదీ తెలియనంత మాత్రాన చారిత్రకావగాహనకు వచ్చే యిబ్బందేమీ వుండదు గదా! చదవండి—

"శ్రీమంతు విరాజేగియమానులైన నిరంతర చర్చా విర్భావిత వేద శాస్త్ర శ్రౌతస్మార్త కర్మానుష్ఠిత నిరంతరిత దిగంతరులైన వెంకటగిరి గ్రామమున వాసముచేయుచున్న షడూరు ద్రావిడ విద్వజ్జనంబులు—

విద్వత్‌దుర్గములైన చెన్నపురంబునందున్న విద్వన్మండలంబు వ్రాసుకొన్న విజ్ఞాపన పత్రిక యేమనగను—

యిప్పటికొల్లావారి అగ్రహారంబున కాపరస్థుడయిన— 'ల..............' భార్యయున్న 'స..............'కు కుమార్తెయునైన '...మ్మ' యనే చిన్నది యీ సంవత్సరం భాద్రపద మాసంలో రాత్రికాలంబునం దెవ్వరికిం దెలియకుండ గృహంబువెడలి యొక్క శూద్రునితో గూడి పట్టణపు కోటలోపల వక శూద్రగృహంబు ప్రవేశించి అదినం తాగాయతి తనయిద్దాను

> ప్రౌన్‌లేఖలు
> — 13 —

సారంబుగ జాతివ్యవస్థను విడచి కోటన వట్టనసంతోగాదుల జేయుచున్నంది యా శూద్రుని సహోదరుండున్న చన్నపట్టణపు పోలీసు అనే అధికారస్థలంబున నా 'ల...' మీదనున్న అతనికి విహితులయిన మరికొందరి మీదనున్ను పిర్యాదు చేసినది. తర్వాత నా 'ల......' తనకున్ను తన స్నేహితులకున్ను పోలీసువారు యేమి శిక్షవిధింతురోయని అలోచించి యాదావాను నివర్తించుకొనుటకై అశ్వయుజ శు ౧ దినంబున తన తమ్ముడయిన 'కృ...' నున్ను మరికొందరినిన్ని సహాయులనుగా జేసికొని పోయి ముత్యాలపేట గవర యొద్ద నున్న మంచినీళ్ళ బావిదగ్గర దాగియుండి సదరు ముత్తమ్మను మంచినీళ్ళకుగాను బావిదగ్గరికి రాగాది యాపైని బలాత్కరించి పట్టుకొని యొక బండిలో వేసి తన యింటివద్దకి పిలుచుకొనివచ్చి పదిహేను దినములనాడు యిలు విడచి శూద్రునితోడపోయి కుల భ్రష్టయై జాతిలో హీనకృత్యముల జేయుచున్నదాని తానెట్లా యింటిలోపల పిలుచుకొని పోవచ్చునని యిటువంటి భ్రష్టురాలిని మా యేపెరియింటనైనాయుంటితే నాయింటివారు సమ్మతించరాదనిన్ని యాలోచించి యెవరున్ను కాపురములేకనున్న వొక యింట దాన్ని యుంచి యా యిల్లు బీగము వేసి తాననోదరులు గొంచగొనిపోయి యాపెకు పెడుచూవచ్చినాడు—

దాన్ని బలాత్కారముగా పిలుచుకొని వచ్చే కాలమున యాపె చెప్పినది యేమంటే— నేను కులభ్రష్టనైతిని నాకు నీకు సంబంధము లేదు - నేను మద్య మాంసంబులు తిని శూద్రచండాలాదులతో గూడియుంటినని చెప్పిన సంగతుల కొందరు మనవారున్ను మరికొందరు శూద్రాదులున్ను విని యున్నారు

ఈ రీతిని ఆ యింట్లో అయిదారు దినములుండగా పుదూరి నుండి యా '....మ్మ' తల్లియైన 'అ......' వచ్చి యీ వృత్తాంతమంతయు వినిన్ని కూతురు యందుగల మోహం చేతనున్న సదరు 'ల...' వగయిరాలు చెప్పిన యసత్యాహుక్కులను యదార్థమని నమ్మి బంధువులతో నెవ్వరితోనుం జెప్పక నా చిన్నదాన్ని పిలుచుకొని దానిచేతి యన్నోదకంబుల గ్రహించుచు పుదూరికి పోయినది — యీ వృత్తాంత మంతయు నిప్పటి మన బంధుజనమునకున్ను యితరమయిన బ్రాహ్మణ సమూహమునకున్ను వైశ్య శూద్రాదులకున్ను యితరమైన యావత్తన మునకున్ను నిస్సందేహముగా తెలిపి

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

వరిగొండ గ్రామపంచాయతి

టెండరు నోటీసు

వరిగొండ గ్రామపంచాయతి యందు ఈ క్రింది తెలిపిన పనులుచేయుటకు సీలువేయబడిన టెండర్లు రిజిష్టరు కంట్రాక్టు దారులవద్దనుండి 16-9-72 సాయంకాలం 3 గంటలవరకు పంచాయతీ సర్పంచ్‌గారిచేగాని, వారిచే అధికారముపొందినవారివల్లగాని తీసుకొనబడును. అదేరోజు సాయంత్రము 3-30 గంటలకు హాజరైన టెండర్దారుల సమక్షమున టెండర్లు తెరువబడును. కంట్రాక్టర్లు టెండరుతోసహా ర్ణయించిన దరావత్తు చెల్లించి రసీదును టెండరుకు జతపరచవలయును. ఇతర విషయములు ఈ ఆఫీసు పనిచేయు వేళలందు తెలుసుకొనవచ్చును.

పనివివరము: రావూరివారి కండ్రిగలో చిన్నచెరువుకు పోవురోడ్డువద్ద డ్యాము రిపేరుచేయుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ. 1700 దరావత్తు రూ.85.

2. రావూరివారి కండ్రిగలో యినకకాల్వకు రివిట్‌మెంటు, మట్టి తోలుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తము రూ. 2000 లు, ధరావతు రూ. 100 లు.

3 వరిగొండ మిషనువద్ద కాల్వకు యిటుకగోడ కట్టుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తము రూ. 2200 లు, ధరావతు రూ. 110 లు.

4. వరిగొండ అరవపాలెం వీధులగుంటలకు మట్టితోలుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ 270 లు, ధరావతు రూ 15 లు.

5. వరిగొండ - కట్టగుండ్లపాలెం బావికి ప్లాటుఫారంకట్టుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ 80 లు, ధరావతు రూ. 5 లు.

6 వరిగొండరామవీధిలో గుంటలకు మట్టితోలుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ. 270 లు, ధరావతు రూ. 15 లు.

7. వరిగొండ దోసవాటి కాల్వకు స్లావుకల్వర్టుకు ఎస్టిమేటు మొత్తము రూ. 4800 లు, ధరావతు రూ. 240 లు.

8. వరిగొండ దోసవాటకాల్వకు మట్టితోలుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ 750 లు, ధరావతు రూ. 40 లు.

9. వరిగొండ అరుంధతీయపాలెంలో బావిచిబోర్డు ప్లాట్‌ఫారముకట్టుటకు ఎస్టిమేటు వేయబడిన మొత్తం రూ 400 లు ధరావతు రూ. 20 లు.

10. వరిగొండ చవటపాలెం డొంకకు మట్టితోలుటకు, తూము కట్టుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ 1600 లు, ధరావతు రూ. 80 లు.

11. వరిగొండ హరిజనవాడ కాల్వకు బండ, స్లావు పోయుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ. 2000 లు, ధరావతు రూ 100 లు.

12 వరిగొండ హరిజనవాడ వద్ద కాల్వకు రివిట్‌మెంటు కట్టుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ. 400 లు, ధరావతు రూ 20 లు

13. వరిగొండ చవటపాలెంలో బావి త్రవ్వుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ. 700 లు, ధరావతు రూ. 35 లు.

యస్. రాధాకృష్ణారెడ్డి
సర్పంచ్
వరిగొండ గ్రామపంచాయతి

కావలి సమితిలోని ఆనెమడుగు, సర్వాయపాలెం గ్రామాలకు ఏకైక నీటి ఆధారమైన రామిరెడ్డిగుంట ఎండిపోయింది. కరువు పనుల క్రింద కలెక్టరుచే మంజూరు చేయబడి రోజూ 350 మంది కూలీలు దాన్ని లోతు చేస్తున్నారు. మెట్ట తాలూకాలలో దుర్భరమైన, దుస్సహమైన నీటి కరువుకు ఇది ఒక సాదృశ్యం మాత్రమే!

జిల్లాలో కాటక దృశ్యాలు

మెట్టతాలూకాల పరిస్థితి హృదయవిదారకం- డెల్టాలోకూడా తిండికరువు తప్పేట్టులేదు!

డెల్టాగ్రామం కలివెలపాళెం వెలవెలపోయింది!

జిల్లాలో అనావృష్టి పరిస్థితుల తీవ్రతను గూర్చి చెప్పడానికి దుర్భరం అనే మాట చాలదేమోననిపిస్తుంది. పరిస్థితులు కలవరాన్ని కల్గిస్తున్నాయి. రెండు మూడు సంవత్సరాల నుండి సక్రమంగా వర్షాలు లేకపోవటం ఒక్కసారిగా ఈ ఏడు అనుభవించాల్సి వస్తున్నది. మెట్టతాలూకాలలో హృదయ విదారకంగావుంది; వారి జీవితాలు ఎప్పుడూ అనిశ్చితాలే; బాధాకరాలే. దేవుడు వాళ్ళను పరీక్షిస్తున్నాడు. పాడి పంటలతో పచ్చగా వున్న దనుకున్న డెల్టా పరిస్థితీ ఈ ఏడు అయోమయంగా పరిణమించింది. వృశ్చికార్తె సగం దాటుతున్నది; సెప్టెంబరూ అర్ధానికొచ్చింది. అయినా చినుకులేదు; ఏటికి చుక్కనీళ్ళు రాలేదు. కోతలతో, వేతలతో దనుకున్నారు! ప్రక్కనే వైద్యశాల భవనం; దానినానుకొని అప్పర్ ప్రయిమరీ స్కూలు భవనం. వాటికెదురుగా, రోడ్డుకు అవలివైపు సహకార సంఘ ధాన్యాగారాలు. ఇటువంటి గ్రామాలు మనకు ఎన్నో వుండవు. 'మాడల్ విలేజ్' అనడానికి అన్నివిధాల అర్హమైన గ్రామం. పెత్తనం చేసే వారిలో, బాధ్యతవహించే వారిలో సేవానిరతి, స్వార్థత్యాగం వుంటే గ్రామాలు ఎంత అభివృద్ధిచెందే అవకాశముందో చాటి చెప్పేగ్రామం ఇది. పోతల వెంకటకృష్ణారెడ్డి వంటి నిస్వార్థ సేవాభిలాషియైన యువకుణ్ణి సర్పంచ్‌గా పొందగలగడం ఆ గ్రామం అదృష్టమనే చెప్పాలి!

ఆ గ్రామాన్ని పీడించి పిప్పిచేస్తున్న దీర్ఘవ్యాధి మంచినీటికొరత. ఊరిబయట నమ్మకంతో లాభంలేదనే నిర్ణయానికి వచ్చి గ్రామస్తులే నీటిసౌకర్యం కల్గించుకోడానికి పూనుకున్నారు. 60 వేల రూపాయలు విరాళాలు వేసుకున్నారు; ప్రభుత్వం ఎంతైతే అంతే వేలు ఇస్తుందట. ఓ పన్నర పథకాన్ని చేపట్టారు రెండుమైళ్లలో ఫిల్టర్ పాయింట్ దించారు; గ్రామకంఠంలో పెద్ద ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకు కట్టారు; పైపులు బిగించబోతున్నారు. బహుశా అక్టోబరు పదిహేను ఆ ప్రాంతంలో వారు గంగా భవానిని సాక్షాత్కారం చేసుకోవచ్చు. దీని కంతటికీ సర్పంచ్ శ్రీ కృష్ణారెడ్డే.

నీటి పరిస్థితి ఈ విధంగా వుంటే; పంటల విషయం మరీ ఘోరం. ఏటికి నీళ్లు వచ్చాయనే ఆశతో 500 ఎకరాల్లో దొంగ నంబరు వేశారు. ఎరువులు గిరువులు అన్నీ చేయాల్సిన కృషి, పెట్టాల్సిన ఖర్చు అంతా పెట్టారు. పైరు బ్రహ్మాండంగా వచ్చింది. ఎకరాకు రెండుపుట్లకు పైన పండి వుండవలసింది. కాని నిలువునా ఎండిపోయింది. అందరూ బొందుకోసేశారు. 500 ఎకరాల్లో 5 ఎకరాలుమాత్రం పండింది. ఆ బదెకరాలైనా. సర్వేపల్లి కాల్వకు ఒక ఇంజను, అక్కడ చేమవద్ద కాల్వకు ఒక ఇంజను పెట్టి-సర్వేపల్లి కాల్వలోని మురికినీరుకొట్టి రెండుసార్లు తడపగలిగినందువల్ల పండింది. ఇతరులకు ఆ వసతిలేదు; అందువల్ల నిస్సహాయంగా ఎండబెట్టుకున్నారు. 500 ఎకరాలకు వ్యవసాయ ఖర్చులంటే కనీసం 1 లక్షా 50 వేల రూపాయలన్న మాట. ఇక నోటివద్దకు వచ్చిపోయినపంట విలువ 5, 6 లక్షలైనా వుంటుంది అంటే ఆ ఒక్కగ్రామం 6, 7 లక్షల రూపాయలు నష్టపోయిందన్నమాట.

ఈ నష్టంకంటే, వరినష్టదాయకమైన విషయం-పోసిన మొలగొలుకు నార్లు శేషమనేది లేకుండా, మలమల మాడిపోవడం. ఇక నీళ్ళువస్తేతప్ప, నార్లు పోసుకొనే వీలుకూడా లేదు. నారుపోసి, వేసుకోవడమంటే మొలగొలుకుకు అదను పోయింది. ఇంకేదైనా రకం వరి వేసుకోవలసిందే అనే ఆలోచిస్తున్నారు ఆ రైతులు; బి.ఆర్. 20 వేసుకుంటే బాగుంటుందని వారి అభి

—తరువాయి 8 వ పేజీలో

కరువు కథలు – బరువు వ్యథలు

కళకళలాడవలసిన డెల్టాగ్రామాలు నిరాశ నిస్పృహలతో స్తబ్దుగా చలనరహితంగావున్నాయి. డెల్టాకుకూడాతిండికరువు సంప్రాప్తమయ్యేట్టువుంది. ఈ విషమస్థితిని దాటగలమా అనిపిస్తున్నది.

డెల్టాలో ఒక్కగ్రామం స్థితి చెప్తే, పరిస్థితులు ఎంత దారుణంగా వుండేది మీకు అర్థమవుతుంది. నెల్లూరు నగరానికి నాలుగైదు మైళ్ళలో కలివెలపాళెం అనే గ్రామం వుంది. సర్వేపల్లికాల్వలో అరడుగు నీళ్ళున్నా కల్లకిందులుగా పారే గ్రామం అది. మంచి సారవంతమైన రేగడి పొలాలు, వర్గవ్యత్యాసాలు చాలతక్కువగా వున్న గ్రామం; అందరూ దాదాపు మధ్యతరగతి రైతాంగం. భూస్వాములు, ధనస్వాములు అనేవాళ్ళు లేని గ్రామం. మిద్దెలు, మేడలతో కళకళలాడే నాగరిక గ్రామం. గ్రామాభివృద్ధి విషయంలో ముందడుగువేసిన గ్రామం. గ్రామంలో ప్రవేశిస్తుంటే, రోడ్డుకిరువైపులా రమ్యంగా వున్న వివిధ సంస్థల భవనాలు చూస్తే పండ్లు పులిసే గ్రామం. పదిహేను వేల రూపాయలతో పంచాయితీ భవనం; ఎంత అందంగా, ఆధునికంగా, ఆదర్శంగా వున్న మూడు నాలుగు బావులున్నాయి. అవే ఆ గ్రామానికంతా ఆధారం. వాడు చిన్న రైతుకాని, పెద్దరైతుకాని ప్రతి ఒక్కరికి పిపాలండి ఒకటి వుండాలి; ఒక మాపీ వుండాలి. సాధారణంగా ఈ బావులనీరు సరిపోతుంటుంది. ఎప్పుడైనా తీక్షణ వేసవిలో నాలుగురోజులు కొరత వీర్పడేది; ఎట్టనో తంటాలుపడేవాళ్ళు నీటి సౌకర్యం కల్గించుకోడంకోసం ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశారు; రిగ్గుతెచ్చి బదారు వందల అడుగులు దించారు. నిరుపయోగమైంది దూరంగా ఫిల్టర్‌పాయింటు దింపి, ట్యాంకు కట్టి వసతి కల్పించమని ప్రభుత్వాన్ని ప్రాధేయపడినారు. రక్షిత మంచినీటి పథకం అమలు జరుపుతామన్నారు కాని, అది మాటగానే నిల్చిపోయింది. ఈ సంవత్సరం కనీవిని ఎరుగనంతగా నీటికొరత వీర్పడింది. రెండుమైళ్ళ దూరంవద్ది, ఇతరుల ఫిల్టర్‌పాయింట్లనుండి నీళ్ళుతీసుక పోవలసివస్తున్నది. బారులుగా రోజంతా వచ్చిపోయే ఆ పిపాలండ్లనుచూస్తే, నీటి కొరత ఎంతక్లిష్టంగావుండేది చెప్పకుండానే అర్థమవుతుంది. ఈ అవస్థపడలేక, ఈ బాధ అనుభవించలేక, ప్రభుత్వాన్ని

చిత్తూరుజిల్లాలో గోధుమ సాగు

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సుమారు 20,000 హెక్టారుల నేలలో గోధుమపంట పండించబడుతూంది. మన రాష్ట్రములో గోధుమను పండించే జిల్లాలలో ఆదిలాబాద్, మెదక్, నిజామాబాద్, మెహబూబ్‌నగర్, హైదరాబాద్, కర్నూలు, అనంతపురం ముఖ్యమైనవి. చిత్తూరు జిల్లాలో గోధుమపంటను పండించే నేల విస్తీర్ణము స్వల్పమే అయినా, క్రమముగా విస్తృతి చెందే అవకాశం వుంది.

చిత్తూరు జిల్లాలో గోధుమ పంటను మంచినీటి పారుదల వసతితో విస్తారముగా పండిస్తున్నారు. సుమారు 90,000 హెక్టారుల నేలకు నూతులద్వారా నీరు లభించుతూంది. ఈ పంటను పండించిన తరువాత వరుసగా రెండుసార్లు వరిపంటను పండించుట వాడుకలోవుంది. నూతులద్వారా నీటి సరఫరా వసతి కల్పించినప్పుడు రబీపంట కాలములో గోధుమపంటను పండించుట లాభదాయకమో, కాదో తెలుసుకొనుటకు తిరుపతిలోని శ్రీ వెంకటేశ్వర వ్యవసాయ కళాశాలకు చెందిన వ్యవసాయ క్షేత్రములో గోధుమపంట ఉత్పత్తికి సంబంధించిన అనేక విషయములపై పరిశీలనలు జరుపబడినాయి.

పై పరిశీలనలో 8 గోధుమరకములు పరిశీలింపబడినాయి. వాటిలో బాగా పండిన 3 రకములకు సంబంధించిన వివరములు ఈ క్రింద నీయబడినాయి.

రకములు	పండినగింజలు హెక్టారుకు కిలోగ్రాములలో	పండినగడ్డి హెక్టారుకు కిలోగ్రాములలో	పంటకోతకు వచ్చుటకు పట్టినకాలము రోజులలో
ఆర్. ఆర్. 21	3,480	4,067	81
షర్బతీసోనోరా	3,222	3,868	80
కల్యాణ్‌సోనా	3,179	3,920	82

పై పరిశీలననుసరించి 81 రోజులలో సగటున హెక్టారుకు 34 క్వింటాలుల పంట పండిన ఆర్. ఆర్. 21 రకమును మంచి రకముగా ఎన్నుకొనడం జరిగింది. తరువాత షర్బతీ సోనోరా, కల్యాణ్-సోనాలు వరుసగా మంచిరకములుగా ఎన్నుకోబడ్డాయి.

విత్తనములుచల్లుట, ఎరువులు వేయుట

విత్తనాలు చల్లుట, ఎరువులు వేయుటపై మూడు పద్ధతులు ప్రయత్నించబడినాయి. విత్తనములను, ఎరువులను వెదజల్లుట (ఎమ్3) ను; విత్తనములను 2 అం॥ (5 సెం. మీ) లోతులో చేతితో నాటుట, ఎరువును 2 అం॥ (5 సెం. మీ) లోతులో విత్తనము క్రింద వేయుట, మరియు 2 అం॥ (5 సెం.) లోతులో విత్తనమునకు ప్రక్కగా (ఎం 2) వేయుట ఎరువులను, విత్తనములను వ్యసిక్ ఫెర్టి-విత్తనపు గొర్రుతో వేయుటతో పోల్చడం జరిగింది.

పై పరిశీలనల ననుసరించి వ్యసిక్‌ఫెర్టి విత్తనముల గొర్రుతో విత్తనములను నాటుట, ఎరువులను వేయుట ఇతర పద్ధతులకంటె ఎంతో మేలైనదని నిరూపింపబడింది. ఈ పద్ధతిని అనుసరించినప్పుడు పంటకూడా బాగా పండింది.

నత్రజనిని వేయవలసిన సమయం

నత్రజనిని 3 భాగములుగా విడదీసి హెక్టారుకు 120 కి. గ్రా॥ వంతున 60 కి. గ్రా॥ నారును నాటునప్పుడు, 30 కి.గ్రా॥ కల్లివేరు పెట్టునప్పుడు, 30 కి. గ్రా. మొక్కలు పొట్టమీద వున్నప్పుడు చల్లుటను నత్రజనిని 6 సమభాగములుగా విడదీసి మొక్కలను నాటునప్పుడు, కల్లివేరుపెట్టునప్పుడు, అలస్యముగా పిలకలు వేయు సమయములోను, 50 శాతమును మొక్కలు పొట్టమీద వున్నప్పుడు, గింజలు పాలు పోసుకొనే సమయములోను వేయుటతోను, అసలు నత్రజనిని వాడనప్పుడు పండిన పంటతోను పోల్చబడింది.

హెక్టారుకు 120 కి. గ్రా॥ నత్రజనిని 6 భాగములుగా విడదీసి గనుకతో కూడిన బంకమన్ను నేలలో వేసినప్పుడు ఎక్కువ గింజలు, ఎక్కువ గడ్డి ఇచ్చినట్లు కనుగొనబడింది.

కావలసిన విత్తనము, వరుసకు వరుస కుమధ్య స్థలము

హెక్టారుకు 120 కి. గ్రా॥ విత్తనములను 15 సెం. మీ వెడల్పు వుండే వరుసలలో వేయుట మంచిదని కనుగొనబడింది. ఒక హెక్టారు నేలకు 120 కి. గ్రా నత్రజని, 60 కి. గ్రా భాస్వరము మరియు 60 కి. గ్రా. పొటాష్ సరిపోతాయి. కల్లివేరు పెట్టునప్పుడు, మొక్కలు పొట్టమీద వున్నప్పుడు, గింజలు పాలుపోసుకొనే సమయములోను, గింజలు గట్టిపడే సమయములోను 6 పర్యాయములు నీరు పెట్టాలి.

ఈ ప్రాంతములో రబీ పంటకాలములో పండే ఇతర పంటలకంటె 81 రోజులలో హెక్టారుకు 34 క్వింటాలులు పండే గోధుమ చాలా లాభదాయకమైనదని తేలింది. ఈ జిల్లాలో నూతుల ద్వారా నీటి సరఫరా సౌకర్యములు వున్నప్పుడు వరి తరువాత రబీ పంటకాలములో గోధుమ పంటను రెండవ పంటగా పండించవచ్చును. వరి పంటకు కావలసిన నీటిలో మూడవ వంతు నీరు మాత్రమే గోధుమ పంటకు కావలసి వుంటుంది. కనుక అంతే నీటితో ఎక్కువ నేలలో గోధుమపంటను పండించవచ్చును. పై ప్రయోగములు ఆధారముగా ఈ ప్రాంతములోని రైతుల పొలములలో అనేక గోధుమపంట ప్రదర్శనాలు జరుపబడినాయి. [ఐ. సి. ఎ. ఆర్]

కలుపు మొక్కల నిర్మూలన-మందులు దొరకేటట్టు

వరిలో కలుపుమొక్కలను మందులతో నిర్మూలించవచ్చునని ఆ మందుల పేర్లు వాడేవిధానం తెలియజేస్తూ ఐదారు వారాల

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

పట్టాలు పంచుతున్న పార్థసారథి

కలెక్టరు శ్రీ పార్థసారథి మొత్తానికి జిల్లాలో పెద్ద సుడిగాలినే సృష్టించారు. ఒక్క శాఖకాదు, ఒక్క రంగంకాదు, ఒక్కపని కాదు- నలుముఖాల దౌడెత్తుతున్నారు; తరుముతున్నారు; కలకలం కల్గిస్తున్నారు. మూటకూళ్ళతో కలెక్టరు బాగా కావట్టూ మూగుతున్న వేలాది పేదజనాన్ని చూస్తే, పార్థసారథిగారు వాళ్ళకు ఏదో ఆశారేఖ కనబడుతున్నదేమోననిపిస్తున్నది. పట్టాల పంపకం పార్థసారథిగారి నిత్యకార్యక్రమాల్లో ప్రధానమైనది. వెంకటగిరిలో ఆగస్టు 30 తేది దాదాపు 400 పట్టాలుపంచారు. ఆ పంపకదృశ్యమే పైచిత్రం. మధ్యనున్నవారు తాసిల్దారు వేణుగోపాలరెడ్డి.

పల్లెల వార్తావళి

నెల్లూరుపల్లె అగ్నిప్రమాదం

గూడూరుకు తూర్పున 20 మైళ్ళలో వున్న నెల్లూరుపల్లెలోని గవళ్ళపాలెంలో 5 తేది మధ్యాహ్నం 2-40 గంటలకు ఘోరమైన అగ్నిప్రమాదం సంభవించింది. ఊరుపూరూ తగులబడిపోయింది. మొత్తం 70 పూరిళ్లు, 50 పుట్ల ధాన్యం, పెద్ద గడ్డివాములు- అన్నీ పరశురామప్రీతయ్యాయి. ప్రమాదానికి గాలితోడయింది. తూర్పుగాలి విపరీతంగా వీచడంతో మంటలు ఆకాశాన్నంటుకొన్నాయి. పగలు జరిగిన ప్రమాదంగనుక జననష్టమేమీ లేదుకాని ఒక ఆవుదూడ, ఒక బర్రెదూడ నిట్టనిలువున కాలిపోయాయి. రెండెడ్లబండి కొత్తది మాడి మసిబొగ్గయిపోయింది. దాదాపు 4 వేల రూపాయల కరెన్సీనోట్లు మసయిపోయాయి. పాపం గ్రామస్థులందరూ ప్రాణాలు గుప్పెట్లో పెట్టుకుని పరుగులెత్తారు ఇళ్ళు వాకిళ్ళు అగ్నిహోత్రాహుతైపోతుంటే దూరంనుండి కన్నీళ్ళతో, మౌనంగా చూస్తుండిపోవల్సివచ్చింది. గూడూరు, నెల్లూరునుండి ఫైర్ యింజన్లు వచ్చి మంటలార్పే ప్రయత్నించినా 6 తేది మధ్యాహ్నందాకా అదుపులోకి రాలేదు. ఆస్తినష్టం దాదాపు 8 లక్షలైనా వుండొచ్చునని మా విలేఖరి అంచనా.

ఆ రాత్రి సర్పంచ్ పెనుబోలు రామశేషారెడ్డి, పంచాయతీ సభ్యురాలు శ్రీమతి నేదురుమల్లి లక్ష్మీదేవమ్మ నాలుగువేలమంది అగ్నిబాధితులకు భోజనాలు ఏర్పాటు చేశారు. శ్రీ నేదురుమల్లి పద్మనాభరెడ్డి వాకాడునుండి వెంటనేవచ్చి ఆదుకోవడమే గాక, పశువులకు గడ్డిగాదం ఏర్పాట్లు కూడా చేశారు. గ్రామ యువకుల సంఘం- యూత్ సొసైటీ- వారు మండుతున్న యిళ్ళలోకి దూకి మంటలార్పడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నించారు

అసలే వర్షాల్లేక అల్లాడుతుంటే, గోరు చుట్టుమీద రోకటిపోటన్నట్టు యీ అగ్నిప్రమాదాలు వచ్చిపడుతున్నాయి ఇక రైతులు కోలుకొనేదెట్లా!

వెంకటగిరి విచిత్రం?

వెంకటగిరి తాలూకా మన్నూరులో ఒక వేపచెట్టుకు గడ్డం మొలిచిందట. జనం తండోపతండాలుగా వెళ్ళి చూడ్డమే గాక, హారతి కర్పూరాలు పడుతున్నారు,

కొరవ 11 వ పేజీలో

కావలిలో ముగ్గురు మంత్రులు

ముచ్చటగా ముగ్గురు మంత్రులు- ఐదు రోజుల్లో - వచ్చివెళ్ళారు కావలికి. జిల్లా క్షామ చిత్రాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూచిపోవడానికి 25 తేది మునిసిపల్ మంత్రి శ్రీ మాణిక్యరావు, ప్రకాశం శతజయంతి వగైరా కార్యక్రమాల ప్రారంభోత్సవాలు చేసి పోవడానికి 22 తేది విద్యామంత్రి శ్రీ కొట్టం శ్రీరామమూర్తి, కాలేజి కార్యక్రమాలు దేవాలయ దర్శనాలు వగైరా చిల్లరమల్లర పనులమీద 21 తేది దేవాదాయమంత్రి శ్రీ మూర్తిరాజు కావలికివచ్చి సదరు కార్యక్రమాలన్నీ ఘనాతిఘనంగా జరిపించుకొని, సన్మానాలందుకొని వెళ్లారు.

చివరవచ్చిన మాణిక్యరావు పర్యటనా విశేషాలతో ఆ వైనాలు మొదలుపెడదాం.

కావలి నీటికరువు పరిస్థితులు గమనించడానికి వచ్చిన మాణిక్యరావును మునిసిపాలిటీ జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ ఆర్. పార్థసారథి అధ్యక్షతన సన్మానించింది. ఒక్క తెలుగులో అయితే తేలిగ్గావుంటుందని కాబోలు బరువుగా ఇంగ్లీషులో కూడ సన్మాన పత్రాలు చదివించారు.

ఎం. ఎల్. ఏలు పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డి, చెంచురామయ్య, కొండప నాయుడు; మునిసిపల్ ఛైర్మన్ వక్కా సత్యనారాయణగుప్త నాలుగు నెలలుగా కావలి ప్రజ మంచినీళ్ళకోసం పడుతున్నబాధలు వర్ణించి, శాశ్వత పరిష్కారానికి జరుగవల్సిన పనులను గూర్చి వివరించారు. జిల్లాకలెక్టరు పార్థసారథి మునిసిపాలిటీవారు చూపుతున్న శ్రద్ధాసక్తులను ప్రశంసిస్తూ, తుమ్మలపెంట నుండి పైపులు మంచినీళ్ళ సప్లయ్ చేయడానికి 10 లక్షలు ఖర్చు పెట్టేందుకు ప్రభుత్వం నిశ్చయించిందనీ, కావలి పౌరులు మరొక లక్ష జమచేస్తే పని త్వరగా జరుగగలదని అన్నారు. తుమ్మలపెంట దగ్గర ఆరు ఫిల్టరుపాయింట్లు వేస్తే కావలికి కావలసిన నీరు సరఫరా అవుతుందన్నారు. రెండుమూడు నెలల్లోనే స్కీము పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తామన్నారు.

మాణిక్యరావు- కావలి పరిస్థితి ఎప్పటికప్పుడు కలెక్టరు ద్వారా తెలుసుకొంటూనే వున్నానంటూ, 'మీరు పంపిన టాంకర్లు ప్రభుత్వ గుర్రాలు, అవి చూడ్డానికి అందంగానే వుంటాయి కాని పనిచేస్తాయనే నమ్మకం లేదు' అని చమత్కరించారు. అంత పనికిమాలిన టాంకర్లు ఎందుకు పంపారువ్వాలో అని ఏ మొనగాడైనా మంత్రి నడిగితే బాగుండని విలేఖరి అను

—కొరవ 12 వ పేజీలో

మాటకచేరి ** గోపి

* నారపరెడ్డి డైరీలో కొన్ని పేజీలు, 40 ఏళ్లక్రితం రాసిన తొలిపద్యాలు
** 'టీచర్స్ డే'కి స్టూడెంట్స్‌నుండి వసూళ్లా?

స్వర్గీయ నారపరెడ్డికి సాహితీమిత్రులు రాసిన జాబులు, ఆయన డైరీల్లో అక్కడక్కడా కనుపించే సాహిత్య విషయాలు, విడిగా రాసిపెట్టుకున్న వ్యాసాలు, అర్థాంతరంగా ఆగిపోయినవి, సగం సగమే వ్రాసినవి ఇవన్నీ చదువుతుంటే ఎన్నో ఆసక్తికరమైన సంగతులు ఎదురవుతున్నాయి. నారపరెడ్డి మానసిక పరిణామాలు, ఆయన రచనలమీద వాటి ప్రభావాలు; ఒక్కోచోట ఆగి ఆదర్శాలు ప్రోగు చేసుకోవడం, వాటితో కొంత దూరం సాగి, ఆ తర్వాత దారి మార్చుకోవడం- ఇట్లా అనేకానేక అంశాలు స్ఫురిస్తున్నాయి. ఏ కవితోద్యమంతోనూ నారపరెడ్డికి వ్యక్తిగత సంబంధం లేకపోయినా కొన్నాళ్ళు భావకవిత్వపు వాసనలు పట్టించుకున్నాడు; తర్వాత కొన్నాళ్ళకు శ్రీశ్రీ ప్రభావం ప్రగాఢంగా పిక్కడి అభ్యుదయ మార్గావలంబి అయ్యాడు. కొంతకాలం తర్వాత ఎందుచేతనో- బహుశా ఆశయాల సంఘర్షణవల్ల కావచ్చు; వ్యక్తిగతమైన కారణాలవల్లనే అయుండవచ్చు- ఆ దారికి దూరంగా జరిగి తనలో తానొక స్వాప్నిక జగత్తును సృష్టించుకొన్నాడు. ఆఖరి చివరి రోజుల్లో నారపరెడ్డిలో పాత నారపరెడ్డి కనిపించాడు. దేశం స్థితిగతులు, రాజకీయ పరిణామాలు, బూటకపు నినాదాలకు కలతచెంది కవిత్వం చెప్పను ప్రారంభించాడు. ఐదారు వారాల క్రితం ఈ కాలమ్‌లో ఉటంకించిన పద్యం నారపరెడ్డి చివరిరోజుల్లో విస్ఫుటమైన మానసిక వాదానికి ప్రతీకగా తీసుకోవచ్చు.

ఐతే నారపరెడ్డి కవిత్వ ధోరణుల్లో యిన్ని మార్పులు వచ్చినా, కవితాశిల్పం ఫలితంగా ఆయనలో నాటుకున్న ప్రగతిశీలభావ బీజాల ప్రభావం చివరివరకూ అంతర్లీనంగా వుంటూనేవచ్చింది.

ఇక- నారపరెడ్డి జాబుల్లో, డైరీ పుటల్లో వైయక్తికమైనవి, కౌటుంబిక విషయాలతో కూడినవి వదిలేసి సాహిత్యపరమైన వాటిని మాత్రమే ఏరుకుంటే హెచ్చుతక్కువ పదివన్నెండు మంచి జాబులు దొరుకుతాయి. డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి, కె. వి. రమణారెడ్డి, ప్రయాగ, తిమ్మావఝుల, ఆత్రేయలాంటి ప్రముఖులు రాసిన జాబుల్లో ఎన్నో సాహిత్యాంశాలు కనిపిస్తాయి. సి. నా. రె. ప్రథమకావ్యం 'నవ్వని పూవు' నుగూర్చి నారపరెడ్డి రాసిన జాబుకు ఆయనిచ్చిన జవాబు చాలా ఆసక్తికరంగావుంది. దాన్ని మరోసారి వినిపిస్తాను. ఇప్పుడు నారపరెడ్డి డైరీలో కొన్ని పుటలను మాత్రం చదువుదాం—

"ఈ మధ్య యేదైనా వ్రాయాలని ఆవేదన పడుతున్నాగాని, యేమీ వ్రాయలేకపోతున్నా. అసలు మార్గమే అయోమయంగా వుంది. నవ్యసాహిత్య పరిషత్తు

—కొరవ 12 వ పేజీలో

పెయింటర్ల చిక్కులు ఎలా నివారణ అవుతాయి?

నెరొలాక్ గుడి పరిష్కార సూచన

రంగు నగరం,(మా రంగు విలేఖరి). పెయింటర్లను ఉద్బోధిస్తూ, నెరొలాక్ పెయింట్లు వాడటం వలన వారి చిక్కులు తొలగిపోగలవని సూచించారు నెరొలాక్ గుడి. ఎందువల్లనంటే, నెరొలాక్ పెయింట్లలో యితర పెయింట్లలో లేని ఎన్నో ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి. అందు వలననే, యివి కొనుగోలుదారుకు పూర్తి నమ్మకాన్ని యిస్తాయి.

నెరొలాక్ పెయింట్లు వాడటం వలన పెయింటర్లకు ఎన్నో లాభాలున్నాయి. ఇవి చప్పున ఆరిపోవటం వలన, పెయింటింగ్ పని త్వరగా అయిపోతుంది.

ఇవి చిక్కనైనవి. తక్కువ రంగుతో ఎక్కువ జాగాకు రంగు వెయ్యవచ్చును. అందువలన ఎంతో పొదుపు యివి వాడటం. వీట్లవల్ల వచ్చిన మెరుపు ఏళ్ళ తరబడి నిలిచి వుంటుంది గనక, ఎవ్వరికీ మిష్టర్ని యిబ్బంది పెట్టే అవసరమే రాదు.

ఏ రకమైన అవసరానికైనా సరే, ఏ రకమైన రంగువేయటానికైనా సరే నెరొలాక్ పెయింట్లు చాలా ఉత్తమమైనవి—

నెరొలాక్ వాడండి! ఆనందాన్ని పొందండి!!

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

కస్తూరిదేవివిద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయిని శ్రీమతి సావిత్రిదేవి కుమారుడు చిరంజీవి రవీంద్రనాథ్‌శేషన్; గుంతకల్లు శ్రీ జి. ఆర్. లింగం కుమార్తె సౌభాగ్యవతి రాజేశ్వరి. వీరి వివాహం గుంతకల్లులో 23 తేది జరిగింది.

ముఖ్యమంత్రి రాక

ఈ నెలంతా నెల్లూరుకు మంత్రుల రాకడి ఎక్కువగానే వుండబోయేట్టుంది. 20 తేది ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహా రావు వస్తున్నారు. ఆయన కార్యక్రమం ఇది-

20 తేది మధ్యాహ్నం మద్రాసులో బయల్దేరి 2 గంటలకు గూడూరు వస్తారు. 3 గం. కు వెన్నూరు వాటర్ వర్క్సుకు ప్రారంభోత్సవం చేసి, 5 గం. కు వెంకటాచలంలో కనుపూరు కాలవ సభలో పాల్గొంటారు. సాయంకాలం నెల్లూరుచేరి 6 గం. కు టౌనుహాల్లో సోషలిస్టు సభలో వుపన్యసిస్తారు. 8 గంటలకు వి. సి. సుబ్బారెడ్డి వర్ధంతి సభ.

21 తేది ఉదయం 8 కి కోవూరు మంచి నీటి పథకం, జూనియర్ కాలేజి ప్రారంభోత్సవాలు. 10-30 కు ఆత్మకూరు; కరువు పరిస్థితుల పరీక్ష. 3 గంటలకు ఉదయగిరి-జూనియర్ కాలేజి ప్రారంభోత్సవం. 5 గం. కు కావలి, నీటికరువు వగైరా దర్శనలు. 7 కు కందుకూరు; అక్కణ్ణుంచి ఒంగోలు.

మంత్రులు

కేంద్రమంత్రి శ్రీ కె. వి. రఘునాథ రెడ్డి 9 ఉదయం వచ్చి, 9 గంటలకు టౌనుహాల్లో నెల్లూరుజిల్లా వ్యవసాయ కూలీల సమావేశం ప్రారంభిస్తారు. పర్మనెంటు ఫండాఫీసులో బలహీనవర్గాలసభ; మధ్యాహ్నం 3-30 కు వి. ఆర్. కాలేజిలో లెక్చరర్ల సమావేశం; 5-30 కు గూడూరు కాలేజి సభ; అక్కణ్ణుంచి రాపూరు-కాంగ్రెసు సోషలిస్టు ఫోరమ్ సభ.

10 తేది ఉదయం 8-30 కు టౌనుహాల్లో 'మేధావులసభ'. 10-30 కి జి. వ. లో కరువుచర్చ తర్వాత ఆత్మకూరు; రాత్రికి ఉదయగిరి చేరారు అక్కడ టీచర్ల సమావేశం చూసుకొని, కావలి వెళ్తారు. 11 ఉదయం కావలినుండి బయల్దేరి ఒంగోలు.

. . .

హౌసింగుశాఖ మంత్రి శ్రీ లకలావు లక్ష్మణదాసు 15 తేది నెల్లూరువచ్చి, సాయంకాలం 4 గంటలకు జక్కులిస్టుల కాలనీకి శంకుస్థాపన చేస్తారు. ఆయనతో హౌసింగ్‌బోర్డు అధ్యక్షుడు శ్రీ సి. ఎన్. శాస్త్రికూడా వస్తారట.

. . .

మంత్రులు మూర్తిరాజు, బసిరెడ్డి, నరసారెడ్డి 20 తేది నెల్లూరువచ్చి, వి. సి. వర్ధంతిలో పాల్గొంటారట.

దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి ధర్మశాల

చాలకాలంగా పాఠకులకు చెప్పాలను కొంటున్న వార్త-

నిరదాత స్వర్గీయ దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి చిరకోర్కె గొప్పగా నెరవేర్చబడిన సందర్భమిది- పెద్దాసుపత్రి కెదురుగా ఒక ధర్మశాలను నిర్మించాలని ఆయన సంకల్పం. ఆ సంకల్పాన్ని తన అన్న శ్రీ చెందురెడ్డికి, ఆయన కుమారుడు శ్రీ శేషారెడ్డికి వెల్లడించారు. ఆయన కన్నుమూశారు. చెందురెడ్డి-శేషారెడ్డిగారలు ఆ సంకల్పాన్ని నెరవేర్చారు; పెద్ద సత్రాన్ని అధునాతన వసతులతో దక్కగా నిర్మించారు.

21 గదులు; లెట్రిన్లు; వంటశాలలు; నీటివసతి; విద్యుచ్ఛక్తి- వగైరా అన్ని వసతులతో హాస్పిటల్ కు దూరుగా నిర్మించబడిన ఈ సత్రానికి- ఉత్సవాలు గిత్సవాలు లాంటి దండగమారివనులు లేకుండా; మంచిరోజు చూచి, ప్రారంభించారు. సత్రం నిర్మాణానికి 1 లక్ష 62 వేలు అయిందట. రోజుకు ఒక రూముకు 0-75 లు విరాళంగా తీసుకుంటున్నారట. వారు గైతే మూడునాలుగు రూపాయలైనా తీసుకో వలసి వుంటుంది.

అస్పత్రిలోని రోగులతో వుండేవారికి ఈ సత్రం అత్యంత వుపయోగం. తన సంకల్పం నెరవేరినందుకు స్వర్గవాసియైన సుబ్బారెడ్డి ఎంత సంబరపడిపోయి వుంటారో! సామాన్య ప్రజల పక్షంగా చెందురెడ్డి- శేషారెడ్డి గారలకు ధన్యవాదములు చెప్తూ; ఇంత నిశ్శబ్దంగా అంత పెద్ద పని చేసినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాము.

నీటికరువు లేదు!

టౌన్లో నీటికరువు ప్రమాదం వెంటుక వాసిలో తప్పిపోయింది. బేస్తవారం రాత్రి ఏటికి నీళ్లు వచ్చాయి; దాంతో గండం గడచింది. రెండు మునిసిపాలిటి బావుల్లోనూ బవారు రోజుల్లో నీటిమట్టం 8 అడుగుల నుంచి 5 అడుగులకు పడిపోవడంతో నీటి కరువు దాపురిస్తుందనే భయం ఏర్పడి ఉదయం అరగంట, రాత్రి గంటసేపు నీటి సప్లయ్ తగ్గించారు. వుదయం 5 కు ప్రారంభించే సరఫరా 5-30 కు మొదలు పెట్టి; రాత్రి 9 గంటలకు బదులు 8 గంటలకు కొళాయిలు అపు చేయించారు. ఇంతలోనే అదృష్టం కొద్దీ ఏటి నీటిమట్టం పెరిగింది. ఐతే యిప్పుడప్పుడే యీ నీటి కొరత తొలగించబోదట మునిసిపాలిటీ. ఇంకా కొన్నిరోజులు వేచిచూచి చాలినన్ని నీళ్లు బావుల్లో వుండగలవనే ధైర్యం ఏర్పడ్డ తర్వాత ఎప్పటిమాదిరి ధారాళంగా నీళ్ళు విడిపిస్తారట. ఇప్పుడే కొళాయిల అటు దరకూడా సరిచేయడం అవసరం.

నక్సలైటుకేసు త్రోసివేత

నక్సలైట్ల కుట్రగా భావించబడిన గోవిందురెడ్డిపాలెం నాటుబాంబుకేసు ఫస్టు అడిషనల్ జిల్లాజడ్జి శ్రీ రఘునాథశాస్త్రి 5 తేది త్రోసివేశారు. గోవిందరెడ్డిపాలెంలో ఆ భ్యారు చిన్నయ్య యింట్లో గత సంవత్సరం ఏప్రిల్ 20 తేది ఒక నాటుబాంబు ప్రేలిందని, అప్పేటువు వరిగొండ పో.య్య అనే అతను గాయపడి మరణించాడని, 8-8-71 తేది నెరబల్లి వెంకయ్య అనే అతనివద్ద బదు నాటుబాంబులు దొరికాయని 36 మందిమీద పోలీసు కేసు పెట్టింది. వారిలో ప్రొద్దుటూరు డాక్టరు, 'ప్రభంజనం' పత్రిక సంపాదకుడు శ్రీ ఎం. వి రమణారెడ్డి, స్టేట్ బ్యాంకు ఉద్యోగిని వారా రాజేశ్వరి వగైరాలు వున్నారు. వీరందరూ నక్సలైట్లని శ్రీ గునిపాటి రామచంద్రారెడ్డి, మత్తుకూరు- శ్రీ దయాకరరెడ్డి శ్రీ బల్లిరెడ్డి వగైరాలను హత్య చేయుటానికి కుట్రసన్నాహక ప్రాసిక్యూషన్ ఆరోపణ. కేసువిచారణ సమయంలో నల్లపరెడ్డి నారాయణరెడ్డి గారి రాజ సీరకాశి, వంకా సత్యం వగైరాలు నక్సలైటు నినాదాలిస్తూ విచారణ సాగనివ్వకుండా చేయడంవల్ల మొత్తం వీరు మందిమీద కేసు వేరే చేసి, విడిగా విచారించాలని జడ్జి అర్డర్ వేశారు. మిగతా ముద్దాయిలపై కేసు విచారణ చేసి నేరం రుజువు కాలేదని త్రోసివేశారు. ముద్దాయిల పక్షంగా శ్రీ వి అనంతరామయ్య, శ్రీ సి. వి. సుబ్బరామయ్య; ప్రాసిక్యూషన్ తరపున అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు శ్రీ సి. రామకృష్ణ వాదించారు.

గొలగమూడి రేప్- పోలీసు దర్యాప్తు

గొలగమూడి వృద్ధురాలి మానభంగం గూర్చి పోలీసు దర్యాప్తు ప్రారంభించింది. ఇన్‌స్పెక్టరు గొలగమూడికి వెళ్ళి ఆ అవ్వ నుండి కథంతా సేకరించాడట. కాని ఆ దుర్మార్గుడు దొరికే అవకాశాలు బొత్తుగా లేవని పోలీసుశాఖ భావిస్తూంది. దురదృష్టంలేక పోయినా, కేసును శ్రద్ధవట్టించిన అక్కపాళెం ఆస్పత్రి సిబ్బందిమీద చర్య తీసుకోబడవచ్చునని తెలుస్తూంది. జరిగిన సంఘటన ఎంత దారుణమైందీ గమనించకుండా పోలీసుకు తెలియపర్చకుండా బాధ్యతా రహితంగా అక్కపాళెం ఆస్పత్రి సిబ్బంది వ్యవహరించినందుకు కఠినచర్యే తీసుకోబడుందట

లారీప్రమాదాలు

3 తేది ఉదయాన్నే కనకమహల్ ప్రాంతంలో ఎ.డి. జి. 2616 లారీ మహబూబ్ ఇబ్రహీం అనే 60 ఏళ్ళ వృద్ధుణ్ణి కొట్టేసింది; పాపం ఆ ఇబ్రహీం మతిస్థిమితం లేవాడట; అక్కడికక్కడే ప్రాణాలు విడిచాడు. డ్రైవరు పి. రామారావు తనకుతానుగానే పోలీసుకు రిపోర్టిచ్చి జైల్లో కూర్చున్నాడు.

2 తేది రాత్రి 9 గంటలప్పుడు పొదలకూరు రోడ్డులో నెల్లూరుకు 4 మైళ్ళ దూరంలో యింకో లారీప్రమాదం. మొగళ్ళపాళెంనుండి రెండెడ్లబండ్లు పీడు చవిటి మట్టి తోలకొని కోవూరుకు పోతున్నాయి. రోడ్డుకు ఎడమవైపునే వరసగా పోతున్నాయి ఇంతలో వెనుకనుండి 'కృష్ణ మోహన్ కన్‌స్ట్రక్షన్' వారి లారీ ఎ. పి. ఎన్. 6169 యమస్పీడులో వచ్చి వరసగా బండలు తోసిపెట్టు, ఆ బండ్లమీద కెక్కేసింది. బదవబండి కూలదోసేవరకూ దాని స్పీడు తగ్గలేదు. మూడబండ్లు నుగ్గ నుగ్గయిపోయాయి. రెండు ఎద్దులకు నడుములు కాళ్ళు విరిగిపోయాయి. ఇద్దరు బండివాళ్ళకు కూడా మంచి దెబ్బలు తగిలాయి- వాళ్ళను హాస్పిటల్లో చేర్చారు. డ్రైవరు సుబ్బారావును పోలీసు అరెస్టు చేసింది.

ఈ లారీలకు పెట్రోలు పోస్తున్నారో, సారాయి పోస్తున్నారో!

టీచర్స్‌డే

ఉపాధ్యాయ సంక్షేమ దినోత్సవాలు 3, 5, 6 తేదుల్లో మంచి కలకలంతో జరిగాయి. కలకలమంతే అది టీచర్లదికాదు; విద్యార్థులది. 6 తేది టౌన్‌హాలు సభలో కూచుని కాసేపు ఆ వుపన్యాసాలు విందామనుకొంటే బడిపిల్లల అరివులతో ఒక్క మాటా వినిపించలేదు. నాటకాలా, డాన్సులా వుంటాయని టిక్కెట్లు కొనిపించారు గనుక పిల్లలు తమ సరదా తీర్చుకున్నారు. వాళ్ళను అదుపులో పెట్టడం టీచర్లవల్లకాలేదుకదా పోలీసుకూడా కష్టలు పడించాల్సివచ్చింది. 4 తేది కార్యక్రమం వి. నరసింగరావు మరణంవల్ల 6తేదికి వాయిదాపడి, వి ఆర్. హైస్కూల్లో జరిగింది ఉత్తమ ఉపాధ్యాయులను శాలువాలతో సన్మానించారు. ఆ సన్మానం సమితుల్లో పనిచేసే టీచర్లకే దక్కింది, మున్సిపాలిటీ, ఎయిడెడ్ స్కూళ్ళ టీచర్లకు అన్యాయం చేశారని కొందరు టీచర్లు టౌన్ హాలు వరండాలో కోపోద్రిక్తులై దర్శించుకొంటుండినారు. సన్మానాలన్న తర్వాత యీ తారతమ్యా లెందుకొచ్చాయోమరి!

ఉత్తమ ఉపాధ్యాయులుగా ఒక్కో సమితినుండి ఎన్నికై సన్మానాలు పొందిన ప్రాథమిక పాఠశాలల హెడ్మాస్టర్లు-

సిహెచ్. రామమూర్తి (అత్తివరం), పి. రమణయ్య (ఆత్మకూరు), డి. నారప్పశెట్టి (తాటివర్తి), కె. బాబ్ (మూలపడవ) ఖాజామియా (రాపూరు), ఎం. రామకృష్ణయ్య (ఎర్రబల్లిపాళెం), కె. బ్రహ్మయ్య (నాగులబావి), కె. వి. ఎస్. శర్మ(రామాపురం), కె. శామ్యూల్ (అల్లూరు), సిహెచ్. రామకృష్ణయ్య (కన్మపాళెం), ఆర్. వి. సుబ్బారావు (గౌరవరం); టీచర్లు- కె. వి. సుబ్బయ్య (దింతారెడ్డిపాళెం), పి. నారయ్య (నాగిరాలపూడు)

10వ తరగతి పరీక్షల్లో ఉత్తమ ఫలితాలు తెచ్చినందుకు రాపూరు హెడ్మాస్టరు ఎం. రామిరెడ్డి, ఓబులాపురంచేను హెడ్మాస్టరు కె పరబ్రహ్మచారిని సన్మానించారు నూటికి నూరు పాళ్లు ఫలితాల తెచ్చిన మంచలూరు హెడ్మాస్టరు రంగనాథమ్, మర్రిపాడు ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఎం వెంకటేశ్వర్లున; ఇంకా గూడూరు రిటైర్డు హెడ్మాస్టరు శ్రీ టి సుందరేశమ్, ఇందుకూరుపేట హెడ్మాస్టరు జి. మునస్వామి నాయుడు, అల్లూరు జూనియర్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ నరసింహాచారిగార్లకుకూడా శాలువాలుకప్పి సన్మానించారు.

రోటరీ సన్మానాలు

టీచర్సు డే సందర్భంగా 6 తేది రొటేరియన్లు వి. ఆర్. హైస్కూలు రిటైర్డ్ హెడ్మాస్టరు శ్రీ కె రామలింగారెడ్డి, రిటైర్డ్ టీచరు శ్రీ కె ఎస్. సుందరరాజారావుగార్లను శాలువాలతో సన్మానించారు.

వర్షం

బుధవారం రాత్రి, శుక్రవారం మధ్యాహ్నం నాలుగుదినుసులు రాలాయి. నేల చల్లబడింది. వాతావరణం హాయిగావుంది. అంతే; అంతకన్నా లాభమేమీలేదు. ఏటికి కొద్దిగా నీళ్ళువచ్చాయి. ఆకాశం వైపు చూస్తుంటే ఆశాజనకంగానేవుంది. చూద్దాం-ఏమి చేస్తుందో!

జనార్దనరెడ్డి

శ్రీ నేదురుమల్లి జనార్దనరెడ్డి రాజ్యసభలో బాగా రాణిస్తున్నారు; ధాటిగా మాట్లాడ్డమేకాదు, సమగ్రంగా అవగాహనం చేసికొని ధైర్యంగా విమర్శిస్తూ, యథార్థాలను నిర్భయంగా చెప్పగలగడం వల్ల మంచిగుర్తింపు లభించింది జనార్దనరెడ్డికి. మన జిల్లా ప్రజాప్రతినిధులు శాసనసభల్లో అగ్రగణ్యులుగా పేరొందారు పార్లమెంటులో అంతగా పేరుకు వచ్చినవారు ఎక్కువమందిలేరు. ఆ కొరతను జనార్దనరెడ్డి తీరుస్తున్నారు. మొన్న షెడ్యూల్డు కులాల కమీషనర్ రిపోర్టుమీద చర్చను తెలుగులోకి తెస్తూ, హరిజనులకు గిరిజనులకు జరుగుతున్న అన్యాయాలను తీవ్రంగా విమర్శించారు. షెడ్యూల్డు కులాలవారికి ప్రత్యేకంగా కాలనీలు నిర్మించడం మంచిదికాదని, సమాజంలో వాళ్లూ కలిసి మెలిసి పోవాలంటే గ్రామాల్లోనే వాళ్ళకు యిళ్ళు నిర్మించాలని సూచించారు. షెడ్యూల్డు కులాల విద్యార్థులకు టెక్నికల్ విద్యగురించే పథకాలు అమలు జరపాలన్నారు. పట్టాలు పంచినంతమాత్రాన సమస్య తెగదనీ, వెనుకబడిన కులాల వారు యిచ్చిన పొలాన్ని సద్వినియోగం చేసికోలేకపోతున్నారని, ఆర్థిక వసతి కల్పించనిదే యీ ప్రయత్నం ఫలించదని కుండ బద్దలకొట్టి ట్టు చెప్పేశారు.

టెన్నిస్ పోటీలు

నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల టెన్నిస్ పోటీలు కలెక్టరాఫీసు కాంపౌండులో [illegible] ఆధ్వర్యాన 8 తేది వుదయం ప్రారంభమయ్యాయి. కలెక్టరు పి. వి. శ్రీ కె. వెంకటశివయ్య ప్రారంభోత్సవం చేశారు. మూడురోజులు జరిగే యీ పోటీలకు వెంకటశివయ్యగారిపేర 'వి.ఎస్. రోలింగ్ కప్'ను బహూకరిస్తారు ఆయన రెవెన్యూక్లబ్ కు చేసిన సహాయానికి కృతజ్ఞతా సూచకంగా ఆ కప్పు పెట్టారట.

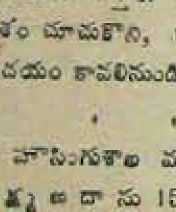

వివాహమునకు-ముందు-వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరిగా పొందండి.

మీవ్యాధి విరకమైనను దిగులుపడవద్దు. పురుషత్వంతక్కువ ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్కలితం శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్కలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహామైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా. సూరజ్ చౌదరి గారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరి కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట,
(మదీనా వాచ్ కంపెని ప్రక్కన) 16/112, ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

PHONE 444

MALES or FEMALES

అనుభవముగల కుట్టుపనివారు
కావలయును.

సిటీ డ్రస్ హోం

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

కావలి దుస్థితి-
నీళ్లు పాతాళమంటుతున్నాయి; ధరలు ఆకాశానికెగబ్రాకుతున్నాయి!

కావలి ప్రజల జీవితం నానాటికి ఎదో గతిపాలౌతున్నది. మంత్రి మాణిక్యరావు చెప్పినట్లు ప్రభుత్వం పంపిన టాంకర్లు ప్రభుత్వ గర్భాలు. అవి దూపు తీర్చే పాటి లాయకీ అయినవికావు. రెండు టాంకర్లు మూలబడితే రిపేరుచేయించే నాధుడు కన్పించడంలేదు. బిట్రగుంటనుండి దినాము రెండు రైల్వేవాగన్ల నీళ్లు కావలికి నష్టము అవుతున్నాయి. ఒక వాగనుకు రు 108 లు ఖర్చు అవుతున్నదట. కాని ఆనీళ్ళు అనారోగ్యకరంగా వున్నాయనీ, దుర్వాసనాభరితమనీ ప్రజలు వాడుకొంటున్నట్లు లేదు కొంతమంది ప్రజలు ఆనీళ్ళు మాకు వద్దని నిరాకరిస్తున్నారు కూడా. అయినా అధికారులు వాటిని తెప్పించడం మానలేదు. ప్రతిదినమూ రు 216 లు ఖర్చులవుతున్నదికానీ ప్రజలకు తృప్తి కలగడంలేదు. తక్కిన 10 టాంకర్లు బలదంకినుండి, ముసునూరునుండి నీళ్ళుతెచ్చి అందిస్తున్నాయి. నగరంవార్డులలో కొన్ని లక్ష్య అశ్రద్ధవల్ల నీటిసరఫరా సక్రమంగా కావడమేలేదు. 6 తేది ఉదయం మున్సిపల్ కౌన్సిల్‌హాల్లో జరిగిన మీటింగులో కౌన్సిలరు వెంకారెడ్డి మున్సిపల్ చేర్మెన్ 'నీవెంతంటే నీవెంత' అనేవరకు వాగ్యుద్ధానికి దిగారట. ఇంకా ఒక దద్దగాకూడా చేర్మన్‌తో మర్దణపడినట్లు చెబుతున్నారు. అంతే నీళ్ళకేదానికితోడు రాజకీయ వైరుధ్యాలుకూడా నానాటికిపెరుగుతున్నవి. తోట రామమూర్తి, ధారా నరసింహశాస్త్రి గార్లు కౌన్సిల్ సభ్యత్వానికిచ్చిన రాజీనామాలను ఉపసంహరించుకున్నారట.

తుమ్మలపెంటనుండి కావలికి 6'' పైపు లైను ఒక్కటి వేయుటకు రు 63780 లు అవుతుందని ఎస్టిమేషన్ తయారుచేసి, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్, చీఫ్ ఇంజనీరుగార్లు ప్రభుత్వానికి అందజేశారట. మునిసిపల్ మంత్రి ఢిల్లీకి వెళ్ళాడని, ఈవారం రాగానే శాంక్షన్ అవుతుందనీ అనుకొంటున్నారు. ఈ పని పూర్తయితే రెండవలైను శాంక్షన్ అవుతుందట.

రోజురోజుకు నీళ్ళు పాతాళమంటుతుంటే, ఆహారవస్తువుల ధరలు ఆకాశమంటుతున్నాయి. బియ్యం కిలో 1-55 వరకు పెరిగిపోయింది. పాలు లీటరు 1-25 నుండి 1-40 వరకు పెంచబడింది. కాఫీహోటళ్ళలో ఒక్క యిడ్లి 10 పైసల నుండి 15 వరకు, 'టీ కాఫీ' 15 పైసల నుండి 20 వరకు పెంచబడింది. తినుబండారాలసైజు బాగా తగ్గించబడింది వీక్కి బియ్యము, ఆహారవస్తువులు కొనలేక సతమతమౌతున్నారు. రేషన్ షాపులు లేవు. అధికారులు ఏవిషయమూ పట్టించుకోవడంలేదు.

కావలి చుట్టుపట్ల గ్రామల్లో-తాళ్ళపాళెం, ముంగమూరు, చెన్నాయపాళెం- కలరా వ్యాపించినట్లు చెప్తున్నారు. తాళ్ళపాళెంలో ఒకరు, ముంగమూరులో ఒకరు మరణించారట. కోవూరుపల్లి ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రంవారు పల్లెల్లో 7400 మందికి వాక్సినేషన్లు వేశారట. ఈ రోగనివారణ కార్యక్రమంలో విశ్వోదయుల ఆరోగ్య కేంద్రంకూడా సహాయపడుతుంది.

గూడూరు వార్తలు

నీళ్ళులేవు!

ఈ రోజు (శుక్రవారం) మబ్బులు ముమ్మరంగా కమ్ముకొంటున్నాయి; అవే పైనా వానగు కనుకులు రాలిస్తే అదృష్టమే! లేకపోతే గూడూరులో మంచినీళ్లకు కటకటలాడాల్సిన పరిస్థితి తయారయ్యేట్లుంది. రోజుకు నిసం 6 లక్షల గ్యాలన్ల నీళ్ళు కావాలి టౌనుకు; అస్సాను 4 లక్షలు మాత్రమే సరఫరా అవుతున్నాయి. తూర్పు వీధి, నెహరూనగర్, పాలిటెక్నిక్, విరామిల్ యిన్స్టిట్యూట్, గవర్నమెంటుకాలేజి, లేబరు కాలనీ ప్రాంతాల్లో కొళాయిలు ఎండిపోతున్నాయి. ఆ ప్రాంతవాసులు యిబ్బందుల పాలౌతున్నారు. కొత్త వాటర్ వర్క్సు వద్ద వరొక టూయ్‌వెల్ త్రవ్వించి యిప్పుడున్న ఫిల్టర్‌పాయింటుకు టర్‌బైన్ పంపుసెట్ అమర్చాలంటే 70 వేలు కావల్సివుంటుందట. మునిసిపల్ చేర్మన్ శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డి ఆ మొత్తం వెంటనే మంజూరు అయ్యేట్లు చూడాల్సిందిగా కలెక్టరును కోరారు. ఆ పథకం కుదరకపోతే టౌనులో మంచినీళ్ళకు మంచి యిబ్బందే ఏర్పడుతుంది.

జీతాల్లేవు!

మునిసిపల్ టీచర్లకు, సిబ్బందికి రెండు నెలనుండి జీతాల్లేవు. 1964-65 నుండి 71-72 వరకు ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ గ్రాంట్సు అరియర్సు రు 290896 లు ప్రభుత్వమునుండి రావల్సివుందట అవి రానందువల్ల మునిసిపల్ ఆర్థికస్థితి బాగు లేనందువల్ల జీతాలివ్వలేక పోతున్నారట. ఏమైనా యీ కరవు రోజుల్లో వానల్లాగే జీతాలుకూడా ఎగనామం పెడితే ఎట్లా?

కాలేజి ఎలక్షన్లు

జనరల్ ఎలక్షన్లంత సంబరంగా, హడావిడిగా జరిగాయి కాలేజి ఎలక్షన్లు! విద్యార్థికాంగ్రెస్‌కు, విద్యార్థిపరిషత్‌కు గట్టిపోటి. కాలేజికొత్త పెడ్డనుండి ఆర్.సి.యన్. రోడ్డుదాకా యిరవైపులా గోడలన్నీ ఖరాబై పోయాయి. అతి అక్షరాలుమాత్రం అందంగానే వ్రాశారు. ఎక్కడెక్కడ గుడ్డలపైన కూడా వ్రాసి తోరణాలు కట్టారు. ఎలక్షన్ రోజునరే కార్లు గిఫెట్టాయి ఇంటింటికి వెళ్లి ప్రచారంచేశారు డబ్బుకూడా బాగానే వదిలిందట్టుంది. ఈ పోటీ చూసి పోలీసు కూడా కాస్త హుషారుగానే వుండాల్సి వచ్చింది.

మొత్తంమీద వీసంపుటనా లేకుండానే ఎన్నికలు ముగిశాయి. విద్యార్థికాంగ్రెసు అభ్యర్థులందరూ గెల్చారు; ప్రిన్సిపాల్ గారికి సంతోషంగా వుదోలేదో! యూనియన్ అధ్యక్షుడుగా కె. గోపాలరావు, కార్యదర్శిగా కె. వెంకటేశ్వరరావు, సహా కార్యదర్శిగా ఎస్. శివకుమార్, విద్యార్థినీ ప్రతినిధులుగా కుమారి ఇంద్రావతి, ఇంటర్ డివిజనల్‌కు కుమారి జయమ్మ ఎన్నికయ్యారు. ఆ ఎన్నికలక్షలతోతో ముగిసింది!

ప్రాణంతీసిన దున్నపోతులు

గూడూరుకు 12 మైళ్ళలో వున్న ఇస్కావ్మకూరులో 4 తేది రాత్రి పొన్నపోలి దశయ్య (22) కు అతని అన్న శేషయ్య (28) కు కోటకాడదగ్గర దున్నపోతుల అమ్మకంవిషయమై వివాదంవచ్చి, మాటామాటా పెరిగిపోయింది దశయ్య అనువ పూడుగొట్టంతో శేషయ్య తలమీద బాదాడు. శేషయ్య స్పృహ లేకుండా పడిపోతే గూడూరు హాస్పిటల్‌కు తెచ్చారు. అక్కడతను 5 తేది చనిపోయాడు. పోలీసు దర్యాప్తు చేస్తూంది.

ఇస్మాయిల్
(మొదటి పేజీ తరువాయి)

లేని రైలుబళ్ళను లూప్‌లైనులో వదేస్తున్నారు.

రాజధాని వర్గాలలో విశ్వసనీయంగా అనుకుంటున్నది ఇస్మాయిల్‌ను రాష్ట్ర పారిశ్రామికాభివృద్ధి కార్పరేషనుకు ఛేర్మన్‌గా నియమించాలని ముఖ్యమంత్రి అనుకుంటున్నారని. ఇదివరకు బసిరెడ్డి గారు మంత్రికాకపూర్వం దీనికి ఛేర్మన్‌గా వుండేవారు; అది ప్రస్తుతానికి ఖాళీగా వుంది; ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు అసెంబ్లీ పోరంలో ఇస్మాయిల్‌ను ప్రజాకనం చేయడానికి వారికి వస్తుంచినకూడాను.

ఏమయినా ఇస్మాయిల్ ఇంతవరకూ అదృష్టవంతుడనే చెప్పాలి- షష్ఠిపూర్తి కోట వెళ్ళిపోవల్సిన అవసరం తప్పినట్లున్నది.

నెల్లూరు ప్రి॥డి॥ము॥ కోర్టులో

E. P. 81 of 71 O. S. 183 of 69

శ్రీ వుట్లనాదీశ్వరస్వామి దేవస్థానము, కొడవలూరు, నెల్లూరు తాలూకా -డి. హో.

బిడవలూరు లక్ష్మీనరసయ్య — జె. డి.

నోటీసు

పై నెంబరున జడ్జిమెంటు డెటారుకు సేలు నోటీసు నిమిత్తం 14-9-72 తేదీకి వాయిదా వేయబడివున్నది. సదరుతేదిన జడ్జిమెంటు డెటారు కోర్టుకుహాజరై అక్షేపణలు తెలుపుకొనవలసినది. లేనియెడల కేసును పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

— కె. వి. సుబ్బారావు, అడ్వకేటు.

ఒంగోలు వార్తలు

రాష్ట్రపతి సందర్శనం

4 తేది రాత్రి 8.45 గంటలకు రాష్ట్రపతి శ్రీ వి. వి. గిరిగారి స్పెషల్‌రైలు ఒంగోలుస్టేషన్లో ఆగింది. జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ యు. కె. రే, ఎస్ పి శ్రీ సి. రామస్వామి, శ్రీ శృంగారపు సీతారామయ్య నాయుడు వగైరాలు గిరిగారికి స్వాగతం చెప్పి పుష్పమాలాంకృతల్ని చేశారు. జనసంఘీయులు ఒంగోలులో స్త్రీల కళాశాల స్థాపించాలని, ఒంగోలునుండి నాగార్జునసాగర్‌కు రైల్వేలైను వేయించాలని, శాశ్వత కరువు నివారణకుగాను మార్కాపురం, దర్శి, కనిగిరి, ఒంగోలు తాలూకాల్లో నాగార్జునసాగర్ కాల్వలు త్రవ్వించాలని రాష్ట్రపతికి వినతిపత్రాలిచ్చారు. శ్రీ గిరి పదినిమిషాలసేపు ప్లాట్‌ఫారం మీద దిగి అందరికీ నమస్కారాలుచేసి రైలెక్కారు.

ట్రాన్సుఫర్లు

కందుకూరు ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ వై. రాజగోపాలసింగు హైదరాబాదుకు ఎండోవ్‌మెంట్సుశాఖకు బదలీ చేయబడ్డారు. ఆయన స్థానంలో నంద్యాలనుండి శ్రీ కె. వెంకటేశ్వర్లు వచ్చారు. 5 తేది చార్జ్ తీసుకున్నారు.

డి. ఇ. ఓ. శ్రీ బి. వెంకారెడ్డి హైదరాబాదుకు ట్రాన్సుఫర్ అయ్యారు. ఆయన బదులు డి. ఇ. ఓ.గా విశాఖపట్టణంనుండి శ్రీ ఎం. రవీంద్రనాథ్ నియమించబడ్డారు.

కలెక్టరాఫీసు హుజూర్ శిరస్తాదారు శ్రీ సి. హెచ్. వెంకటేశ్వరరావును ఒంగోలు తాసిల్దారుగా వేశారు; శ్రీ నాగభూషణరావును హెచ్. ఎస్.గా ట్రాన్సుఫర్ చేశారు.

కందుకూరు తాసిల్దారు శ్రీ పి. చంద్రశేఖరరావును పొదిలి తాసిల్దారుగామార్చి, పొదిలి తాసిల్దారు శ్రీ షేక్ హుస్సేనను కందుకూరుకు వేశారు.

ఉలవపాడు తీర్పు

గోటితోపోయేది గొడ్డలిదాకా తెచ్చుకోవడమంటారే- అసామెత సర్గ్గా సరిపోయేట్లుంది ఉలవపాడు బి.వి. హైస్కూలు వ్యవహారం. హెడ్మాస్టరు మందలపు వెంకటసుబ్బయ్యకు ఎం. రామారావు అనే టీచరుకు పడదట టీచరు కుమారుడు రంగారావు 6 తరగతి చదువుతుంటే వాణ్ణి రేపు పరీక్షలనగా ఈరోజు స్కూలు నుండి తొలగించాడట హెడ్మాస్టరు. దాని మీద టీచరు హైకోర్టుదాకా వెళ్లాడు; తనకుమారుడి భవిష్యత్తు దెబ్బతీస్తున్నాడని రిట్ వేశాడు. హైకోర్టు అతడిమీద తీర్పు యిస్తూ ఆ విద్యార్థిని 7తరగతిలో చేర్చుకోవలసిందిగా డి. ఇ. ఓ కు ఉత్తర్వులు పంపింది.

హైస్కూళ్ళలో యిట్లాంటి వాతావరణం పెరిగిపోతే యిక పిల్లలకు చదువులు రావడంలేదంటే ఎట్లావస్తాయి చెప్పండి?

హైదరాబాదు లేఖ
(మొదటిపేజీతరువ)

ఈలోగానే రాజ్యసభ ఎన్నికలు వచ్చాయి. మంత్రివర్గ నిర్మాణంలో పి.వి. చేసిన పాపాలకు ప్రాయశ్చిత్తం చేసామని అనుకున్నారు అసమ్మతీయులు. విభజించి పాలించడంలో పి. వి. కూడా సమర్థుడే. రాజ్యసభ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి ఒకడు ఓడి, ఇంకో ఇద్దరు ఓడిపోయేంత పనయి గెలిచారు. దానితో పార్టీలో వ్యతిపక్షాల కాస్తబలం పుంజుకున్నారు. లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ ఎన్నికల్లో తొమ్మండుగురు అధికార అభ్యర్థులు గెలవడానికి కారణం నేనే అనుకున్నారు ముఖ్యమంత్రి. మా సహకారం విలువ ఎంతటిదో రుచి చూపిద్దాం అనుకున్నారు అసమ్మతీయులు.

అందుకనే ఈ సారి బడ్జెటు సమావేశం నాటికి కొత్త వాతావరణం ఏర్పడింది. డాక్టరు చెన్నారెడ్డి సమయంకోసం కొంగజపం చేస్తున్నాడు అగ్రపోత్రువు అనుకున్న మాజీ ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ జె.వి. నర్సింగరావు వృశదేహం ఊరేగింపుకు ముఖ్యమంత్రి నరసన నాయకత్వం వహించాడు. అంటేఅర్థం ఆయనఅవకాశంకోసం కాచుకొని కూర్చున్నాడన్నమాట. కాని ఆనాడు ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించిన డాక్టరు చెన్నారెడ్డి కాదు ఈయన. స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం అసెంబ్లీ సమావేశంలో బ్రహ్మానందరెడ్డి సరసను స్పెషల్ గ్యాలరీలో కూర్చున్న డాక్టరు చెన్నారెడ్డి. పి.వి.ని ఊపిరెక్కదానికి చేసిన వ్యూహన్నాలకు తోడ్పడిన డాక్టరు ఆయన. కాని ఈ నాడు ఆయన అనుచరులు ఆయనకు గుడ్‌బై చెప్పారు; ఈ నాటికి ఆయనతో లేరు. రేపు మళ్ళీ చేరుతారేమో తెలీదు.

ఈ సందర్భంలోనే బ్రహ్మానందరెడ్డికో రాజీపడి పి. వి. తన భూసంస్కరణల బిల్లు నిరపాటంగా శాసనసభలో ప్యాసు చేయించుకోవచ్చుననుకున్నాడు. కాని అసమ్మతీయులు ఆయనను బలపడనివ్వలేదు. అందుకనే పార్టీ సమావేశంలో తిరుగుబాటు చేసారు. తెలంగాణా ప్రాంతీయ సంఘంలో ప్రతిష్ఠంభన తీసుకొనివచ్చారు "ఈనాడు రెండేవర్గాలు వున్నాయి-ఒకటి భూసంస్కరణలకు అనుకూలురు- రెండోది వ్యతిరేకులు" అని పి వి ఎంతగా మసిబూసి మారేడుకాయను చేయాలనుకున్నా, యీ ప్రతిఘటన భూస్వాములది అని చెప్పాలని ప్రయత్నించినా అది తప్పు అంటున్నా; పి. వి. వ్యతిరేకవర్గం బలపడుతోంది. భూసంస్కరణల పేరుతో తన బలం ప్రకటించుకోవాలని పి. వి. ప్రయత్నిస్తే ఆ పేరుతోనే పి. వి. వ్యతిరేకులు 140 మంది సంతకాలతో మహజరు తయారుచేసి పి.వి. వ్యతిరేక వర్గం బలం రుజువు చేసుకున్నారు.

సంతకాల ఉద్యమం ఇది మొదటిసారి కాదు. ఇదివరకు పార్టీ మీటింగుకోసం ఒక మహజరుపై సంతకాలు సేకరణ జరిగింది. ఇకముందు ఇంకా ఎన్నో సంతకాల ఉద్యమాలకు ఇది నాంది. ముఖ్యమంత్రి అనుచరులుకూడా దీనికి ప్రతికూలంగా ఒక సంతకాల ఉద్యమం సాగించి అపారు.

ఇంతకూ చెప్పవచ్చేది బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు రాజీనామాచేసి వీడాదయినా, పి.వి. ముఖ్యమంత్రి అయి పదకొండు మాసాలయినా ముఖ్యమంత్రి బలపడిందిలేదు. ఈ పేకమేడలో యీయన ఎన్నాళ్ళు ఉంటాడో తెలీదు.

In the Court of the Subordinate Judge, Anantapur.

S. C. 73 of 69 E. P. 43 of 71

Kallamadi Kesanna, Kallamadi Sankaraiah—Petitioners
Medara Kakarla Kesanna —Respondent

పై నెంబరులో ప్రతివాది స్వాధీనానుభవము గోయుండు షెడ్యూలు దాఖలా జమీన్లు పైకోర్టువారియొక్క 6-10-72 తేది బహిరంగముగా వేలం వేయబడును కావలసినవారు వచ్చి సవాలు చేసుకొనవచ్చును:

— షెడ్యూలు —

అనంతపురం రి॥ డి॥ అనంతపురం స॥ రి॥ డి॥ చేరిన అనంతపురం తాలూకా, కల్లమడి గ్రామం పొలములోని జమీనులు నెంబరువారి వివరం:

S. No.	A—C	Hectors	Asst.	Name
1. 325/3	6—52	2-638	4-25	కొట్టివట్టె
2. 130/2	5—90	2-387	7-75	పాపమ్మ చేను
3. 311	16—30	6-596	21-15	తెల్లరాళ్ళచేను

(యిందులో బాయింటు ½)

యిందులో ఐటమ్ 1, 3 అనంతపురం కో ఆపరేటివ్ ల్యాండ్ మార్టుగేజి బ్యాంకుకు ఆయకమున్నది. ఐటమ్ 3 తరిమెల రూరల్ కోఆపరేటివ్ క్రెడిట్ సొసైటికి ఆయకమున్నది. సదరి ఆయకముంతులోబడి యాలంవేయబడును. ఐటమ్ 2 పైన గవర్నమెంటు లోనుయున్నది. సదరు లోనుకు లోబడి వేలం వేయబడును.

— ఎ. రామనాథరావు, అడ్వకేటు.

కరువు కథలు - బరువు వ్యధలు

శ్రద్ధాంజలి

నవనీత మనస్కుడు, అస్తులు, అంతస్తులు, ఆడంబరాలు, అహంకారాలు లేని స్నేహ సౌజన్యవంతుడు, ఆర్తులపాలిట ఆప్తబంధువు:

శ్రీ పెల్లేటి రాజగోపాల్ రెడ్డి

V. M.

చింతవరం గ్రామం; మమ్ములను బంధు మిత్రులను శోకసముద్రంలో ముంచి 27-8-72 తేదీ ఆదివారం స్వర్గస్థులైరి. వారి ఆత్మకు శాంతికలుగుగాక. మరియు వారి కుటుంబానికి మా గాఢసానుభూతి తెలియచేయుచున్నాము.

ఇట్లు, ఆప్తమిత్రులు:
పెల్లూరు క్రిష్ణారెడ్డి,
సన్నారెడ్డి దశరథరామిరెడ్డి,
దువ్వూరు చెంగారెడ్డి.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో

B. P. No. 27 (a) /1972

O, S. 362/1970

ఒటికల బాలయ్య —వాది D. H.
వేగూరు మురగేశం —ప్రతివాది J. D.

ఈ నెంబరున స్థిరాస్తిని పైకోర్టువారి యొక్క 3-10-72 తేది బహిరంగముగా యాలంవేయ బడును.

షెడ్యూలు

నెల్లూరుస్టొవాపునుపేట లక్ష్మీపురం వార్డు 3 డోరునెం. 280 5 అంకణములు 33-445 చ. మీ 3 అంకణములు: 20-067 చ మీ. గల పెంకుటిండ్లు 14¾ అంకణములు కళిస్థలము. సదరు ఇండ్లకు అమర్చిన తలుపులు ద్వారబంధనములు కిటికీలు అలమరలు పైకప్పు సామానులు సదరు యింటిపై 12-4-64 తేదిన అందె చినరమణయ్యపేర రూ. 1000-00 లకు 100 కి నెల 1 కి రు. 1-00 వడ్డీతోటి వ్రాయించిన అడుమానంకు లోబడవలెను.

వాదిక్రయం రు. 1500 00 అమినా క్రయం రు 500-00

— యస్. వి. శర్మ,
వాది అడ్వకేటు

నందిగామ డి॥ ము॥ కోర్టులో

V. D. M. C. O. S. 213 of 67

N.D.M.C. E. P. 34 of 71

మోగులూరు వేంకటేశ్వరరావు — డి. హో.
వర్మ వెంకటగుర్నాథరావు — జె.డి. అర్.

ఈ దిగువ షెడ్యూలుదాఖలా ప్రతివాదికి హక్కుకుత్తములుగల ఆస్తి నిపై కోర్టువారివలన 25-9-72 తేది పగలు 11 గంటలనుండి వేలంవేయబడును కావున కావలసినవారు పాడుకోవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు జగ్గయ్యపేట సబ్ డిస్ట్రిక్టు యిలాకా పోలంపల్లి పంచాయతి ఏరియాలోచేరిన పోలంపల్లి గ్రామంలోని ప్రతివాది తాలూకు ఈ నెంబరుక్రింద కపు కావలసిన స్థిరాస్తివివరం: డి నెం.428/8 య 1-56 కు శేరివల్లం పూరా శేర 0.624 హె. షుమారు కిమ్మతు రూ. 2500 అమినా కిమ్మతు రూ. 5000 లు.

—కె. వి. నరసింహారావు,
డి. హో. అడ్వకేటు.

(4 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రాయం. విపరీతంగా నష్టపోయిన ఆ రైతులకు కలెక్టరుగారు కొత్తనాలు ఎరువులైనా ఇప్పించడం ధర్మంగా వుంటుంది.

నాలుగు మైళ్ళలోవున్న గ్రామం కాబట్టి వస్తువు మోత నిత్యం వినబడుతుండినది కాబట్టి మొన్న ఆదివారం పోయి చూచి వచ్చాము కరువు తరుక్కు పోయింది! రివిన్యూబోర్డు సభ్యుడు శ్రీ సి స్నానకూడా వందప్పుండాడట కళకళలాడుతుండిన కలివెలపాళెం వెలవెలపోయింది! సదడిగా చైతన్యవంతంగా వుండే ఆ గ్రామం పట్ట పగలుకూడా మాటుమణిగినట్లుంది.

జిల్లాలో ఇటువంటి కలివెలపాళెలు ఇంకా చాలా వుంటాయి.

వెంకటగిరితాలూకా పరిస్థితులు

శాసనసభ్యుడు శ్రీ ఓరేపల్లి వెంకట సుబ్బయ్య ఆ నియోజకవర్గ కాటక పరిస్థితులను గూర్చి ఇలా వ్రాస్తున్నారు—

ఈ నియోజకవర్గంలోని 245 గ్రామాలు అనావృష్టితో, నీటి కరువుతో తహతహలాడి పోతున్నాయి. గత రెండేళ్ళ వర్షాలు లేవు; ఈ ఏడు జూన్‌లో నాలుగు దినములు రాలదంతప్ప, మళ్ళీ ఏమీలేదు. తాలూకాలో 68 బోరింగులుంటే, అన్నీ ఎండిపోయ్యాయి. బావులలా అడుగంటాయి. వ్యవసాయానికేకాక, త్రాగునీటికి దురవస్థ ఏర్పడింది. పశుమరణాలు అసంఖ్యాకంగావున్నాయి.

ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్‌లో 7 వేల ఎకరాలలో వడ్లు; 1592 ఎకరాలలో రాగి; 532 ఎకరాలలో వేరుశనగ; 4506 ఎకరాల్లో నువ్వుపైర్లు సాగుచేశారు. ఇందులో ఎక్కువభాగం కరువుకు తట్టుకోలేక ఎండిపోయాయి. బావులక్రిందైనా కొంత వస్తుందనే ఆశవున్నది; ఇప్పుడదీ అడుగంటింది. తాలూకాలో 1600 ఎకరాలలో నిమ్మచెట్లు వున్నాయి. ఈ తాలూకాలో ప్రధానమైన వ్యాపారపుపంట ఇది. నీటి ఎద్దడికి నిమ్మచెట్లు మాడిపోతున్నాయి.

నియోజకవర్గంలో చౌకడిపోలు 12 కంటే ఎక్కువలేవు. బియ్యం కిలో 1-8 రూ. 1-75 చంతున పేదవాళ్ళు కొని తినలేక, నూటికి 80 మంది అర్ధాకలితో తీనిస్తున్నారు.

దుర్భరమైన ఈపరిస్థితులను ప్రభుత్వం గమనించే వెంటనే కరువుపనులు ప్రారంభించాలి; పశుగ్రాసం సరఫరాచేయాలి; కనీసం పందారుతీకొక చౌకడిపోఏర్పాటు చేయాలి.

★ ★ ★

గత 21 తేదీ శ్రీ నెల్లూరు రామపరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సమితి సమావేశంలో, వెంకటగిరి తాలూకాను క్షామ ప్రాంతంగా ప్రకటించవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ తీర్మానించబడింది. చౌకడిపోలు పెట్టవలసిందని, పశుగ్రాసం సరఫరా చేయవలసిందని, అప్పులు- శిస్తుల వసూళ్లు నిలవవలసిందని, కరువుపనులు చేపట్టవలసిందనికూడా తీర్మానించబడింది.

క్షామ పరిస్థితులనుగూర్చి చర్చించేటప్పుడు, సమితులనేవి గ్రామంవారీగా సమగ్రమైన వాస్తవికమైన వివరాలు సేకరించి ప్రభుత్వంముందు పెట్టడం అవసరం. అట్లాకాకుండా త్రాగడానికి నీళ్ళులేవు; తినడానికి తిండిలేదు; చెయ్యడానికి పనులేదు; వలసపోతున్నారు; అప్పుల వసూళ్ళు ఆపాలి, కరువుపనులు ప్రారంభించాలంటూ సాదాగా, పూర్వ దంపుడుగా తీర్మానం చెయ్యడంలో దానికి విలువ తక్కువని మా అభిప్రాయం. ఏపి గ్రామాలైతే నిజంగాతీవ్రమైన దుస్థితికి గురియైతవో, ఆటువంటి గ్రామాలకు పూర్తి సహాయం అందేట్లు చూడడం అవసరం. మూకుమ్మడిగా అన్ని గ్రామాలను ఒకటిగానే పరిగణించడం, దెబ్బతిన్నగ్రామాలకు అపకారం చేయడమే అవుతుంది. ఇప్పటికైనా సమితులు పాలుమాలికను వదలి, గ్రామగ్రామం తిరిగి, ప్రతిగ్రామం యధార్థ పరిస్థితి తెలిసికొని, నివేదిక తయారు చేయడం అవసరం. ప్రతిసమితి ఆ విధంగా తయారు చేయగలదని ఆశిస్తాము.

★ ★ ★

దక్కిలి ఫిర్కాలోని తొమ్మిది మంది పంచాయతి అధ్యక్షులు (దక్కిలి, మాధవాయపాళెం, చిగవోలు, లింగసముద్రం, దేశిలపల్లి, సంగనపల్లి, వెంబులూరి, పూర్లగుంట అధ్యక్షులు) ఆ ఫిర్కా క్షామ పరిస్థితులపై ఒక ప్రకటన పంపారు. కలెక్టరుగా స్వయంగా తమ ఫిర్కాలో పర్యటించి, ప్రజల కడగండ్లు చూడాలని, సహాయ పడాలని వారి అభిలాష.

నిమ్మచెట్లు నిలువునా ఎండి పోయాయి!

రాపూరు తాలూకా పరిస్థితి హృదయ విదారకమని, గుండవోలునుండి శ్రీ మలిరెడ్డి జయరామరెడ్డి వ్రాస్తున్నాడు. ఆయన మాటలలో:

మూడేళ్ళనుండి వరుసగా వర్షాభావం. కొద్దోగొప్పో బొన్నతప్ప రైతుకు దక్కిన ఫలితం ఇంకేమీలేదు. దీర్ఘకాల శ్రమతో, పెట్టుబడితో పెంచి పెద్దచేసుకొని ఫలితం కోసం ఎంతో ఆశతో ఎదురుచూస్తుండిన నిమ్మచెట్లు నిలువునా ఎండిపోయాయి. నూటికి తొంభైపాళ్ళ తోటలు అప్పుడే నరికివేయబడినాయి. నిమ్మతోటలను మాగాణి భూమి క్రింద పరిగణించాలని సూచించిన పెండేకంటి వెంకటసుబ్బయ్య సంఘం ఈ తాలూకాలో పర్యటించివుంటే బాగుండేది

ఎటుచూచినా, మంచెంమీన పిట్టల కావలి మ్రోతలు మార్మోగుతుండే తోటల్లో నజ్జ, రాగి మచ్చుకైనా కనుపించడంలేదు. ధరలు పెరిగాయి; ఏ ధరకైనా ధాన్యం దొరకడం దుర్లభమైపోయింది చౌకడిపోలలో కంట్రోలు ధరేకాని, నిర్ణయించిన పరిమితివరకైనా బియ్యం ఇవ్వడంలేదు.

పశువులు అస్థిపంజరాల్లా వున్నాయి. ఎడారుల్లా తయారైన అడవులవైపు పోవడానికే అవి వెనకాడుతున్నాయి. అస్తమానం దొడ్లల్లో, వీధుల్లో, నిస్సత్తువలేక నిల్చొని దొంగకారుస్తూ తలవాల్చి దైన్యంగా మనవంక చూస్తుంటే హృదయం ద్రవించిపోతున్నది. లేకపశువులుకూడా చచ్చిపోతున్నాయి. గొర్రెలసంగతి చెప్పనే పనిలేదు. వందలు వున్నవారికి ఇప్పుడు పదులుమాత్రమే మిగిలాయి. వ్యవసాయ కూలీ స్థితి మరీ దుర్భరం పనులులేవు. ఎక్కడో తంటాలుపడి ఒక రూపాయి సంపాదించుకొని, ఎన్నిగడపలు ఎక్కి దిగినా తిండిగింజలు దొరకడంలేదు. ఈ దుస్థితిలో వారు ఇప్పటి వుండలేక; పిల్లా జల్లతో వలసపోవడంతప్ప గత్యంతరం లేదు.

రైతు దిగులుతో క్రుంగిపోయివున్నాడు. నీటిసౌకర్యానికి, తోటలు కాపాడుకోడానికి, సేద్యపు ఖర్చులకు తెచ్చిన అప్పులకు వడ్డీకూడా చెల్లించలేక దరికానకవున్నాడు. భార్యమెడలో పుస్తెతప్ప, రైతాంగానికి సంబంధించిన నగనట్ర అంతా సిండికేట్ బ్యాంకుకు చేరుకొనివుంది

కిలో రూపాయి చొప్పున బియ్యం అమ్మించాలి. గడ్డి డిపోలు పెట్టాలి. తాత్కాలిక కరువునివారణ పనులేకాక; శాశ్వత నీటివసతిని కల్గించే స్కీములను ప్రారంభించే ప్రయత్నం చేయాలి. అన్నిరకాల అప్పుల వసూళ్లు వాయిదావేయాలి.

★ ★ ★

వేపినాపినుండి శ్రీ పి. రాజశేఖరరెడ్డి వ్రాస్తున్నారు:

నిమ్మచెట్లు వేనకువేలు ఎండిపోయ్యాయి, నీటికొరత, పర్యావాళానికి తోడు కరెంటు కోత మరీ నష్టాన్ని కల్గించింది. వేసిన నజ్జ పూర్తిగా ఎండిపోయింది. సన్నజనానికి పనులు చూపించాలి. కరువు పనుల క్రింద పాత కలెక్టరు ఒక చెరువుకు 5 వేలు మంజూరుచేస్తే; ఆ జనరిగురించాలి ఆ చెరువుకు పని అవసరంలేదని వ్రాసింది. దేమెను పరమిర్చినా పూడారి పర మిర్చలేదు!

తాలూకా ప్రజలను కరువు కాటునుండి రక్షించాలి సోమశిల కోసం ప్రజాప్రతినిధులు కృషి చేయాలి.

ఆకలి చావులకు గురికావలసివస్తుంది

ఆగస్టు 10 తేదీ శ్రీ డి సి తిరుపతిరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన ఉదయగిరి పంచాయితీ సమితి సర్వసభ్యసమావేశం, మున్నెన్నడూ ఎరగనంతటి క్షామపరిస్థితులేర్పడినాయని; పరిస్థితి ఈవిధంగానే కొనసాగితే తిండిలేక మనుషులు, మేతలేక పశువులు ఆకలిచావులకు గురికావలసివస్తుందని హెచ్చరిస్తు తీర్మానించింది. తాలూకాను శాశ్వతంగా కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించి, సహాయ కార్యక్రమాలు తక్షణం ప్రారంభించాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసింది శిస్తులు, ఋణాల వసూళ్ళు ఆపి, విద్యుచ్ఛక్తి స్కీమును అమలు జరపాలనికూడా కోరింది.

★ ★ ★

ఉదయగిరి, నందవరం, చినవాగంపల్లి, గూడుపల్లి వగైరా పంచాయతీ అధ్యక్షులు; సమితిప్రెసిడెంటు శ్రీ తిరుపతి రెడ్డిగారలు సంయుక్తంగా ముఖ్యమంత్రికి ఒక టెలిగ్రాం యిస్తూ, తాలూకాను క్షామ ప్రాంతంగా ప్రకటించి, సహాయ కార్యక్రమాలు ప్రారంభించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు.

★ ★ ★

వింజమూరు సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ సుంకర వెంకటనరసయ్య ఇలా వ్రాస్తున్నారు:

ప్రజలకు జీవనోపాధి లేక వలసపోతున్నారు. మేతలేక పశువులు చస్తున్నవి. రెండుమూడు మైళ్ళ నుండి మంచినీళ్ళు తెచ్చుకోవలసి వస్తున్నది కపిలబావుల క్రింద పోసిన కొద్దిపాటి నజ్జ, రాగినార్లు ఎండిపోతున్నాయి. మెట్ట పైర్లకు అదును పోయింది. మోపాడు, నక్కలగండి, రాళ్ళపాడు ప్రాజెక్టుల క్రింద వరి సాగు కాలేదు. నిమ్మ, అనులపాడు తోటలుకూడా పుష్కలంగా నీరులేక వాడిపోతున్నవి. ఈ పరిస్థితుల్లో జీవనోపాధి కల్గించకుంటే ప్రజలు బ్రతకలేరు.

పశుగ్రాసానికి రూ. 100 ల చొప్పున అప్పుఇవ్వాలి; బావులు పూడిక తీయుటకు రూ. 500, లోతుచేయుటకు రూ. 1000లు దీర్ఘకాలిక ఋణాలు మంజూరు చేయాలి; చెరువుల రిపేర్లు, రహదార్ల నిర్మాణం చేపట్టాలి. చౌకదుకాణాల ద్వారా చాలినన్ని ఆహార పదార్థాలు సరఫరాచేయాలి. ఉదయగిరి, కావలి తాలూకాలలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలను శాశ్వత క్షామ ప్రాంతంగా ప్రకటించాలి.

★ ★ ★

ఉదయగిరి తాలూకా కట్టకింద పల్లె నుండి 7 కుటుంబాల వారు గుంటూరుకు వలసపోయారట. తాలూకా మొత్తంమీద వెయ్యి కుటుంబాలైనా పొట్టచేతపట్టుకొని పరప్రాంతాలకుపోయి వుంటాయట పంటలులేవు; గొర్రెలకు నీళ్ళులేవట; కొన్ని గొర్రెలు రక్తవిరేచనాలతో నిలువునా చస్తున్నాయట ఉత్తుటకు వల్ల పెట్టుకున్న వేరుశనగపప్పు పుచ్చిపోయిందట. "మా పూరుకు ఒక ఆశవుంది. మాపూరికి మైలు దూరంలోవున్న మా లాగునర్ల చెరువు నిర్మిస్తామని పూరిస్తున్నారుకాలం చెప్పుడం లేదు. దానివల్ల 120 ఎకరాలు సాగవుతుంది. కరువుపను క్రిందైనా ఈ చెరువును నిర్మించి మాకు శాశ్వత వుపకారం చేయవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాము'' అంటున్నాడు శ్రీ వేమూరి వెంకయ్య

వాసిలి గోడు

నీటి కరువు అన్ని కులాలను వీకం చేసిన సంగతి పాఠకులకు తెలుసు. హరిజనవాళంలోని ఆ బావి ఎండిపోయింది. ఈ రోజుల్లో ఎన్ని కుంటుంబాల పరివారుకు నీరు తోడుకోవడం మాకు అలవాటు. ఆ ప్రకారమే ఈ సంవత్సరమూ నాట్లు పోశాము కాని ఎండమావులతప్ప పెన్నలో చుక్కనీరు లేదు వారు బ్రతికిందు కోదానికి ఎవరి అవస్థలు వారు పడుతున్నారు. కావులు పూడికతీసి పిల్లదవేసి నారుకు నీరు తోడుతుంటే; ఆది గ్రామస్థుల మంచినీటి అవసరాలకు సరిపోవడం లేదు. ఈ సంవత్సరం వరిపైరు సాగుకు అవకాశం లేనట్టే కావించాలి. రైతులవద్ద తిండిగింజలు అయిపోయ్యాయి; పశుగ్రాసం అయిపోయింది. కూలీల దురవస్థ చెప్పనలవిలేదు. మంచినీటి కొరత తీర్చడానికి కోట్లు మంజూరుచేశామని ప్రభుత్వం ప్రకటనలు చేస్తుంది. మా పరిస్థితి మారాంచే దిక్కులేదు. కలెక్టరుగారు ఒక్కసారి మా పూరికి వచ్చిచూడాలి.

—గంగా కొండయ్య

కుప్పూరుపాడు నీటికరవు

ఊళ్ళో మంచినీటిబావి ఎండిపోయింది. ఆధారంగావున్న హరిజనవాడ బావి ఎండిపోవస్తున్నది. వారంరోజులు ఈ విధంగానేవుంటే, నీటికోసం గ్రామస్తులు వలసపోకతప్పదు. దాకలివాండ్లు గడ్డలు వుతకడం మానుకున్నారు. రెండు చిగురు బావులున్నాయి వాటిని వెంటనే లోతు చేయించాలి!

—తలపనేని వెంకయ్యనాయుడు
(సర్పంచ్)

కొరవ 11 పేజీలో

పంచాంగం

భాద్రపదమాసం

72 సెప్టెంబరు 8 తేదీ మొదలు అక్టోబరు 7 తేది వరకు భాద్రపదమాసము.

వృష్ట్యర్ధ్యరిష్టం

ఇందు సుయోగ దుర్యోగములున్నను, సెప్టెంబరు 19 మొదలు 24 తేదీ వరకు, కుజచలన జలబంధ వర్షయోగమువలన వర్షం కురిసి జలాశయములన్నియు జలపూరితములగును. వరిధాన్యము ధర అధికము.

వర్షప్రతిబంధక నివృత్తి

సెప్టెంబరు 18 తేదితో సింహాంగారక వర్షప్రతిబంధక దోషము పోవును

ఉత్తరకార్తె

సెప్టెంబరు 13 తేది పగలు 1-31 గంటలకు ఉత్తరకార్తె ప్రవేశం.

సెప్టెంబరు తిథులు

9 శని	విదియ	రా 11-35	గం. వ.
10 ఆది	తదియ	రా 12-57	,,
11 సోమ	చవితి	రా 2-28	,,
12 మంగళ	పంచమి	తె 4-14	,,
13 బుధ	షష్టి	పూర్తి.	
14 గురు	సప్తమి	పూర్తి.	
15 శుక్ర	సప్తమి	ఉ 7-52	,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

అబ్బాయిగారు-అమ్మాయిగారు.

మళ్ళపూడి వెంకటరమణ 'అబ్బాయిగారు- అమ్మాయిగారు' చిత్రానికి కథ వ్రాశారు. కథ చాలా చిన్నది. ఒక అబ్బాయి ఒక అమ్మాయి కలుసుకోటం పెళ్ళిచేసుకోవాలనుకోటం- ఆదిలోనే అతను యింకో అమ్మాయిని పెళ్ళాడటం. మొదటి అమ్మాయి ఆ అబ్బాయి మేనత్తకూతురు కావటం వల్ల, అతని ఇంటికే చేరటం, అతని పిల్లను పెంచుతూ, తాను పెళ్ళి చేసుకోకుండా అక్కడే వుండటం - అతని భార్య చనిపోవటం - మళ్ళీ యీ పాత ప్రియులు మధ్యలో వచ్చిన అనుమానాలను తీర్చుకుని పెళ్ళి చేసుకోటం-యిదీ సూక్ష్మంగా కథ.

'విశ్రాంతి' తర్వాత కథకు ఎక్కడ కావాలంటే అక్కడే ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టవచ్చు. కథకుడు చాలా కన్వీనియంట్‌గా కూర్చారు కథను. అందుకే యింకా అయిపోలేదేననిపిస్తూ విసుగెత్తిస్తుంది కూడా. ఈ చిన్ స్టోరీకి వద్దిపట్ల సూరి మాటలు వడుసుగా పనిచేశాయి. నటీనటులంతా బాగా నటించారు. ఓహో అనిపించేదేమీలేదు- ఏ విషయంలో నైనా!

మాయదారి మల్లిగాడు

రవికళామందిర్ బేనర్ లో అదుర్తి దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈస్ట్‌మన్‌కలర్ చిత్రం పేరది. ఈ చిత్రం తాలూకుపాట రికార్డింగ్ షూటింగ్ ఇటీవల జరిగాయి.

విజయగార్డెన్స్‌లో ఆత్రేయ రాసిన 'తుర్ - తురుతురుపిట్ట తోట మాలి వా నాతోడు వుంటావా?' అనే పాటను సుశీల పాడగా శ్రీ దక్కిపాటి మధుసూదనరావు స్విచ్ ఆన్ చేయగా స్వామినాథన్ రికార్డింగ్ చేశారు. ఇదొక కుటుంబగాథ చిత్రం. కృష్ణ, మంజుల, అంజలీదేవి, జయంతి నాగభూషణం నటిస్తున్నారు.

మరోకొత్తచిత్రం ప్రారంభం

'కోడలుపిల్ల' చిత్రనిర్మాత కొత్తచిత్రం పాట రికార్డింగ్‌తో ప్రారంభమైంది. ప్రసాద్ స్టుడియోస్‌లో రికార్డు అయిన 'పిలిచిన పలికేదేవుడివయ్యా వెంకటేశ్వర ఈ దీనుల కాచి, తోడుగ నిలిచి, దారిచూపరా-స్వామి తాలిమావరా' పాటను దాశరధి వ్రాయగా జానకి, రమణ పాడారు. టి కె వెంకటేష్ సంగీతదర్శకుడు. దర్శకుడు ఎం. మల్లికార్జునరావు.

కొలను
బ్రహ్మానందరావు

కన్నకొడుకు

విశ్వభారతి ప్రొడక్షన్స్ వారి చిత్రం యిది. నాగేశ్వరరావు, లక్ష్మి, గుమ్మడి, అంజలీదేవి నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు వి. మధుసూదనరావు. రచయిత బొల్లిముంత శివరామకృష్ణ. నిర్మాత టి. రాధాకృష్ణమూర్తి ఇంతకుముందు నాగేశ్వరరావు, జమునతో ప్రత్యగాత్మ దర్శకత్వంతో చిత్రం తీశారీయన. హైదరాబాద్‌లో షూటింగ్ జరుగుతోంది.

మాతృమూర్తి

రత్నజ్యోతి పిక్చర్స్‌వారి చిత్రానికి 'మాతృమూర్తి' అని పేరు పెట్టారు. అంజలీదేవి, సరోజాదేవి, హరనాథ్, చంద్రమోహన్, రాజబాబు నటిస్తున్న దీనికి మానాపురం అప్పారావు దర్శకుడు, నిర్మాత రాజేంద్రకుమార్.

మైనర్ బాబు

హిందీ చిత్రరంగం నుండి తిరిగొచ్చిన తాతినేని ప్రకాశరావు, హైదరాబాద్ శ్రీ సారధి స్టుడియోస్ వారితో కలిసి నిర్మిస్తున్న చిత్రానికి 'మైనర్ బాబు' అని పేరు పెట్టారు. శోభన్‌బాబు, వాణిశ్రీ నాయకా నాయికలు. ఆత్రేయ రచయిత.

ప్రియబాంధవి

బి. ఎస్. నారాయణ దర్శకత్వాన మహావిష్ణు ప్రొడక్షన్స్ బేనర్‌లో నిర్మిస్తున్న చిత్రానికి ప్రియబాంధవి అని పేరుపెట్టారు. కృష్ణ, పద్మనాభం, కృష్ణంరాజు, నాగభూషణం, వాణిశ్రీ, రామ్మోహన్, అంజలి, సావిత్రి, రాజసులోచన, గీతాంజలి, సంధ్యారాణి మొదలైన ప్రసిద్ధ తారాగణం అంతా వుంది.

ఒంగోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O S 820 of 70 E P 313 of 71

బెల్లంకొండ వెంకటేశ్వర్లు —డి. హో.
రావూరి సుబ్బమ్మ —జెడ్జిమెంటు డెట్టరు.

నర్సారావుపేట డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రేషన్, ఒంగోలు డిస్ట్రిక్టు సంతనూతలపాడు సబ్ రిజిష్ట్రరులోచేరిన మంగమూరు గ్రామములోని జె డి. తాలూకు వేలంకావలసిన స్థిరాస్తి వివరం:

పెంకుటిల్లు కాలీస్థలముకు హద్దులు [తూ] యీ యింటిగోడ దూరు సిల్వమూత పొడ్డు [ద] రాజవీధి [ప] రావూరి రామలింగయ్యగారి వగయిరాలు నడిచే మార్గం [ఉ] రావూరి వెంకటేశ్వర్లు సరిహద్దున వుండు కున్న తాయింటుగోడ యీలోని పెంకుటింటివంటి వంచసహా మొత్తము 5 గదులలో తూర్పు నుండి 2 గదులు లేక 13-33 చ. మీ. యున్న యింటికి దక్షిణం కాలీస్థలం షుమారు 10 గదులలో నడుమ 4 గదులు లేక 26-66 చ. మీ. యీ యింటికి సంబంధించిన యావత్తు కల్ప, కర్రసామానులు ద్వారబంధములుసహా కల్పియున్న డిక్రీ హోల్డరు క్రయం రూ. 400, అమీనా క్రయం రూ. 1500 పరాధీనములులేవు.

సంతనూతలపాడు సబ్ రిజిష్ట్రరులోచేరిన పేర్నమిట్ట గ్రామసర్వే నె 275/1బి(3) రు యె 1-67 ట్లు మెట్టకు హద్దులు [తూ] బలిజేపల్లి లింగారెడ్డి భూమి [ద] బలిజేపల్లి రామిరెడ్డి భూమి [ప] కొండవల్లి గురుమూర్తి భూమి [ఉ] బలిజేపల్లి లింగారెడ్డి భూమి యీ హద్దులలోని యె 1-67 ట్లు మెట్ట లేక 0 67 హె. శిస్తు రూ. 10-00 డిక్రిహోల్డరుక్రయం రూ. 900, అమీనా క్రయం రూ. 3000, వేలంతేది 8-10-72 ఫరదర్ హియరింగ్ 10-10-72.

యీ పేర్నమిట్ట ఆస్తిని 5-6-70 తేది రావూరి సుబ్బమ్మ ఇత్తుల వెంకటసుబ్బారెడ్డికి క్రయదస్తావేజు వ్రాయించి యిచ్చినది యీ దస్తావేజు నెం. 313 వాల్యూం పుట 100, నెం. 675/70 రుగా రిజిష్టరుచేయబడినది. ఈ దస్తావేజు నామకార్థముగాను ప్రతిఫలరహితంగాను పుట్టబడినది. కనుక లోబడనవసరములేదు.

—సి కనకశేనరావు, అడ్వకేటు.

నెల్లూరు Ist.
అ. డి. ము. కోర్టులో

Scs, No. 101 of 72.

V. Anki Reddy, Recever in O. S. 75/38 (WSC) —వాది.
కొండిశెట్టి రగయ్య వగైరాలు —ప్రతివాది (2) కంటె త్రివిక్రమయ్య, కలిదేను, రావూరు తాలూకా.

వాని మీమీద మక్తాను దావా వేసియున్నాడు వాయిదా 12-9-72 తేది అరోజు నీవు హాజరుకాకపోతే యెక్సపార్టీ చేయబడును.

—పి. ఆదినారాయణమూర్తి,
వాది ప్లీడరు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

జి. గౌరీశంకరశర్మ — వెలుగోడు

'మానవుడు-దానవుడు' లో చచ్చుగా వుంటూ అమ్మాయిలచేత అవమానపడ్డ వేణు, జగన్‌గా మారుతునే అంతవాడు కావడం బాగులేదని మీరు వ్రాశారు. కాని వేణులో నిద్రాణంగావుండిన పగ అతన్నా విధంగా మార్చింది. అందులో వింతఏమీలేదు. పోతే జగన్ తనఅక్కను గుర్తుపట్టే ఆ కుంటికథ అలానడవదు అని ఒక జవాబిచ్చారు. గుర్తు పట్టినట్టు ఆమెకు తెలియజేస్తే అతను పగదీర్చుకొనేదెలాగు? మీరాచిత్రంమీద అంతగా మండిపడుతున్నారెందుచేత? అంత మంచి చిత్రం, శోభా ఉత్తమనటన మళ్ళీ తెలుగులో చూడలేం. అసలు మీకు ఆ చిత్రాన్ని విమర్శించే హక్కు లేదంటాను.

★ అది సమర్థించుకోవడానికి ఒకవాదన మాత్రమే. కాని లాజిక్‌కు అందదు. అందుకే జగన్ పాత్ర పోషణ బాగా లేదన్నాను. క్లారిటీలేదు. ఇక రెండోది- కుంటికథ అన్నది అక్షరాలానిజం దానికి నేచెప్పింది ఒక్క ఉదాహరణ మాత్రమే. చెప్పుకుంటూ పోవాలంటే ఆ చిత్రంలో చాలావున్నాయి. అదేకథను గురుదత్ 'ప్యాసా'లో బాగా నడిపించాడు. ఆ చిత్రాన్ని అభినందించడానికి మీ కెంత హక్కుందో విమర్శించేందుకు నాకూ హక్కుంది.

> ప్రశ్నలను ...
> పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపాలె
> కొలను బ్రహ్మానందరావు,
> 7—నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
> టి. నగర్, మద్రాసు—17.

ఎం. నాగశంకర్ — కుల్లూరు

'ప్రజానాయకుడు' చిత్రానికి సెన్సారు సర్టిఫికేటు ఎందువల్ల నిరాకరించారు?

★ రాజకీయ నాయకులమీద విసుర్లు ఎక్కువ వున్నాయట. కాబట్టి ప్రభుత్వోద్యోగులు ఆ చిత్రానికి సర్టిఫికేట్ యిచ్చే బాధ్యతనుకూడా మంత్రులకే వదలేశారు.

వి. చంద్రశేఖర్ — వెలికల్లు

ఎస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, కోదండపాణి అన్నదమ్ములా?

★ కాదు దూరపు బంధుత్వముంది.

సుధ — పుత్తేరు

'అల్లూరు సీతారామరాజు' ఈస్ట్‌మన్ కలర్ చిత్రమా? దర్శకుడెవరు?

★ అసలింతకూ దాన్నెవరు తీస్తారో అర్థంకావటంలేదు.

వి. హరిబాబు — వీరంపల్లి

'పండంటి కాపురం' లో జమున నల్లకళ్ళద్దాలు పెట్టుకున్నంతమాత్రాన గుమ్మడి గుర్తించలేకపోయాడా?

★ మన సినిమాల్లో కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూస్తేనేగాని గుర్తుపట్టలేరు. ఏంచేస్తాం అదొక అలవాటు.

కె. ఆదిశేషయ్య — నెల్లూరు

'పండంటి కాపురం' లో కృష్ణ తన రెండవ వదినగారిని తన అన్న సమక్షంలోనే అగౌరవ పర్చటం, బలవంతంగా తాళాలు లాగడం బాగాలేదంటాను. ఏమంటారు?

★ కృష్ణ సూపర్‌మేన్ అని మొదట్నుంచీ ఎస్టాబ్లిష్ చేస్తూనేవచ్చారుగదా!

చంద్ర, మల్లి, చిట్టి — నెల్లూరు

'దేశోద్ధారకులు' రీలు కాలిపోయిందని విన్నాము. నిజమేనా?

★ కాలిపోయిన సంగతి నాకు తెలియదు కాని, వచ్చే సంవత్సరానికిగాని విడుదల కాదంటున్నారు.

టి. వి. ప్రసాద్ — నెల్లూరు

రామారావు నటిస్తున్న 'బడిపంతులు' రంగులచిత్రమా?

★ బ్లాక్ అండ్ వైట్.

కె. మునిరాజా — సూళ్ళూరుపేట

'నీతి-నిజాయితీ' బాగుందని సౌకర్ అన్నలిస్టులన్నారు. మీకేం లోపం కన్పించిందండీ?

—తరువాత 10 వ పేజీలో

పద్యాలు-గేయాలు

ఇంతే సంగతులు

ఆపద్బాంధవా! అనాథరక్షకా!
ఆపదమొక్కులవాడా!
అడుగడుగుదండాలవాడా!
అలిమేలుమంగమ్మ మగడా!

ఎన్నోదినాలనుండి నేను
అన్నా నిన్నుచూడాలని
నీతో మాట్లాడాలనివుంది
కాని, నాకా అవకాశం
కల్పించేవారెవరు కానరావటంలేదు

చూడాలనివుంటే వచ్చి
చూచిపోగూడదా! తమ్ముడ
అని అంటావేమో!
అది నాకసాధ్యమైనవిషయం

అస్వతంత్రుడనైన నేను
అన్నంనీళ్ళులేకుండా
ఆ క్యూలో వచ్చినిల్చుండి
అన్నా నిన్ను దర్శించుకోలేను
కల్యాణమహోత్సవానికి నో

కనకాభిషేకానికనో
ఏకాంత సేవకనో
వీడొక విధంగా
నీకు లంచంపెట్టనిదే
నీదర్శనం త్వరగా లభించదట
నిర్భాగ్యుడనైననేను లంచం
నీకెలా ముట్టచెప్పగలను?

అందుకనే నిన్నుచూడాలనే
ఆశ వదలుకొన్నా!
నీతో ముచ్చటించాలన్నవిషయం
పత్రికాముఖాన ప్రకటించదలచుకొన్నా
ప్రతినిత్యం వీడొక
భక్తిగీతాన్ని ప్రసాదించేపత్రికలు
నాఈ ప్రకటనను ప్రకటిస్తాయనే
నమ్మకంలేదునాకు

నిరుపేదలు నిర్భాగ్యులు
నిన్నేనమ్ముకొని, నీపైగురిపెట్టుకొని
ఆపదలు తీర్చేవాడివని
అష్టకష్టాలుపడి, అర్థించినరూకలెత్తుకొని
కొండంతఆశతో నీ
కొండకు నడచివచ్చి

నీదర్శన మపేక్షించితే
నిర్దాక్షిణ్యంగా వారిని
నిట్టనిలువున దోపిడిచేసి
ఆడమగ వివక్షలేకుండ
అసభ్యంగా, అమర్యాదకరంగా
అందరినిట్లు గొరిగివంపిస్తావా!

నీచుట్టు చేరియున్నజనం
నీచే పోషింపబడుచున్నమూక
నిన్ను [illegible]
నీబొక్కసం దోచుకొంటుంటే
నోరు వాయి లేకుండా
ఊరకచూస్తు కూర్చుంటావా?
నీవేంచేయగలవులేపాపం
నీవొక రాతిబొమ్మవేగదా?

మంత్రులకు, మంత్రగాళ్ళకు
సానులకు, సన్నాసులకు
జారులకు, చోరులకు
రాజులకు, రౌడీలకు
హంతకులకు, తంత్రగాళ్ళకు
అందరకు, ఆశ్రయమిచ్చే
సమసమాజ నిర్మాతవునీవు.

వెయ్యిగంటలు త్రవ్వించి మొన్ననే
యజ్ఞం జరిపించావటగా తిరుమలలో
ఎంత రొక్కమిచ్చావు నీవు?
ఎంత వసూల్ చేశారు పెద్దలు?
ఎంత ఖర్చుపెట్టావు దానికి?
ఎవరెవరెంత మ్రింగి కూర్చున్నారు
మంత్రుల నెవరినెవరిపిలిపించావు?

ఎందుకు జరిపావాయజ్ఞం
ఏ మానవ కళ్యాణానికి జరిపావు
ఏ దేశ సంక్షేమానికి జరిపావు
ఏ నిరుపేదల బాధలు తీర్చను జరిపావు
ఉన్నోళ్ళను తృప్తిపరచను జరిపావా?
లేనోళ్ళను బ్రతికించను జరిపావా
ప్రజల మూఢులుగ సృజింప జరిపావా?

తగ్గిపోయినద నీ మహాత్మ్యం
తరిగిపోయినద నీ దైవత్వం
ఆయజ్ఞాన్నమితంగా తెగపొగడారు
యజ్ఞం ప్రారంభించగానేవర్షంపడ్డదన్నారు
దేశంచల్లబడ్డదన్నారు అనోళ్ళే
ఇప్పుడేం జరుగుతుందో చెప్పలేకున్నాం
అనావృష్టి తగల్పొందనిమాత్రం
అంటున్నాయి.
వర్షం కురవడానికి కురవకుండుండడానికి
యజ్ఞయాగాదులే కారణాలైతే
కబ్జానాన్ని వీటివెల్లువలోపారేసి
వెనక్కు నడిపించు దేశాన్ని
వెధవలుగా తయారుచేయి జనాన్ని
నీటి ఎద్దడిగా వుండనీవు
నేబడి ఏకుస్తున్నావెందుకు

—తరువాత 10 వ పేజీలో

సర్వచర్మ వ్యాధులకు
స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు
(తెల్లమైల మొదలగు వ్యాధులకు)

శాశ్వత నివారణ

వివిధ్యా వివరములకు వ్యాధి లక్షణములు తెలుపుచు 25 పైసల కవరుపై మీ అడ్రసు వ్రాసిపంపండి.

మంజు ఆయుర్వేద నిలయము
(ఎద్దులరేవుసంఘం బ్రిడ్జివద్ద)
శ్రీనివాస అగ్రహారం, నెల్లూరు- 1.

బలాదిలేహ్యం
నరముల బలహీనత, నిస్సార, గుండె దడ, బ్లడ్‌ప్రెషరు మొ॥ పోగొట్టి, బలము రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధిని కలిగించును.
400 గ్రాముల సీసా రు 11-25 లు
200 గ్రాముల సీసా రు 6-00 లు
అన్ని మందుల షాపులలో దొరుకును.

జనార్దన ఆయుర్వేద నిలయం.
కలువాయ (పోస్టు), నెల్లూరు (జిల్లా)

అద్దంకి డి. ము. కోర్టులో
E. P- 50/71. S C, 167/58.

చేబ్రోలు రామపున్నయ్య -వాది (డిహో)
దద్దుకూరు క్రిష్ణమూర్తి-ప్రతివాది (జే: డి)

యీక్రింద కనబరచిన షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని అద్దంకి డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టువద్ద 6-11-72 తేది బహిరంగవేలం వేయబడును.

సర్వారావుపేట డి॥ రి॥ అద్దంకి సబ్ రిజిస్ట్రరుయిలాకా దద్దులూరు గ్రామంలోని ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల పట్టా నెం. 65 రు సర్వే నెం. 424/1 య. 4-58 సెంట్లలో పూరావిస్తీర్ణంకు హద్దులు:

[తూ] రాచనూతల కోటయ్య, దద్దుకూరు జగన్నాథం. [ద] డొంక. [ప] తూ॥ [ఉ] రాచనూతల కాటయ్య వగైరాలు. డి. హో. ధర రు. 1125-00.

జమీనా వాల్యు రు. 2000-00

షరా : సదరాస్తిమీద యెలాంటి పరాధీనములు గాని విక్రయములుగాని లేవు.

— ఆర్. హనుమంతరావు,
అడ్వకేటు (డి. హో)

శ్రీకాళహస్తి డి.ము. కోర్టులో
O. P. No. 10 of 72

వి. రత్నమ్మ —మన్విదారు

కీర్తిశేషులైన భువనగిరి సుందరయ్య శెట్టికి తాను వారసురాలని Succession certificate జారీ చేయమని కోరుచు మన్విదారు మన్వి వేసియున్నది. ఎవరికైనా యేదైనా ఆక్షేపణలుండిన ఎడల వారు తే 25-9-72దిన ఉదయం 11 గం. పై కోర్టుకు వచ్చి ఆక్షేపణలు తెలుపుకో వచ్చును. లేనిఎడల వారి పరోక్షములో విచారించి తీర్మానించబడ మగును.

— పొగాలి భద్రారెడ్డి,
మన్విదారు అడ్వకేటు

నందిగామ డి. ము. కోర్టులో
Ongole D. M. C.

O. S. 353/57 E. P. 6/70

దండూరి రోశయ్య —ట్రాన్స్ఫరువాది
చెవిటికంటి రామకృష్ణయ్య -1వ ప్రతివాది

యీ నెంబరు ప్రతివాదికి వేలం నోటీసు నిమిత్తం 16-9-72 తేది వాయిదా వేసినాను. గాన ఆయనకుగల ఆక్షేపణలు వాయిదానాడు వుదయం 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకొనవచ్చును.

— కె. శ్రీనివాసమూర్తి,
అడ్వకేటు (డి. హో.)

వారం.. వారం.. (8వ పేజీకొరవ)

తెలముకునేతలలో బాంగ్లాదేశ్ ప్రత్యక్షం భాషానీపైన ఆరోపణలు గావించినది ఆవిర్భావ రోధక శక్తులు అనగా పాక్ ప్రభుత్వమునకు మద్దతుగావుండే శక్తులు, మావోయిస్టులు ఎగ్గెరాలతో కలిసి భాషానీ తన పలుకుబడిని వినియోగించి, ఇంతవరకు బాంగ్లాదేశ్‌లో కలిగిన వైఖరానికి భంగపాటు తెస్తున్నాడని ఆరోపణ సారాంశం. భాషానీ మహాతపస్వి. కాని మన తమిళనాటి పెరియార్ (EVR) వలె తయారవుతున్నాడేమో?

అతే, భంగపాటు మరొక దిశనుంచి కూడా రావచ్చును. బాంగ్లాదేశ్ విమోచన సమరయోధులకు, సామాన్య ప్రజలకు సంపూర్ణంగా విశ్వాసపాత్రమైనట్టుగా షేక్ ముజీబుర్ రహమాన్ ప్రభుత్వాన్ని పునర్నిర్మాణం చేయకపోతే, అల్లరి చేయదలచుకున్నవారికి ఒక అవకాశం సునాయాసంగా లభ్యమవుతుంది. ఈ విషయంలో షేక్ సాహెబ్ జాగరూకులై వున్నాడనిఅనిపించదు. అంతలోనే ఆయనకు శరీరారోగ్యం చెడింది. చికిత్సకై దేశాంతరం పోవలసివచ్చింది. దైవకృపవల్ల బాగై తిరిగివచ్చి, ఈ విషయమై కర్తవ్యాన్ని పూర్తిచేసుకుంటాడని మా విశ్వాసం.

' ' '

సాదత్‌ఖాయ్ నెమ్మదిగా అమెరికాతో సఖ్యాన్ని పెంచుకుంటాడని తోస్తుంది. క్రవంచసంస్థ కార్యాలయానికి, ఫ్రాన్సు దేశానికి ఆయన వెళ్లి వస్తాడు ఈలోగా.

ఏమైనా ఈజిప్టు భవితవ్యం పెద్ద ప్రశ్నార్థక చిహ్నంగా రూపొందినది.

నాజర్ ఆరంభించిన అరబ్ సోషలిస్టు యూనియన్‌పాలన (ఏకపక్షపాలన) ఆ దేశాన్ని గట్టెక్కిస్తుందా?

' ' '

యుగాండానుంచి ఆసియావాసులను (భారతీయులను, పాకిస్తానీయులను) సలక్షణంగా తరిమివేసి, అన్నాళ్ళూ వీరు సాగించిన వ్యాపారాదులను ఆఫ్రికన్లకు అప్పజెప్పుతున్నారు. స్వదేశీకరణాన్ని ఈ విధంగా అ సీరుకు 'ప్రభువైన' అమీన్ పాలిస్తున్నాడు.

భారతీయులిక ఏ దేశంలోనూ సంపన్నంగా జీవించలేరు. లోగా వీరికి ఆయా ప్రాంతాలలో జరిగిన సౌకర్యాలు, ఆప్రాంతీయులను అణచిపెట్టి ఇవ్వబడినవా? వరాయి పెత్తందార్ల అండతో భారతీయులక్కడ స్థానాలను బలవంతమైనవి, వలుకుబడి కలిగినవి సంపాదించినారా? ఇదంతా ఎవరు విచారించి నిర్ణయించేది?

శక్తిసంపన్నంగానిదే భారతీయ వ్యక్తిత్వపు విలువ ఎవరికి వినిపిస్తుంది? తరలివచ్చే మనవారిని కాపాడుకుని, ఆర్థికంగా-రాజకీయంగా- సైనికంగా మనం శక్తివంతం కావలసివున్నది

——

ప్రాన్‌లేఖలు
(8వ పేజీకొరవ)

యున్నందున యిప్పటి మన వుదూరి ద్రావిడ జనమునకు సాధారణముగ సంభవించియున్న యవకీర్తి వ్యాయనలవిగా తోచలేదు గనుక యిప్పటి మన యావద్వంధు జనమున్ను యీ దినం నిర్ణయిందినది యేమంటే యీదినం తాగాయితీ సదరు లక్ష్మణాచార్యుల యింటికిన్ని అతను చేరియున్న వారియింట్లకున్ను అనగా వుదూరి కాపురస్తులున్న సదరు మత్తమ్మకు మేనమామయునైన 'పె...'న్ను యితనికి పినతండ్రి కుమారుడయిన 'బి...' న్ను వీరు యిద్దరున్ను సదరు 'ల...' ను మన బంధువర్గము బహిష్కారము చేసినవిన్ని యీ కార్తీక బ౦ నాడు వచ్చిన 'ల...' యింటి తిరి ప్రయోజనమునకు నిమంత్రణం చేసినందువల్ల వీరిద్దరున్ను బహిష్కారముచేసి హాస్యకవ్యములకు మన బంధువులు ఎవ్వరు పోగూడదనిన్ని సదరు '...మ్మ'ను బ్రాహ్మణకులములో చేర్చుకో కూడదనిన్ని యామెతో చేరియున్న యామె తల్లిన్ని మేనమామలు మొదలయినవారు ప్రాయశ్చిత్త పరిశుద్ధులయ్యేవరకున్ను పోగూడదని యీ యర్థమును నిష్కర్ష చేసుకొని యీ సంగతి మన యావజ్జనము నకున్ను వుత్పత్తిస్థలంబైన వుదూరికి తెలియచేసినందుమీదట వారున్ను యీ సంగతి వొప్పుకొని యీ సంగతి దేశదేశమందున్ను, మన బంధువులకు అందరికిన్ని తెలియచేయమని తిరుగా మాపేర వ్రాయించినందువల్ల తమకు తెలియచేయడమయినది- గనుక వివేకగుణ సంపత్తిగల విద్వాంసులు మన కులమునకు సాంకర్యమున్ను లోకోపవాదమున్ను సంభవించనట్లు ఆలోచించవలసినదని కోరియున్నాము.

(వాల్యూమ్ 6 (తం. 422) పేజీ 28)

-ఈ సంఘటన జరిగింది కొల్లావారి అగ్రహారంలో. బహుశా ఆ అగ్రహారం మద్రాసులో ఒక ప్రాంతమై వుండవచ్చు '...మ్మ' లేదిపోయి శూద్రునితో కాపురం పెట్టించి 'పట్టణం కోటలో'. అంటే అది ప్రస్తుతపు ఫోర్ట్ ప్రాంతమా? 'ముత్యాలపేట గవర్నరుయిద్దనున్న మందిసిక్శానాభి' ప్రాంతం కూడా వుండిగనుక ఈ సంఘటనకు రంగస్థలం ముత్యాలపేట, ఫోర్ట్ ప్రాంతంగా మనం వూహించుకోవచ్చు. పోతే, వెంకటగిరి కవ్వాటు వుదూరు ద్రావిడులకు ప్రసిద్ధి అంతకన్నా లోతుకు వెళ్ళి పరిశీలించడం యిప్పట్లో వీలయ్యేదిగా కనిపించడంలేదు.

——

పద్యాలు-గేయాలు
(9వ పేజీకొరవ)

కొండకు రావద్దని భక్తుల
కోరుకుంటున్నావెందుకు
కురిపించలేవా కుంభవృష్టి?
జరిపించి నావుగా దర్జాన్ని!
ఇండియా ప్రధాని మొదలు
ఎంతోమంది ముఖ్యమంత్రులు
నీ కొండకువచ్చి నీకు బ్రహ్మరథంబట్టి
నీ శరగోపురం నెత్తిన పెట్టుకుని
నీకు దాసానదాసులౌతుంటే
నేటి మానవసమాజం ఏమవుతుంది,
నవసమాజాన్ని నిర్మిస్తుందా?
అజ్ఞానంలోబడి, విజ్ఞానం విడదిపెట్టి
వెనుకటి ఆటవికయుగాన్ని
వెతుక్కుంటు పోతుంది వెనక్కు
కళ్ళులేని కబోదివినీవు
కాళ్ళుచేతులు కదిలించలేనీకు
నీ శ్రవణేంద్రియములు పనిచేయనేరవు
నీ కనలే నోట్లో నాలుకలేదు
వక్షైనావాలనందు నీ ముఖం
స్పష్టంగా కనుపించదు వగలే
చందనాది కర్పూరపు పూతలునీకెందుకు
వంచభక్ష్యపరమాన్న మెందుకు
వచ్చిన మనిషికి నీకు తేడాఏమిటి
చంద్రుని నెత్తిన కాలాని
చంద్రశిలలు తెస్తున్న మానవుడు
నిన్ను గురించి గబం
తెలుసుకొంటాడంనాడు
నీ పీపు విరుకొడ్తాడానాడు
జాగ్రత్తగా బ్రతుకు
జనాన్ని మోసంచేయకు
ఇదేనాసలహా
ఇంతే సంగతులు

—సోమిరెడ్డి సుందరరామరెడ్డి

స్వగతాలు
వీళ్లకోసమేనా నేను పుట్టింది
వీళ్ళకోసమేనా నేను గిట్టింది-
దారిద్ర్యం, పరదాస్యం,
దీనతి కోణాల్లో ప్రతిఫలిస్తే
దీక్షకోసం,
ఉద్యమ సత్యాగ్రహం చేయడం-
తప్పు అనిపిస్తుంది ఇప్పుడు-
బాగవద్దన్నాను- అనవసరంగా
వాగవద్దన్నాను-
ఎవరువిన్నారు నామాట?
నా ఎదురుగానే
అదురూబెదురూ లేకుండా
గొంతువాకా తాగుతారు,
గొంతువించుకొని వాగుతారు-
చెంపమీద ఒకవైపు కొస్తే
మరొకవైపు చూపమన్నాను-
ఎంతమంది ఆచరించారు నామాట?
స్వార్థం, పైశాచికత్వం
విలయతాండవం చేస్తున్నప్పుడు
మోసం, రాక్షసత్వం
స్వైర విహారం చేస్తున్నప్పుడు
మంచి, మానవత్వం
సమాధిచేయబడినప్పుడు-
ఎవర్నిఅడిగేది బాగు పడమని!

—నేతి శివరామశర్మ.

ఓ ప్రజాస్వామ్యమా!
ఓ ప్రజాస్వామ్యమా! నీ మహోదయంబు
నాడు భారత ప్రజకెల్ల వేకువయ్యె
నేడు కక్షిప్రశస్వార్థాల నీడ చేర
చూడబడుచున్నయ్యె, తలపగా దౌర్భాగ్యమయ్యె!

ఏమి చట్టాలదెత్తువో, నెంతలోన
మార్పుచేతువో, ప్రజలు యున్మత్తులవగ
దేశమభివృద్ధి నొందెటి తీరుగనిన
దెబ్బపై దెబ్బతీతు విదేమిటింత?

సమ్మెలొకప్రక్క పేరావులమ్మలింప
ప్రకృతి బడివంటి వ్యవసాయ పాలనమ్ము
విధుల నిర్లక్షి యుద్యోగవృత్తిపోల్కి
సాగి, పోగానె యీ వ్యవసాయమెల్ల?

ఎందుకీరీతి నీగాంతు నిట్టు నీవె
నులుముకొని దేశపాలన మలవుతివ్వ
వద్దు; వాస్తవమెరిగిన ప్రముఖమతుల
పాలనమ్మున బడయుమా ప్రజలరక్తి!

—ఊరుబిండి

చేదు నిజాలు
ల్యాండు సీలింగుబిల్లు
తో క్రయవిక్రయాలు గిల్లు
సుష్టుగా బొంబేస్తున్న రిజిష్టు
రాఫీసు వరండా జీవులవని
—అంతకితో చెల్లు
చెందవలసిన వారి జీవిత
తదనంతరం అస్థిపొందాలని
పేదవారి పెన్నిధి ఉల్లాసోషలిజం
ఆవేశంలో వ్రాసిన అన్‌రిజిస్టర్డు బిల్లు
వీకర్ సెక్షన్సు సముద్ధరణకు
భీకరోపన్యాసాలు, వేదికలవయి.
తాండవిస్తున్న కరువుకాటకాలు
కలవారి దృష్టిలో బూటకాలు.
యజ్ఞయాగాల్ను విజ్ఞానమార్గాల్ను
వమ్ముచేశాడు; వరుణదేవుడు
దివినుండి భువికి దిగనంటాడు.
—ప్వావర్టీ పోతుందని
దిగులువడి తాకాలు తీసి
శ్రీమంతులు, మహారాజులు;
అప్పుపుట్టక పొట్టనిండక
అలమటించే ఉల్లాడే
అనంతకోటి దౌర్భాగ్యులు
—దరిద్రనారాయణులు.
ఆచరణ సాధ్యంకాని
ఆర్భాటాలు ఆదర్శాలు
మన సమాజ ప్రగతికి
సమర్థతకు నిదర్శనాలు
సహాయం చేయాలని
సాన బూతివున్నా
మా బొక్కసంఖాళీ మీ
ఖాతాలో నిల్వనున్నా
ఆ.వారు మన కష్టాడియన్సు.
ఏంచేస్తాం? ఏం జరుగుతుందో
చూస్తాం; మనమంతా
హెల్ప్‌లెస్ ఆడియన్సు.

—జి. ఆర్. వేపకొమ్మ

——

రైతులోకం
(4వ పేజీకొరవ)

క్రితం డాక్టర్ డి. జె. చంద్రపాల్, శ్రీ కె. మహాదేవగుప్త వ్రాసిన వ్యాసం చదివి చాలామంది రైతులు ఆ మందులు ఎక్కడ దొరకుతాయో తెలియజేయవలసిందిగా మాకు జాబులు వ్రాస్తున్నారు.

ఆ మందులు ఎక్కడ దొరకుతాయి, వాటి ఖరీదులు శ్రీ మహాదేవగుప్త మాకు తెలియచేశారు. ఆ వివరాలు దిగువ యిస్తున్నాము.

(1) 80శాతం సోడియం మెసార్జ్ ఆఫ్ 2, 4-D-లీటరు 1 కెజి రు 17 లు. దొరకు చోటు - అమ్‌కెమెక్స్ ఇండియా లి, 378, నేతాజీ సుభాస్‌చంద్రబోస్ రోడ్, పి. బి. నెం 2034, మద్రాసు-1.

(2) టవపాన్-వెల 1 కె జి రు 22 లు. రాలీస్ ఇండియా లి., 1-7-293/2, మహాత్మాగాంధీ రోడ్, పి బి నెం. 1542, సికింద్రాబాద్‌కు వ్రాయండి.

(3) స్టామ్ - 5-34; టోక్. ఇ. 25- వెల లీటరు రు 21 లు. దొరకు చోటు - ది సైంటిఫిక్ ఫెర్టిలైజర్స్ కంపెనీ ప్రైవేటు లి, 447/1 మంగళగిరిరోడ్డు, గుంటూరు-1.

(4) రోగ - వెల లీటరు రు 21 లు. మోన్సమెంటో కెమికల్స్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రైవేటు లి, 310-311 లింగిచెట్టివీధి, మద్రాసు-1 లో దొరకుతుంది.

——

ప్రశ్నోత్తరావళి
(9వ పేజీకొరవ)

★ కాబిడీ ప్రాక్ వరకూ బాగుంది. హీరో హీరోయిన్లదరూ ఫూర్. అంతకూ బాగుందన్న 'సౌకరబ్నలిస్టు' ఎవరు?

ఎం. డి. ఖాదర్‌హుస్సేన్ కావలి

హీరోకు కాల్‌షీట్లు కోసమిచ్చే డబ్బు కాకుండా అతనికయ్యే హైటర్చులు, అతని కారు పెట్రోలు ఖర్చులు వగైరాలెన్నో భరిస్తుంటారు నిర్మాతలు. అతిథులుగా షూటింగు చూడ్డానికి వచ్చే అతి మాన సంఘ సభ్యుల ఖర్చుకూడా భరిస్తుంటారు. అన్యాయంకదా?

* అతిధులను ఆదరించడం మన సంప్రదాయంకదా! అయ్యేఖర్చులో ఆశాస్త దానికి జడవడంతేంటి?

ఎస్. సాయిలక్ష్మి కావలి

'బుల్లెమ్మ-బుల్లోడు' లో చలం విజయనిర్మలను తరుముకుంటున్నప్పుడు వున్నట్టుండి ఆమె మాయమౌతుంది. సాంఘికల్లో అదెలాసాధ్యం?

* మాయమైందని ఆ పాత్ర భ్రమిస్తుంది అంతే.

ఎస్. నరసింహం జలదంకి

రాబోవాల 'శ్రీకృష్ణాంజనేయయుద్ధం'కు ముందు ఎందులోనైనా ఆంజనేయుడుగా నటించాడా?

* తొలిసారిగా 'శ్రీ రామాంజనేయ యుద్ధం' లో అంజనేయ పాత్రధారుడు.

ఎం. మునిరత్నం గూడూరు

కృష్ణ తొలిచిత్రం, పేరుతెచ్చిన చిత్రం ఏది?

★ తొలిసారిగా తెరమీద కనిపించింది 'పదండిముందుకు' లో. పేరుతెచ్చింది 'మోసగాళ్ళకు మోసగాడు'.

ఎ. మధుసూదనరెడ్డి అల్లీపురం

'జీవనతరంగాలు' సంభాషణలు నవలలోనివి అలాగే వుంచుతారా, లేక మారుస్తారా?

★ చాలావరకూ మారుస్తారు.

పి. పూర్ణచంద్రరావు నెల్లూరు

'రాజా-పేద' లో నటించిన సుధాకర్ యిప్పుడు సినిమాల్లో కనిపించడంలేదు. కారణం?

★ బాలతారలతో వచ్చినచిక్కే అది చిన్నప్పుడు బాగుంటారు, పెరిగేకొద్దీ ముఖం రూపురేఖలు మారిపోతాయి. సుధాకర్ విషయమూ అంతే అయింది.

——

శివారెడ్డి పద్యాలు

గొలగమూడి అవ్వ

గొలగమూడి అవ్వ మోరారిషోరాన్ని
చదివ పత్రికల్లో, దాని దెబ్బ
బయటపడ్డ దెట్లా భగవత్పాయమ్మ
లేకపోతె తిరిగి లేవగలద?

జగతిలోన తాను జన్మించదమెత్తి
అడగూడకయ్యె, అవ్వగాని
గువ్వగాని యింట్లో గూట్లో వుండాల్సింది
కాలు బయటపెడితె కలిసిరాదు

రాదు బయటపెట్ట రాడీసె, షోదానె,
పోకిరోళ్లు వచ్చి షోకిలానె
కబడి నేనుగూడ కల్లాట్లుండ్లోన్లో
యొవ్వ నలా, వట్టా క్రొవ్వు మదము

ముసలి దొన్నయైన ముండైన రండైన
కాంత యెట్టిదైన కట్టొండితె
పూరుకోదు మనసు పురాతలాగుర్ది!
ప్రాకులాడుతుంది పాడుబుద్ధి!

దారిపొంతగువాళ్ళె దానోళ్ళె నెల్లూరు
వస్తుఃలో పేదపావ రేటు
ముట్టుకోకతమ్ము! ముసలోళ్ళ ముతకోళ్ళ
పాలిపోయిన అస్తిపంజరాల్ని!

పోలిసోళ్ళనట్టె పోటెక్కుదీసేసి
పట్టిరూట, అవ్వ! గట్టుగుండు,
రాసి పత్రికోళ్ళు రచ్చకెక్కిస్తారు
వున్న పరువుకాస్త వూడగొట్టి.

అదిగెదిక్కులేదు, అండదండల్లేవు
వాడ్చెడింది జిల్ల వచ్చినచ్చి,
మెత్తగుంటెకాదు పెత్తమ్మె అడించు
కళ్ళవెనుక పెట్టు కలెదుకేకు!

ఆచార్య రంగ

వీను జాడదంల యీమధ్య పేపర్లు
చదవడంల పైము దాలడంల,
కలిసినావలేద కాంగ్రేసుగోవాయి?
చేరినావలేఁ? చెప్పరంగ!

'అదికానె తమకు అనాది చెప్పాను
మనవిజేసినాను మాతృసంస్థ
కాంగిరేసు, యేటో, కలమేలుకున్నావు'
యిన్నదేను, రంగ? తప్పుగాదు!

స్వతంత్రపార్టి యనేది పెట్టేసి
ఏమిలేదు దాంతో పీకుగాదు,
ఎంతబోడుగూడ యెగిరిగంతేస్తాడు
రంగ! పైముకలిసిరానివేళ.

పాలకులుగ రాజ్యపరిపాలనము సేయ
దగిన మేటిమగలు త్యాగధనులు
పెద్దపెద్దతలలు పెకదారిదొన్కాయి
మునుపు అదిఁల్లో మనుగుమార్చి!

అదికకాలమునని అదినేవాతావు,
యిందిరమ్మ అత్మలధువొద్ది
రైతు కాస్తకాస్త రకమ్ముబెడతాడు
తిరిగి రంగ! వెత్తె పెరగతాడు.

ఆర్. ఎల్. రెడ్డి

పచ్చు కాకపోతె ప్రాణాలకొస్తుంది,
చెయ్యిరాదు భిక్షమెయ్యబోతె,
కనకలాసుపత్రికై నీవు పదివేలు
చేటిచ్చినావు, చెక్కరాసి!

బ్రాంచిషాపుపెడితె, బెస్కో కమ్మెస్తె,
అప్పునప్పులిస్తె అంతకంత,
అనువతి కున్నకానుల్లు వెచ్చిస్తె
ధన్యుడిస్తె తిరిగి దమ్మిడాదు.

40 ఏళ్లనాటి 'జమీన్‌రైతు'లో (3వ పేజీకొరవ)

అంతమే దీని ప్రబాల్యమునకు ప్రత్యక్ష నిదర్శనము. తమపక్షము వహించగల వారు జమీందారులకు దొరకక, తమ ఉద్యమమునకు ధనికుల అండ లేనందున లే ఈ పక్ష నిర్మాణభాగములు. జమీందారుల డబ్బుచే పోషింపబడుచు, వారి బలగమును నమ్ముకొనియున్న జస్టిసు వర్గము రైతు యోగక్షేమము నెట్లు అరయగలదు? అరేండ్ల పాలనము దేశమునకు మేలు గూర్చజాలకపోయినను అరిష్టమును మాత్రము గూర్చగలిగినది స్వర్గీయులు పానగల్లు ప్రభువు జస్టిసు పక్షము పేర జమీదారుల— అందు ముఖ్యముగ వెలమ దొరల రెచ్చగొట్టి పోయినారు. అ ఫలిత ముగ భోక్తలగు జమీందార్లు భోజ్యమగు రైతుకు శాసనసభలలో ప్రాతినిధ్యము వహించుట అయినది తరువాత నభలో ప్రవేశించి యీ రాజాలు మంత్రులనిపించుటకు విశ్వప్రయత్నములు గావించుచున్నారు. నిన్న ఏర్పడబడిన ఎలక్షన్ సంఘమునందుగూడ బొబ్బిలి రాజా, వేంకటగిరి కుమారరాజా గారలు సభ్యులగుటచే ఎంతవరకు యీపక్షము ప్రబలుపాటు వడునో సువ్యక్తమగుచున్నది. పలుకుబడిగలిగిన జమీందారులను పోటీ చేయించి వారి సహాయముచే ఇతర జాతీయ పక్షములకు మంత్రివర్గమును దొటులేక చేయు యత్నించుటో యీ బహద్దూరులందరూ భగ్నమనోరథులయ్యెదరు.

జస్టిసు కార్యనిర్వాహకము వర్గము వారు కాడి క్రిందటనాడమును కలుగజేసిన 'బ్రాహ్మణ పవేశము' పైగల అంక్షను తీసి వేసిరి. బ్రిటీషుసామ్రాజ్యాంతర్గత స్వరాజ్య సంపాదనము పక్ష ఆదర్శమనిరి. సైమను తిడుటగూడ రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమే చాలునని ఉద్ఘోషించిరి వీరు యిన్నిమెట్లు పైకెక్కుట బోధ్యముగ నున్నది. ఇది ఎలెక్షన్ వ్యూహమని స్ఫురించుకోటాలని వారు చందనకొనియెదము. ఇంత గ్రంథము తర్వాత బ్రాహ్మణులు యిందు చేరుటగాని వీరు చేర్చుకొనటగాని, ఇరువాగుల వారికి గౌరవప్రదము గాకుండుటేగాక ఆత్మహత్యా కల్పము.

మేము కాంగ్రెసు వారు శాసన బహిష్కార సూత్రమునకు విముఖులము. చూడుకు వారి స్థానములలో కలలోగూడ అనుకొనని వారు గౌరవనీయులై ఎట్లు ప్రజాభిప్రాయమును కొల్లగొట్టుచున్నారు. రానున్న ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు నీతి నవలంబించదో జమీందార్ల పక్షమగు జస్టిసు వర్గము అధికారమునకు వచ్చిన రైతు స్థితి అందు ముఖ్యముగ ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు సవరణకు రానుండ జమీందారీరైతుల స్థితి ఏమికావలయును? కావున రైతులు తమ నోటిమాటను పలుకగలిగిన వారిని, జస్టిసు కానివారిని శాసనసభలకు బంపుట ప్రధాన కర్తవ్యము.

ఇప్పటి మంత్రి వర్గమువారు జస్టిసు వారు క్రొత్తగా చేసిన పదముల యందలి మార్పుచేతనే మగ్నులై ఈ పక్షమున చేర మని నిర్ణయించుకొనుట రాష్ట్రమునకంత టికిం మోదప్రదాంశము. కాంగ్రెసుస్థానే జాతీయపక్షమొకటి ఏర్పడుట నిశ్చయము. జాతీయపక్షము వారు డొమినియన్ స్టేటును గోరుచు తమ ఆదర్శముల ఇంతకుముందే ప్రకటించియున్నారు. సత్యాగ్రహమునకు విముఖులగు వారందరూ యీ మారు సభలో ప్రవేశించి యీ పక్షమున చేరుట తథ్యము. మంత్రి వర్గము వారు యిందు చేరిరి. జాతీయ భావ విరోధకుల స్థానభ్రష్టులచేయుట సుకరము. ఇట్టి వారిని సభలో ప్రవేశింపజేయనీకుండుట ఓటర్ల పవిత్రధర్మము."

కరువు కథలు
(8 వ పేజీకొరవ)

ముంగమూరు

మంచినీటికి చాల ఇబ్బందిగావుంది. గ్రామమధ్యలో వుండే 6 ఎకరాల గొలవు ఎండిపోయింది. ఆ చెరువులో ఈమధ్య బాగోతంకూడా ప్రదర్శించారు. 40 ఏళ్ల క్రితం అది ఎండిపోలేదని పెద్దవాళ్ళు చెప్తున్నారు. దీనిబట్టే నీటిఎద్దడి ఎంత తీవ్రంగా వుండేది అర్థం చేసుకోవచ్చు. అధికార్లు అలస్యం చేయకుండా మాకు నీటి వసతి చూపించాలి.

—డి. భాస్కరరావుగుప్త

హరిజనులకు బావిలేదు

కావలి తాలూకాలో ఒక్కబస్ సౌకర్యం తప్ప, ఇంకే సౌకర్యమూ లేని కుగ్రామం ఆదిమూర్తిపురం. ఎన్నికలలో ప్రభుత్వమూ నిరాదరించిన వాడమూల గ్రామం మాది. అయినా రేళ్ళుగా పంటలులేక రైతులు చితికిపోయారు. పత్తరాది రైతులు కొందరు వచ్చి దొంపాటు వేసి లక్షలు నష్టపడి అస్తులు ధారపోసుకొని పోతున్నారు. గ్రాగడానికి నీళ్ళుకూడా లేవు. హరిజన, అరుంధతీయ పాలాల్లోకూడా బావులులేవు. వారి బాధ దేముడికెరుక! హరిజనులు అనుమాసాల నుండి బ్లాకు ఆఫీసు చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు చేసినా, బావి సంపాయించుకోలేకపోయారు. రాజకీయవాదుల ఎలక్షన్ వాగ్దానం గాలిలో పోయింది!

రైతులకు దీర్ఘకాలిక అప్పులిచ్చి సేవనేత్రాలి. పేదవారికి పనులు కల్పించాలి. హరిజనులకు బావి త్రవ్వించాలి చౌకడిపోలద్వారా బియ్యం సరఫరాచేయాలి.

—బి. బి. రమణయ్య

★ ★ ★

వలసపోయినవారు తిరిగి వస్తున్నారు. వస్తులతో, నీటి కరువుతో అలమటిస్తున్నారు. నోరులేని పశువులు శల్యాలయ్యాయి. చెరువులు మరమ్మత్తు చేసి పనులు కల్పించాలి. చౌకడిపోల ద్వారా బియ్యం అమ్మించాలి.

— బి. సుబ్బారాయుడు

గడ్డి అప్పులిప్పించాలి!

కొండాపురం ఫిర్కాలో 11 పంచాయతీలున్నాయి; 30 వేల జనాభా; 15 వేల పశుసంతతి. వర్షాలు కనీస సదిమాసాలై ది. కొన్ని గ్రామాల్లో ప్రజలు వెళ్ళిపోవలసి వచ్చేరుకాని, ఎండిపోయింది. త్రాగుటకు నీళ్ళులేవు. వలన పోవలసిన దుర్భర పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. కరువుపనులు కల్పించి; గడ్డి అప్పులు ఇప్పించి ప్రజలను కాపాడాలి!

—పోలినేని మాలకొండయ్య
(సర్పంచ్-కొండాపురం)

అన్నిప్రాంతాలూ ఒక్కటే!

ఈ సంవత్సరం దెల్టా, మెట్ట తారతమ్యంలేదు. ప్రకృతి అందరినీ సమదృష్టితోనే చూడింది! సముద్రానికి అరమైలు దూరానవుండే కొరుటూరులో కూడా బావుల్లో నీరు యింకిపోయి ప్రజలు వతమతమైపోతున్నారంటే ఏమనాలి? గొట్టపు బావుల్లో కూడా నీరు పూర్తిగా నిల్చిపోయింది. నార్లు ఎండిపోయినవి. మొలగొలుకు నార్లుకూడా ఎండిపోయాయి. నంబరువేసుకున్న చిన్నరైతులు పశువులను తోలి మేపుకొంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం మొలగొలుకు ఆశవున్నట్టులేదు!

—ఎ. శ్రీరాములు

చెరువు మరమ్మత్తు చేయాలి- చౌకడిపో కావాలి!

అన్నంపేట నెల్లూరు తాలూకాలో నాగాదెల్లా గ్రామం. వర్షాలులేక, పనులులేక పీడప్రజలు అల్లాడుతున్నారు మా గ్రామం పెద్ద చెరువు అబందర్ స్థితిలో వుంది. కరువు పనుల క్రింద దాన్ని బాగుచేయించాలని ప్రార్థిస్తున్నాము. మా గ్రామంలో ఒక చౌకడిపో పెట్టవలసిందిగా కలెక్టరుగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

— మునసూరు నారపరెడ్డి
(సర్పంచ్)

పల్లెలు
(5 వ పేజీకొరవ)

మొక్కుబళ్ళు చెల్లిస్తున్నారు. సాష్టాంగ దండప్రమాణాలు ఆచరిస్తున్నారు నరే, రాయికన్న కనిపిస్తే దేవుడు దెయ్యమని దణ్ణాలు పెట్టడం మనకాచారమేగదా! మన్నూరులో పీరిలెట్టు వేపదానికి ఆ వేప చెట్టు అర్థమైతే కొందరు నరికేయాలన్నారు; మరికొందరు అది జండా మాను, నరకడానికి వీల్లేదన్నారు. చివరికి చెట్టు నరకడం విరమించుకోబడింది. గతనెల 3 తేది ఒక అబ్బాయి ఆ చెట్టు అనుగుదీని పరుకొని చదువుకొంటుంటే వెనుక మెత్తగా తగిలిందట. తిరిగిచూడగా చెట్టుమొదట్లో 2 అంగుళాల పొడవున వెంట్రుకలు కనిపించాయట ఇంకొక గ్రామస్తుడు ఆ వెంట్రుకలున్న చెరడుకాస్త పూడచెరికాడని, అది ఇప్పుడు బయటపులో ఒక మస్జిదుల యిట్లో వుందని, దాని వెంట్రుకలకూడా రోజు రోజుకూ పెరుగుతున్నాయని అనుకొంటున్నారు. చెట్టు కున్న వెంట్రుకలకూడా దినదిన ప్రవర్ధమానమౌతూ 2 నుండి 5 అంగుళాలదాకా పెరిగాయనీ, రంగు బూడిద నుండి నలుపుగా మారిందని చెప్పకొంటున్నారు. ఇంకా అనేక కథలు గిథలు అనుబంధంగా పుట్టుకొచ్చి ప్రచారంలో కి తేబడ్డాయనుకోండి; అది సహజమేకదా! ఆ చెట్టు పయన్ను పండేళ్ళకుపైనే వుండొచ్చునట.

వృక్షశాస్త్రజ్ఞులైనరైనా వెంటనే పరిశీలించి దాని రహస్యమేమిటో వెల్లడి చేయకపోతే, ఆ పవిత్ర కేశాలమట్టా మూఢ విశ్వాసాలు యింకా దట్టంగా అల్లుకుపోయేట్టున్నాయి. చివరికి వాటి ఆధారంగా ఒకరిద్దరు స్వాములోరు వెలసినా ఆశ్చర్యం లేదు!

మరొక అగ్నిప్రమాదం

కావలితాలూకా నాగసముద్రంలో ఆటీవల అగ్నిప్రమాదం సంభవించి 15 యిళ్లు కాలిపోయాయి. కావలితాసిల్దారు గత 19 తేదీ ఆ పరిసరాలు ఒక్కొక్కరు తలా పంచరూపాయలు పంపిణి చేసారు.

ఇచ్ఛ లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ సంఘం

ఇప్పి సముద్రరాజా శ్రీ మేదారి అనారహం క్రమంది ఏర్పరు గోపాలకృష్ణ లిఫ్ట్ యిరిగేషన సహకార సంఘాన్ని ఒక పాటుకుతెర్చారు సంఘ సభ్యులు 74 మంది; లిఫ్ట్ క్రింద ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిన పొలం 153 ఎకరాలు. కనిగిరి రిజర్వాయరు తూర్పు కాల్వనుండి కరెంటు సహాయంతో నీరుతోడి, యీ పొలాలకు పారుదేయాల్సి వుంది. మొన్న మేదారి అధ్యక్షతన జరిగిన సంఘ సమావేశంలో రామిరెడ్డి కన్నయ్య అధ్యక్షుడుగా, బాగుట పెంచలయ్య ఉపాధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయ్యారు నీటి పారుదల, కాల్వ త్రవ్వకం, కరెంటు సప్లయ్ వగైరా విషయాల్లో ప్రభుత్వ సహాయాన్ని అర్థిస్తూ తీర్మానించారు కలెక్టరుగారుకూడా యిటీవల యీ క్షేత్రాన్ని చూడారు.

సూళ్ళూరుపేట తారస

—సినిమా తారపేరుకాదు; తాలూకా రచయితల సమాఖ్య పొడిఅక్షరాల ముద్దుపేరు-సూళ్ళూరుపేట రచయితలు పెట్టుకున్నారు. వారిటీవల డాక్టరు బి రామమూర్తి గారి అధ్యక్షతన సమావేశమై 'తారస'ను పుట్టించారు అధ్యక్షుడుగా మహంకాళి బలరామయ్య, కార్యదర్శిగా అర్. ఎం. అంజనేయులు, కార్యవర్గసభ్యులుగా వి. రాజగోపాలరావు, కె బి. రామనాదార్య, సి. వి నారాయణరావు, బి. బి. బాలకృష్ణ మూర్తి, ఎం. త్రియంబకరావు ఎన్నికయ్యారు. త్వరలో మహాసభలు జరుపు తారట

దరిశి డి॥ ము॥ కోర్టులో
Bapatla Sc. No. 13 of 64
E. P. No, 95 of 71

కరిచేటి వెంకటేశ్వర్లు వరం రెప్రజెంటెడ్ బై పార్టనరు కరిచేటి సుబ్బారావు—వాది
గడ్డం కృష్ణమూర్తి —ప్రతివాది

ఈ నెలబున ప్రతివాది తాలూకు షెడ్యూలుదాఖలా అస్తిని 26-9-72 తేది పగలు 10 గంటలకు కోర్టువారియొక్క వేలంవేయబడును. కొనదలచినవారు వచ్చి పాటలపెట్టుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు: ఒంగోలు జిల్లా దరిశి తాలూకాలోచేరిన మారెళ్ళ పంచాయతి ఏరియాలో మారెళ్ళ గ్రామంలో-

1. నె 186 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నెం. 329/3 యు 1-83 ట్లు శిస్తు రు. 2-21 గల మెరకకు హద్దులు: [తూ] సుంకర నారపరెడ్డి భార్య సుబ్బమ్మ చేను [ద] తమ్మినేం హనుమయ్య వగైరాల చేను [ప] పెదరాలిపాడు పొలిమేర దొంక [ఉ] చుండి వెంకటకృష్ణారెడ్డి చేను యీ లోని య 1-83 ట్లు హె 0.741 సర్కారుపాట రూ. 1600.

2. నె 186 పట్టాదాఖలా సర్వే నెం. 446/17 యు 0-50 ట్లు శిస్తు రూ. 0-61లు కల మెరకకు హద్దులు: [తూ-ద] గడ్డం కృష్ణమూర్తి భూమి [ప-ఉ] పోర్ల రామయ్య భార్య సీతమ్మ చేను యీలోని 0-50 ట్లు హె. 0.202 సర్కారుపాట రూ. 400 లు.

3. 186 పట్టాదాఖలా సర్వే నెం. 427/1 య 0-43 ట్లు శిస్తు రు 5-26 లు గల మాగాణి భూమికి హద్దులు: [తూ] దిరిశాల వెంకటరంగారెడ్డి మాగిలి కొంతవరకు శ్రీ మల్లేశ్వరస్వామివారి మాగిలి [ద] కచెర్ల వెంకట్రామయ్య మాగిలి కొంతవరకు పట్టా శంభారెడ్డి భార్య మహాలక్ష్మమ్మ మాగిలి [ప] పాశం వెంకటేశ్వర్లు మాగిలి కొంతవరకు, గునుపూడి నరసయ్య కుమారుడు వెంకటేశ్వర్లు మాగిలి [ఉ] గర్లపాటి గురివిరెడ్డి మాగిలి కొంతవరకు, వాకా సుబ్బారెడ్డి భార్య కనకమ్మ మాగిలి యీలోని య 0.43 ట్లు హె 0.174 సర్కారుపాట రూ. 2500

4. 186 పట్టాదాఖలా సర్వే నె 442/13 య 0-17 ట్లు శిస్తు రూ 2 08 గల మాగిలికి హద్దులు: [తూ] మారెళ్ళ అంకంరాజు కుమార్తు పిచ్చమ్మ, కచెర్ల వెంకట్రామయ్య వగైరాల మాగిలి [ద] పల్ల రెడ్డి వెంకటరెడ్డి. చుండి పిచ్చిరెడ్డి భార్య కనకమ్మ పల్లరెడ్డి వెంకటరెడ్డి వగైరాల మాగిలి [ప] సుంకర కోటిరెడ్డి భార్య నారాయణమ్మ మాగిలి [ఉ] సుంకర కోటిరెడ్డి తండ్రి పుల్లారెడ్డి మాగిలి యీలోని 0-17 ట్లు హె 0.069 సర్కారుపాటరూ. 500 లు

5. నె 163 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నెం. 439/14 యు0-09 ట్లు శిస్తు రు 1-10 లు గల మాగిలికి హద్దులు: [తూ] సుంకర పుల్లారెడ్డి కుమార్తు కోటిరెడ్డి మాగిలి [ద] పాశం వెంకటేశ్వర్లు మాగిలి [ప] కొణిదెన శ్రీరాములు, కొణిదెన నారాయణస్వామి వగైరాల మాగిలి [ఉ] పట్టా శరభారెడ్డి భార్య మహాలక్ష్మమ్మ మాగిలి యీలోని 0-09 ట్లు హె. 0 036 సర్కారుపాట రూ. 250 లు.

6. నె 163 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నెం.427/15 యు0-19ట్లు శిస్తురు 2-33లు మాగిలికి హద్దులు: [తూ] మల్లేశ్వరస్వామి వారి మాగిలికొంతవరకు, దగ్గిరెడ్డి వెంకటస్వామి మాగిలి [ద] దిరిశాల వెంకటరంగారెడ్డి మాగిలి [ప] పట్టా శరభారెడ్డి భార్య మహాలక్ష్మి మాగిలి కొంతవరకు, రెడ్డి పానకాలరెడ్డి భార్య పిచ్చమ్మ మాగిలి [ఉ] కంచెర్ల వెంకట్రామయ్య మాగిలి ఈ లోని 0-19 ట్లు సర్కారుపాట రూ 900.

7. నెం. 163 పట్టాదాఖలా సర్వే నెం. 205/1 య 2-29 ట్లు శిస్తు రూ 4-49లో గల మెరకభూమికి హద్దులు: [తూ] కొల్లి శేషాద్రి చేను కొంతవరకు బత్తుల చినరామానుజం చేను [ద] గార్లపాటి పేరయ్య చేను [ప] గార్లపాటి లక్ష్మీనారాయణ చేను. [ఉ] నోర్ల కోటయ్య కుమారుడు వెంకయ్య చేను కొంతవరకు, నోర్ల కోటయ్య కుమార్తె బ్రహ్మయ్య, వెంకయ్య వగైరాలచేను యీలోని య 2-29 ట్లు హె 0.926 సర్కారుపాట రూ. 1300

దుత్తలూరు శ్రీరామమూర్తి అడ్వకేటు

మాటకచేరి (5వ పేజీకొరవ)

రోజుల్లో కవిత్వం వ్రాయటానికి మొదలు పెట్టి, భావనాలోకాల్లో కనుపడీ కనుపడక అందీ అందక భావకవుల హృదయాలలో భయనివేదనల రగిలించిన ఆత్మాశ్రయ ప్రేయసి కోసం ప్రణయ విపంచికలు మీటి, భావ గీతాలాలపించాను.

ఇంతలో కవికోకిల దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారి పరిచయభాగ్యం కలిగింది. వారి కవితానందనంలో నా కవితాలతను తీర్చి దిద్దుకుని, ప్రణయకవిత్వంలోనుంచి ప్రకృతి కవిత్వంలోనికి మారాను.

అప్పుడే మహాకవి శ్రీశ్రీగారి మరో ప్రపంచపు ఝంఝూమారుతము హోరెత్తి పోతున్నది.

"దిగిరాను దిగిరాను దివినుండి భువికి" అని మారాము పెట్టుచున్న కృష్ణశాస్త్రిగారి ప్రణయ కవితాంశము అమావాస్య రాత్రి కారుమబ్బుల మాటుకు పోతున్నది.

"దగాపడిన తమ్ములార
మీకోసం కలంపట్టి
ఆకాశపు దారులంట
అడావుడిగ వెళిపోయే
అరుమకొంటు వెళిపోయే
జగన్నాథ రథచక్రాల్
రథచక్ర ప్రళయఘోష
భూమార్గం పట్టిస్తా"

అని శ్రీశ్రీ నవకంఠం ప్రళయఘోష వినిపిస్తున్నది. భావకవుల ప్రియురాలి పిలుపులో సుసుమై, సుమదళమై, మకరంద బిందువై పోయిన తెనుగుభాష శ్రీశ్రీగారి ప్రచండ వేగంలో ప్రళయరుద్రుని చేతిలోని త్రిశూలమై, మహిషాసురమర్దని చేతిలోని ఖడ్గమై, తళతళలాడిపోయింది. భావాలు వేగంలో పరుగులెత్తినవి. నరాలలోని రక్తమంతా లావాయై తుకతుకలాడిపోయింది. పాతంతా బ్రద్దలై కూలిపోతున్న భయంకరశబ్దాలు వినిపించినవి.

మరోప్రపంచపు జలపాత ధ్వనులలో అగ్నిధావుటా ధగధగలు ఊగేలుమన్నది. నెత్తురుమండే శక్తులునిండే యువకుల హృదయాలన్నీ అగ్గికావుటా ధగధగల్లోకి, జలపాతాల వేగంలోకి ప్రవహించినవి.

ఆ వేగంలో వెనక్కుతిరిగి చూడడానికి, కడకు నిలిచి ఊపిరి పీల్చుకోవడానికి స్థిమితమేది? అంతే, యిక వెనుదిరగలేదు. ముందుకుపోలేదు. జగన్నాథ రథం రాజకీయ సిద్ధాంతపు ఎడారి యిసుకలో కూరుకుని పోయింది. ఆకలి, చీకటి, ఒకటే పాట; ఒకేరోదన; పదాలతో సర్కసు. ఆ ఎడారిలో దిక్కుతోచాలింకి ఎండినహృదయాలతో కన్నులకు గ్లిజరైను పూసుకొని యేడ్చారు. ప్రతి యేడ్పుకొనలో అదిగో అరుణోదయం అని వద్ధతిగా కేకలు పెట్టేవారు.

పాతలోనుంచి తెగతెంపులు చేసుకొని బయ........"

అంతవరకేవుంది ఆ తర్వాత కాయితాలు దొరకలేదు.

★ ★ ★

నేటి పిశ్చకితం, నూనూగు మీసాల వయస్సులో నారపరెడ్డి రైతు సభావేదికల మీద ఉత్తేజకరంగా పద్యాలు చదివిన దాఖలాలు అనాటి 'జమీన్‌రైతు' లో దొరికాయి. 10-12-1934 న కోవూరులో జరిగిన నెల్లూరు జిల్లా రైతు మహాసభలో నారపరెడ్డి తన తొలిపద్యాలు చదివితే 'జమీన్‌రైతు' ఆయన్ను 'శతకవి' అని అభినందించింది. 28-12-1934 టి నాటి 'జమీన్‌రైతు' లో ఆ పద్యాలు 'రైతు నిర్వేదము' అనే శీర్షికతో అచ్చయ్యాయి. ఈ నాటి పరిస్థితులకు, రైతుల దుస్థితికి ఆ పద్యాలు అప్పటంగా సరిపోతున్నాయి. వాటిలో కొన్నిపద్యాలు యథాతథంగా ఉటంకిస్తాను, చూడండి-

"కాలాన వర్షాలు కలుగకుండుటచేత
సురమైన పైరుల శోకమొకటి
అన్నిరీతుల క్రుంగి అలసటించెడు నీకు
తుదిలేని పన్నుల దుఃఖమొకటి
ఆర్థిక దుస్థితి నల్లాడునీకు నం
పన్నులచే రుణ బాధలొకటి
అన్నియును చుట్టుముట్టి నిన్నకట నేడు
పీల్చి పిప్పిచేయుచునుండ వివశుడవయి
చేతమెల్లను క్రుంగగా రైతుబిడ్డ
దిక్కులరయుదు విని యెక్కటినమూలయ్య!
ఇంతటి కష్టముల్ బొరసి
యీగతి నిన్గలించుచున్న నా
వంతయు లక్ష్య పెట్టక న
దాకృపిజేసి దరిద్రభారముజా
వంతముతోడ ధీకొనుచు
గాథలజెందుచు నెన్నినాళ్లు యీ
వంతున జీవితంబు గడ
పందగు నక్కట యింకనైన నీ
చింతపథంబు మాని కడు
వేగమె మేల్కొను రైతుసోదరా!
అప్పడప్పుడు రైతులందరు గుమిగూడి
తమ కష్టనష్టాల దలపవలయు
దండియు సభలలో దమయభిప్రాయాలు
ఐకమత్యంబున నలరవలయు
రైతుల కష్టాల రాజుల కెరిగింప
మనలోని పెద్దల బనుపవలయు
ప్రభువులు మన్ననల్ పాలింపకుండిన
విసుగుతో మనపని వీడకెప్డు
తీవ్రకృషి సల్పిరేని యుత్తీర్ణులగుచు
దేశసౌభాగ్య సుఖప్రదీప్తులగుచు
విపులభాగ్యోన్నతిం జెంది విమలయశము
బొంది పెంపొందుడీ రైతు పుత్రులార!"

-ఈరోజు రైతుకివే బాధలు; ఈ నాటికీ రైతుసంఘాల ఆవశ్యకత అట్లానేవుంది. అందుకే నలభై ఏళ్ళనాటి నారపరెడ్డి పద్యాలు యీనాడూ రైతుకు, రైతుపరిస్థితులకూ సగ్గా సరిపోతున్నాయి.

★ ★ ★

మొన్న టీచర్సుడే ఉత్సవాల సంబరాల్లో ప్రతి స్కూల్లో-కాలేజిల్లో కూడా- విద్యార్థులకు బస్సుటిక్కెట్టు సైజులోవున్న టిక్కెట్టుముక్క లంటగట్టి పది పైసల నుండి వంద పైసలదాకా వసూలుచేశారు టీచర్లు. ఆ పనికిమాలిన టికెట్టుముక్కలమీద 'ఉపాధ్యాయ సంక్షేమ దినోత్సవం 1972, ఆంధ్రప్రదేశ్' అనిమాత్రం తెలుగులోనూ ఇంగ్లీషులోను వుంది. చిన్న తరగతుల్లో 10 పైసలు, మధ్యతరగతుల్లో 50 పైసలు, పైతరగతుల్లో 100 పైసలు వసూలుచేశారట. బలవంతంగాకూడా పిల్లకాయలనెత్తిన రుద్దారట. కొనకపోతే క్లాసుకు రానివ్వమని కొన్ని స్కూళ్ళలో బెదిరించినట్టు కూడా తెలిసింది. ఆ పనికిమాలిన టికెట్లు టీచర్సుడే వుత్సవాల్లో నాటకాలు, డాన్సులు చూడ్డానికి టికెట్టనికూడా కొందరు టీచర్లు పసిపిల్లకాయల్ను మభ్యపెట్టారట.

సరే- యింతకూ టికెట్టుద్వారా వసూలుచేసే మొత్తాల నేమిచేయబోతారయ్యా అని ఒక హెడ్మాస్టరునడిగితే ఉపాధ్యాయ సంక్షేమనిధి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 5 లక్షలు జమచేయాలనుకొన్నారని, అందులో నెల్లూరు జిల్లా కోటా యీటికెట్టుద్వారా ప్రోగుచేస్తున్నామని అన్నాడు. ఉపాధ్యాయ సంక్షేమనిధి ఏర్పర్చడం మంచిదే, కాదని ఎవరూ అనరు. కానీ అందుకొక పద్ధతంటూ లేదా? మూడురంగుల్లో వేయబడిన ఆకాయితాలకు తాలూకాకరారూలేదు. వాటిమీద వెలలేదు, చేవ్రాలులేదు, సీరియల్ నంబరూలేదు. ఎంతకు అమ్మారో, ఎన్ని అమ్మారో, అమ్మమని ఎవరు ఆథరైజ్ చేశారో- యివేమీ అంతుబట్టకుండావుంది. చేవ్రాలూలేక, నంబరూ గింబరూ లేకపోతే ఎంతో గోల్మాల్ జరగడానికి అవకాశముందికదా? ఎన్నో అనుమానాలకు ఆస్కారముందికదా? అసలు 'సంక్షేమనిధికోసం' అని ఆ టిక్కెట్టుమీద అచ్చువేస్తే వాళ్ళసొమ్మేంపోతుంది? ఆదేమాట ఒక విద్యాధికారిని ఈ కాలమిస్టు అడిగితే- 'అయ్యో, వందరూపాయలనోట్లు అచ్చు గుద్ది మోసకం చేసేస్తుంటేనే అడిగేవాళ్ళేదు. యిక అప్పరాల్ యీ పదిపైసలు టికెట్టు వస్తుందా చెప్పండి?' అని ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు. అది నిజమే కావొచ్చుగాని, టీచర్లచేత యీ పని చేయించడమంటుకూ ఏమీ బాగాలేదు. ఐతే పాపం టీచర్లుమాత్రం ఏంచేస్తారు? మహోన్నత పహించిన ప్రభుత్వమే యీ ఉత్తర్వులిచ్చిందట. అప్పటికీ కొందరు ఉపాధ్యాయులు 'ఏమొహం పెట్టుకొని యీ పసిపిల్లలకు వాటిని అంటగడ్తాం' అని తమ చేతికట్టు వదలగొట్టుకొన్నారు. నెల్లూరుజిల్లా కోటా లక్షదాకా వున్నట్టుంది. టి.వి. హైస్కూళ్ళలోనే ఐదారువేలు ఉపాధ్యాయదినోత్సవంనాటికే వసూలయ్యాయట. ఇక ప్రాథమిక పాఠశాలలు, ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలు, మునిసిపల్, ఎయిడెడ్ స్కూళ్ళ వగైరాలు బోలెడున్నాయి. లక్షగాకపోతే 60, 70 వేలైనా వసూలుకావొచ్చు. అందులో ఎంత చేర్తుదో, ఎంత జార్తుదో చెప్పలేము. అనవసరంగా అనుమానిస్తున్నామనుకోండి- ఆ పనికిమాలిన టికెట్టుముక్కలుచూస్తే ఎవరికైనా యీ అనుమానం కలగకమానదు.

కావలిలో మంత్రులు

(5వ పేజీ కొరవ)

కున్నాడుగాని ఎవరూ అంతటి సాహసం చేయలేదు. ఇక మూడేళ్ళలో రాష్ట్రంలో మంచినీటి కరువు అనేది ఎక్కడా లేకుండా చేస్తామని మంత్రిగారన్నారు. కావలి మంచినీటి పథకం మూడు నెలల్లోనే పూర్తిఅవుతుందని, అందుకు అధికారుల సమన్వయ కృషి అవసరమని అన్నారు.

ఒక మునిసిపాలిటీ నుండి మరొక మునిసిపాలిటీకి ట్రాన్స్‌ఫరు చేస్తామంటూ ప్రభుత్వం టీచర్ల మీద ప్రయోగించిన అస్త్రాన్ని ఉపసంహరించుకోవల్సిందిగా టౌన్‌టీచర్సు యూనియన్ చేసుకున్న విన్నపాన్ని మంత్రిగారు మెత్తగా త్రోసిపుచ్చారు. టీచర్లు రాజకీయాల్లో తలదూర్చుతున్నారు గనుకనే ఆ అస్త్రం ప్రయోగించాల్సి వచ్చిందని; కొన్ని స్కూళ్లలో ఇర్రిమేర కండువా వుంటుందికాని టీచరు ఉండుదొరకడని, కొన్నచోట్ల పరిపాలన చేస్కొలా, కమీషనర్లకు బదులు టీచర్లే కొనసాగిస్తున్నారని- అలాంటివారిమీదకు ఎక్కుపెట్టిన బాణమే యీ ఆర్డరని మంత్రిగారన్నారు.

సాయంకాలం మంత్రి హరిజనవాడలో రెండు మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళ భవనాలకు శంకుస్థాపన చేశారు. రేట్ పేయర్సు అసోసియేషన్‌వారు మంత్రిని కలుసుకొని టాక్స్ రివిజన్ను నిలుపుదల చెయ్యవలసిందని కోరారు కాని మంత్రి సుముఖత చూపినట్టులేదు.

• •

విద్యామంత్రి శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి ప్రకాశం శతజయంత్యుత్సవ సందర్భంగా 22 తేది కావలి కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగ్ కాలనీకి శంకుస్థాపనచేశారు. జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ ఆర్. పార్థసారథి అధ్యక్షతన పంచాయతి సమితివారు మంత్రిని సత్కరించారు. సమితిరాజా శ్రీ కలికి యానాదిరెడ్డి మంత్రికి స్వాగతం పల్కిన తర్వాత శ్రీ గొట్టిపాటి కొండపనాయుడు-జిల్లాలో దారిద్ర్య నిర్మూలనలో కలెక్టరు సాక్షాత్తు పార్థసారథి విజయం సాధించాలంటూ, కావలి నీటి కరువు విషయంలో కలెక్టరు కృషి శ్లాఘనీయంగా వుందన్నారు. జవహర్ భారతి లెక్చరరు శ్రీ ఎం. మాధవరావు, రఘుపతి, బాలకృష్ణయ్య గార్లు కూడా ప్రసంగించారు. కలెక్టరు పార్థసారథి యీ నెల 5 తేది ఉపాధ్యాయ దినోత్సవంలోగా (అయిపోయింది!) ప్రతి సమితిలోనూ ఇలాంటి టీచర్ల కాలనీలకు శంకుస్థాపనలు జరగాలన్నారు (కాలేదు!)

మంత్రిగారు ముందుగా కావలి మంచినీళ్ళ కరువు గురించి మాటవరసకు ప్రస్తావించి, తర్వాత టీచర్ల కాలనీ విషయంలో కలెక్టర్ను అభినందించి, ఈ పథకం రాష్ట్రమంతటికీ అదర్శప్రాయం కావాలని ఆశించారు.

టీచర్ల కాలనీ శంకుస్థాపనల్లో అన్యాయాలు, ఆశ్రిత పక్షపాతాలు జరిగి తీసుకొని, నిజంగా అర్హులైన వారికి మొండిచెయ్యి చూపుతున్నారని, ఆ సొసైటీ మెంబర్లు కాకపోయినంతమాత్రాన యిళ్ళ స్థలాలకు అనర్హులుగా ఎంచడం భావ్యం కాదని ఒక రిటైర్డ్ టీచరు ఆరోపణలు చేస్తూ ఆవేదన వెళ్ళబుస్తూ మా కొక సుదీర్ఘ లేఖ వ్రాశారు. ఇళ్ళ స్థలాల పంపకాల్లో ఏవో లోటుగులు సర్వసాధారణమై పోతున్నాయి. అలాంటివి ఏర్పడకుండా చూడుకోకూడదా కావలి టీచర్ల యూనియన్?

తర్వాత మంత్రి శ్రీరామమూర్తి జవహర్ భారతి ఆవరణంలో 'హబీస్ సెంటర్'కు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. సినిమాహాల్లో కాంగ్రెసు కార్యకర్తల సభ్యోధించి, ఎన్.టి.ఓ. ల ప్రకాశం శతజయంతిలోను, 23 ఉదయం మునిసిపల్ ఆఫీసు ఆవరణలో జరిగిన జయంత్యుత్సవాల్లోనూ పాల్గొన్నారు.

* * *

దేవాలయాలమంత్రి శ్రీ మూర్తిరాజు 21 తేది ఉదయం, మేగోరె, ఆర్ డి ఒ, కోవూరు సమితిరాజు వెంకట్రామరెడ్డి వెంటరాగా కొండబిట్రగుంటకు ప్రసన్న వెంకటేశ్వరస్వామి ఆలయ దర్శనార్థం వచ్చారు. కావలి సమితిరాజు యానాదిరెడ్డి మంత్రి బృందానికి ఎదురేగి స్వాగతం చెప్తే, పర్సన్ ఇన్‌చార్జ్ కోర్సుపాటి గోపాలరెడ్డి, దేవస్థానం మేనేజింగ్ ట్రస్టీ ఉప్పుటూరు వెంకటసుబ్బయ్య, సమితి సభ్యుడు కె. రామచంద్రారెడ్డి మంత్రిగారికి పూర్ణకుంభంతో ఆలయమర్యాదలన్నీ జరిపించి, దేవాలయం మరమ్మత్తు శిథిలోయిందనీ; ప్రభుత్వం ధనసహాయం చేయాలని కోరారు. మంత్రిగారు తప్పక సహాయం చేస్తామంటూ, టి.వి. వారు రోడ్డుపని పూర్తి చేసి, నీటివసతి కల్పిస్తే కొండమీద చిన్నచిన్న కళ్యాణ మంటపాలు కట్టిస్తామనికూడా వాగ్దానం పారేశారు.

తర్వాత పాతబిట్రగుంటలో ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలకు, ముసునూరులో కుటుంబనియంత్రణ భవనానికి మంత్రిగారు ప్రారంభోత్సవాలు చేశారు.

కావలిలో మూర్తిరాజుగారికి సమితి తరపున యానాదిరెడ్డి పెద్ద సన్మానం ఏర్పాటుచేశారు. ఆర్.డి.ఒ. అధ్యక్షుడు. ప్రసంగాలన్నీ నిష్పూరంగా సాగాయి. కావలి కాల్వపని పూర్తికాకపోవడానికి కారణం మీదే పొమ్మన్నాడు మంత్రి. మీలో కార్యదీక్ష అనేదివుంటే 29 తేది మంత్రివర్గ సమావేశమప్పుడు హైదరాబాదురండి; కాని నన్ను ముంచుకుతోసి మీరు జారుకోకండి- అన్నారు. ఎవరూ పోయినట్టులేదు!

—ఇదీ గతవారం కావలిలో ముగ్గురు మంత్రుల ముచ్చట్లు.

జనవాణి

(2వ పేజీ కొరవ)

సంప్రదాయంకాదు. జనా నాగరాజుగారి జాబులు వివరణాత్మకంగా వుండడం వల్ల ప్రచురించాము. దీనిపై యింకా చర్చ కొనసాగించడం అనవసరంకాబట్టి యింతటితో ముగిస్తున్నాము — సం॥)

▲

నిర్భయం.. ఆశ్చర్యం!

గతవారం 'జమీన్‌రైతు'లో 'వారం-వారం' శీర్షికలో వాజ్‌పాయ్ ప్రకటన పరిశీలన బాగుంది. శ్రీ చుండి జగన్నాథం నిర్భయంగా తన అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేసినందుకు సంతోషించాం. ఆశ్చర్యం కూడా కలిగింది ఎందుకంటే యీ మధ్య కొన్ని పత్రికలు ప్రతిపక్షాలను సమర్థించడానికి జంకుతున్నాయి. మీ పత్రికలో నూ అభయాన్ని ఒక విధంగా వ్యక్తంచేశారు. మీది ఏపార్టీకి చెందనిపత్రిక అని అందరికీ తెలుసు. జనా మీరు అప్పుడప్పుడూ మాకూ జనసంఘానికి ఏమీ సంబంధంలేదు అని వ్రాస్తుండడం చూస్తే పాఠకులట్లా అపోహ పడ్తారనే భయం మీలో వుందా అనిపిస్తుంది. ఏమైనా, ఇట్లాంటి ప్రశ్నిక విమర్శలను ఆహ్వానిస్తున్నాము.

రాజమండ్రి —వి. ఫణీంద్ర

▲

పశువుకన్నా హీనం!

గొలగమూడి వృద్ధురాలి మానభంగం వార్త గతవారం 'జమీన్‌రైతు'లో చదివి ఆశ్చర్యపోయాను. అతిరాతక కృత్యం చేసినవాడొడో పశువుకన్నాహీనం అని చెప్పవచ్చు. స్త్రీని దేవతగా పూజించిన ఈ పవిత్ర భారతదేశంలోనే ఇట్లాంటి దారుణాలు జరగడం నిజంగా సిగ్గుచేటు. ఇక మన స్త్రీలకు రక్షణ అనేది ఎట్లాచెంటుందనుకోగలం? మైపాడుకేసు విషయంలో ఎప్పటికప్పుడు వార్తలందిస్తూ 'జమీన్‌రైతు' సాటిలేని పత్రికగా పేరుపొందుతున్నది. ఇదికూడా దాదాపు అంతటి సంఘటనే గనుక, దీనికి సంబంధించిన వార్తలుకూడా సమగ్రంగా అందివ్వగలరని ఆశిస్తున్నాను.

కందుకూరు —ఎ. రాధామనోహరశర్మ

▲

రెఫ్యూజీస్టాంపులు- ఇంకా ఎంతకాలం?

5 పైసల రెఫ్యూజీస్టాంపులు దాదాపు ఎనిమిది నెలలనుండి విడిస్తున్నారు. పోస్టాఫీసుల్లో చిన్నారిష్టేపన్ణది సినిమా టిక్కెట్లుదాకా, చివరికి సంతకాలవరకు ఈ విధింపుపద్ధతుంది. పాకిస్తానీకి, కష్టంలో వున్నవారికి చేతనైన సహాయం చేయాల్సిందే, ఎవరూ కాదనరు-కాని తెలియకుండానే ఈ స్టాంపులు సామాన్యుడిమీద భారం మోపుతున్నాయి. పైగా ఈ విధింపుకు కాలపరిమితంటూ లేకపోవడం, శరణార్థుల బెడద వదలినా యీ బెడద వదలకపోవడం విచారకరం. ఇకనైనా యీ రెఫ్యూజీ రిలీఫ్ స్టాంపులు నిలుపుదల చేయటం సముచితంగా వుంటుంది.

పల్లమాల — ఎ.వి. సుబ్రహ్మణ్యం

శోధన్ పెయింట్స్
గృహ పరిశ్రమల సంఘం
రంగులు, వార్నీషు, డిస్టెంపర్లు
సిమెంటు పెయింట్లు, ప్లాస్టిక్
ఎమల్షన్లు తయారుచేయువారు
పెయింటు కాంట్రాక్టులకు
సంప్రదించండి
శోధన్ నగర్
నెల్లూరు-3 - ఫోన్: 506.

శ్రీ కోదండరామస్వామివారిదేవస్థానం
కోవూరు

టెండరు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తాలూకా, కోవూరు గ్రామములో వేంచేసియుండు శ్రీ కోదండరామస్వామివారి దేవస్థానము నందు కళ్యాణమండప నిర్మాణమునకు గాను రూ. 19000 లకు ఎస్టిమేట్లు మంజూరు కాబడియున్నవి. సదరు పనికి రూ. 1060 లు, ధరావత్తు చెల్లించి టెండర్లు ఈ దిగువ తెలపబడిన అడ్రసు వారికి పంపుకొనవలయును. ఏరేటుతో పనిని తీసుకొనునది తెలుపవలయును.

ఎస్టిమేటు, ప్లానులను కోవూరు దేవస్థానముల ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు వారి కార్యాలయమునందు చూచుకొనవచ్చును. టెండర్లు 25-9-72 సాయంత్రము 3 గంటలవరకు తీసుకొనబడును. అదేరోజు సాయంత్రము 4 గంటలకు హాజరైన టెండర్దార్ల సమక్షమున తెరువబడును.

జె. రామచంద్రయ్య,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు,
కోవూరు దేవస్థానములు - కోవూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Rama murthy at The Zamin Ryot Press, 190 Thippirajuvari Street, Nellore (A.P.)